

Nhịp Cầu

Thông Tin Liên Lạc Công Giáo Việt Nam Vùng Đông Bắc

Bulletin de Liaison de la Mission Catholique Vietnamienne - Région Est de la France

Tháng 09 & 10.2014 - Số 207 - Năm thứ XXX - ISSN 1157 - 4496

theo dấu chân

THÁNH PHAOLÔ

*“Tôi đã cố gắng chạy tới, mong chiếm đoạt,
bởi lẽ chính tôi đã được Đức Giêsu Kitô chiếm đoạt ...”*

Philippê 3,12

NHỊP CẦU

Thông Tin Liên Lạc Công Giáo
Việt Nam vùng Đông Bắc Pháp

Bulletin de Liaison

de la Communauté Catholique Vietnamienne

Région Est de la France

ISSN 1157-4496

Dépôt légal No 4398

Commission paritaire No 72513

Directeur de la publication : LAMQUOCHUNG

Imprimé par nos soins

Thư từ bài vở xin gửi về : Nhịp Cầu

3 Chemin du Doernelbruck

67000 Strasbourg-France

nhipcaulavang@yahoo.fr

Sáng Lập : Lm Giuse Võ Quang Linh.

Tuyên úy đương nhiệm : Lm P.M.Lâm Thái Sơn.

Chủ trương : Liên Cộng đoàn Công Giáo

Việt nam Strasbourg - Colmar - Mulhouse.

Chủ nhiệm : Lâm Quốc Hưng.

Chủ bút : Võ Hải Bình.

Kỹ thuật : Đặng Văn Lộc.

Thủ quỹ : Hồ Mỹ Khê.

Với sự cộng tác : Sr Nguyễn Thị Hường. Cao Tấn

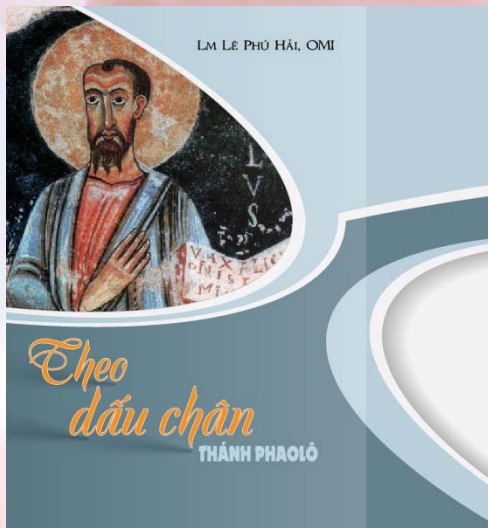
Hưng. Đặng Văn Cần. Kỳ Văn Cục. Sr Võ Thiên Nga.

Luật Gia Strasbourg. V.L. Thiên Kim.

Ngân phiếu ủng hộ báo xin đề :

Journal NHIP CAU ccp 1057 50 F Strasbourg

Đóng góp tùy lòng hảo tâm.

Trong số này ...

Lá thư Chủ bút	3-4
10 câu hỏi về Kinh Mân Côi	5
Theo dấu chân thánh Phaolô	6-20
Thế nào là Ý Lễ và Bổng Lễ	21-23
Lễ Các Đẳng bàn về Lễ Giỗ	24-25
Trang Pháp Luật : Luật biểu tình	26-27
Trang Khoa Học	28-31
Trang Y Học :	32-37
- 10 lý do không nên bỏ qua mướp đắng	
- 13 tính năng của dưa chuột	
- 14 lý do nên ăn khoai lang	
- 12 cách tránh bệnh tiểu đường	
- 42 công dụng về dấm	
Trang Gia Chánh	38-43
- Rau lang xào tỏi	
- Mẹo giữ màu xanh cho rau luộc	
- Bánh Xèo	
- Làm chả cá Saumon	
- Xôi bắp	
- Khổ qua nấu xương heo và cải chua	
- Đậu hủ chiên xả ớt	
- Cách làm thịt cá nhanh	
- Điều kỳ diệu của sữa tươi	
- Dùng củ cải trắng nướng thay bột ngọt	
- Xà lách rau xanh	
- Bún Riêu	
- Hủ tiếu xào thịt bò	
Oan Nghiệt (truyện ngắn)	44-46
Quán "Không"	46-47
Saigòn áo lụa hôm qua (thơ)	47
Quê Mẹ (thơ)	47
Suy ngẫm (thơ)	47
Nỗi ân hận muộn màng	48-49
Nước Mây tan hợp (thơ)	49
Đêm trên bờ nghe sóng (thơ)	49
Câu chuyện tù... lâm ly	50-67
Con Ki già	68-71
Hãy bỏ cái xấu, giữ cái đẹp ...	72-74
Trang Biếm Họa	75
Ý Lễ xin trong tháng 6.2014	76
Lịch trình Thánh lễ tháng 9-10	77
Hội Chợ Xóm Làng 2014	81
Tổng kết các lớp Giáo lý 2014	82
Hành hương Thánh Têrêsa thành Lisieux	

Trong cuộc sống hàng ngày của người Kitô hữu, giáo hội luôn kêu gọi thánh hóa và được thánh hóa trong suy nghĩ và hành động của mình. Việc thực thi từng điều một trong mười điều răn, căn bản là đeo đuổi con người suốt cả cuộc đời. Thoạt nghe như có vẻ là xa lạ khó khăn, tưởng chừng như chỉ có thể dành cho giới nào đó hoặc cho những vị thánh nhân, người bình thường thì sao có thể theo nổi vì nhiều lý do mà lý do chính đáng nhất vẫn là cuộc sống, do cuộc sống vì cuộc sống, vì sự ổn định của chính bản thân, thể diện gia đình, dòng họ v.v... không thể khác đi được.

Chúng ta nhìn lại 10 điều răn:

Thứ nhất: Thờ phượng một Đức Chúa Trời và kính mến người trên hết mọi sự.

Thứ hai: Chớ kêu tên Đức Chúa Trời vô cớ

Thứ ba: Giữ ngày Chúa nhật

Thứ bốn: Thảo kính cha mẹ

Thứ năm: Chớ giết người

Thứ sáu: Chớ làm sự dâm dục

Thứ bảy: Chớ lấy của người

Thứ tám: Chớ làm chứng dối

Thứ chín: Chớ lấy vợ chồng người

Thứ mười: Chớ tham của người

Người công giáo ai cũng biết, ai cũng gần như thuộc nằm lòng. Thế nhưng, khi có những va chạm, những khiếm khuyết trong cuộc sống thường ngày, chúng ta thường chứng tỏ bản lãnh của bản thân mà đạp đổ những giá trị công giáo đã hình thành trong hành trình đức tin bao nhiêu năm trong mỗi người.

Tâm lý con người thường ngại khó, nhưng yêu thích những điều gì đã biết, hay việc gì dễ dàng thực hiện được trong tầm tay mình. Mười điều răn là giáo luật, mà đã là giáo luật thì người công giáo buộc phải tuân giữ. Tuân giữ ở mức độ nào lại còn tùy thuộc vào sự hiểu biết, sự nhận thức giới luật của từng người. Thế nên trong Tân Ước đã diễn giải mười điều răn được tóm gọn trong suy tư kính Chúa yêu người. Sự cần thiết phải yêu thương tha nhân được Tân Ước nhìn nhận. Đặc biệt là trong các thư của Thánh Phaolô nơi mà sự liên kết giữa giới răn yêu tha nhân và mười Điều răn bổ túc cho nhau. Trong một đoạn văn dồi dào ý nghĩa, Thánh Phaolô viết cho giáo đoàn Rôma (Rm 13, 8-10):

“Anh em đừng mắc nợ gì ai, ngoài món nợ tương thân tương ái; vì ai yêu người, thì đã chu toàn Lễ Luật. Thật thế, các điều răn như: Người không được ngoại tình, không được giết người, không được trộm cắp, không được ham muốn, cũng như các điều răn khác, đều tóm lại trong lời này: Người phải yêu người thân cận như chính mình. Đã yêu thương thì không làm hại người đồng loại; yêu thương là chu toàn Lễ Luật vậy.

Trong thư gửi cho giáo đoàn Galát (Gl 5, 13-14), Thánh Phaolô cũng nhận xét tương tự: *“Quả thế, thưa anh em, anh em đã được gọi để hưởng tự do. Có điều là đừng lợi dụng tự do để sống theo tính xác thịt, nhưng hãy lấy đức mến mà phục vụ lẫn nhau. Vì tất cả Lễ Luật được tóm kết [dịch sát nghĩa là “được nên trọn”] trong điều răn duy nhất này là: Người phải yêu người thân cận như chính mình”.*

Yêu Thiên Chúa dẫn đến yêu người thân cận vì họ cũng là người được Thiên Chúa yêu thương. Lại nữa, Chúa Giêsu nêu lên nhận xét rằng: *“Tất cả Luật Môisen và các sách ngôn sứ đều tùy thuộc vào hai điều răn ấy”* (Mt 22,40), một câu khẳng định chỉ có trong Tin Mừng Matthêu. Đối với các độc giả là Kitô hữu gốc Do Thái của Thánh Matthêu, “Đại Giới Răn” tổng hợp này tóm kết toàn bộ Lễ Luật Môisen. Đồng thời nó cũng là tiêu đề theo truyền thống cho hai tiểu nhóm trong Mười Điều Răn: Yêu Chúa là tiêu đề cho tiểu nhóm thứ nhất và yêu tha nhân là tiêu đề cho tiểu nhóm thứ hai.

Tuy nhiên, Đại giới răn kép này ít nhất đặt ra hai câu hỏi: “như chính mình” có nghĩa là gì? Và giới răn yêu thương có thay thế cho Mười Điều Răn không? Giới răn yêu thương người thân cận như chính mình thường được hiểu rằng ta phải yêu không ít hơn cái cách thức và mức độ mà chúng ta yêu chính mình – mà nhiều người còn hiểu vắn vẹo rằng như vậy Kinh Thánh gián tiếp biện minh cho việc yêu mình. Hoặc rõ hơn hết là ta nên nhìn giới răn yêu thương người thân cận như chính mình là tự xem người thân

cận như chính ta, là một phần của chúng ta. Chú không vì yêu thương tha nhân vì những quyền lợi riêng tư của bản thân.

Trong cuộc đời, con người thường biểu lộ sự yêu kính Thiên Chúa bằng hình thức bên ngoài của mình vẫn nhiều hơn lòng yêu mến tha nhân. Lý do họ nghĩ Thiên Chúa như là lương tâm ẩn dật trong mỗi người, có vi phạm, có lỗi lầm họ vẫn có đủ mọi lý lẽ để bào chữa và khi họ không bị dẫn dắt lương tâm, thì họ yên chí rằng Thiên Chúa đã thứ tha. Chính vì vậy mà chúng ta vẫn thấy con người luôn bị chà đạp, luôn bị sỉ nhục bởi những người luôn miệng yêu kính Thiên Chúa...

Trong vở bi kịch Hamlet của nhà soạn kịch vĩ đại người Anh William Shakespeare (1564-1616) nhân vật Claudius, người chú của Hamlet đã giết anh mình, tức cha ruột của Hamlet để cướp ngôi vua, đồng thời đoạt luôn chị dâu mình làm vợ tức là mẹ của Hamlet. Khi lương tâm của Claudius cắn rứt vì những chuyện mình đã làm, Claudius đã cầu nguyện với Thiên Chúa nhưng trong thâm tâm vẫn không thể từ bỏ được ngôi vua và người vợ mình vừa chiếm đoạt được. Mặc dù vẫn biết rằng đó là điều mâu thuẫn, nhưng ông ta vẫn cho rằng mình có lý để hành động như vậy. Và thay vì từ bỏ ngai vàng, từ bỏ vợ của người anh quá cố như là dấu hiệu của sự hối cải, Claudius lại âm mưu giết luôn Hamlet, hành động như thế vì ông luôn nghĩ là mình đúng. Văn hào Shakespeare đã khai thác mười điều răn trong tác phẩm của mình cho thấy rằng lương tâm con người trước sự ác không phải ai cũng có thể phân biệt được. Adolf Hitler, Joseph Staline, Mao Trạch Đông v.v... đã xuống tay thảm sát biết bao sinh mạng nhưng chắc rằng trong thâm tâm họ chưa bao giờ nghĩ rằng động của mình là sai.

Hãy mở rộng tri thức để nhìn vào sự vô biên và mầu nhiệm của Thiên Chúa. Thiên Chúa đến thế gian để cứu rỗi con người ra khỏi tội lỗi, mang con người từ bóng đêm ra ánh sáng. Thế nhưng bằng sự u tối của mình, con người luôn để cho bóng tối vây hãm và ngụp lặn trong tội lỗi mà cứ ngỡ Thiên Chúa luôn ở bên mình. Mười điều răn chúng ta đã vi phạm ở mức độ nào, và thái độ của chúng ta ra sao khi đã vi phạm? Luôn truy tìm những căn nguyên để biện luận cho sự vi phạm hay chạy đến khẩn

cầu cùng Thiên Chúa với lòng sám hối vô biên? Có lẽ chúng ta hãy tự chất vấn chính mình, như là một cách nhìn nhận Thiên Chúa đang ở trong từng người chúng ta.

Trong phạm vi giới hạn của tờ báo, bằng sự hiểu biết hạn hẹp của mình Nhịp Cầu luôn cố gắng chia sẻ và mang đến cho quý độc giả một cách nhìn, một cách diễn giải mới về cuộc sống của người có Đạo. Tất nhiên sẽ có đúng, có sai trong sự chùng mịch nào đó, không hề có tham vọng thay đổi điều gì hoặc làm thay công việc của các vị mục tử. Nhịp Cầu luôn mong muốn có những ý kiến xây dựng chân thành và trong tình huynh đệ tương kính lẫn nhau, được như thế thì đáng quý biết bao.

Trong không khí lành lạnh điểm từng hạt mưa bụi tựa như giọt sương óng ánh trên những chiếc lá đổi màu của khí trời vào Thu, Nhịp cầu kính chúc quý độc giả luôn trải lòng mình hòa quyện vào hương sắc của mùa Thu để tìm lại chút sự lãng mạn tình yêu, chút sự thứ tha của tình đời và cảm nhận sự huyền diệu của Thiên Chúa giữa con người với con người.

Nhịp Cầu

Tháng Mười : 10 câu hỏi về Kinh Mân côi

1/ Vì sao kinh Mân côi được nhiều vị thánh yêu thích và được Huấn quyền khuyến khích?

Vì kinh Mân côi: Là lời kinh đơn sơ nhưng sâu sắc. Mang lại hoa quả thánh thiện. Dễ hòa nhập vào cuộc hành trình thiêng liêng của đời sống Kitô hữu. Ngoài ra còn là lời kinh được hình thành trong ngàn năm thứ hai dưới sự hướng dẫn của Chúa Thánh Thần. Trong ngàn năm mới này, kinh Mân côi vẫn giữ nguyên ý nghĩa lớn lao như đã có từ xưa.

2/ Đọc kinh Mân côi ta được những gì?

Đọc kinh Mân côi ta càng hiểu và biết chắc chắn rằng lời kinh này:

- * Lấy Chúa Kitô làm trung tâm.
- * Chất chứa chiều sâu của toàn bộ Tin Mừng, là bản tóm gọn Tin Mừng.
- * Làm vang vọng lại lời kinh của Đức Maria, kinh Magnificat, là lời kinh ca ngợi công trình nhập thể và cứu chuộc của Thiên Chúa được khởi sự trong lòng trinh khiết của Mẹ.
- * Cho ta học nơi Mẹ, và cùng Mẹ chiêm ngưỡng vẻ đẹp trên dung nhan Chúa Kitô và vẻ đẹp sâu thẳm nơi tình yêu của Chúa Kitô.

3/ Ta có thể thêm ý nguyện riêng của mình khi lần chuỗi không?

Ta có thể gắn vào từng chục kinh Kính mừng mọi biến cố của đời sống cá nhân, gia đình, quốc gia, Giáo Hội và toàn thể nhân loại... Ta cầu nguyện cho những quan tâm của riêng mình hay của những người thân cận, đặc biệt là những người gần gũi nhất của ta. Bởi đó, kinh Mân côi dù rất đơn sơ, lại ghi dấu ấn lên nhịp sống của con người.

4/ Vì sao Giáo Hội lại nhấn mạnh việc đọc kinh Mân côi?

Vì đó là phương tiện hữu hiệu nhất để cổ võ các Kitô hữu dần thân chiêm ngưỡng mầu nhiệm Kitô giáo.

5/ Đức Mẹ thể hiện vai trò gì khi ta đọc kinh Mân côi?

Trên Thánh giá, qua thánh Gioan, Chúa Giêsu đã muốn Đức Maria làm Mẹ nhân loại khi Người nói: "Này là con Bà". Vì thế, hôm nay khi ta đọc kinh Mân côi, Đức Maria vẫn thể hiện vai trò Từ Mẫu cho cả thế giới. Những lần hiện ra, nhất là trong các thế kỷ 19; 20, cho thấy lòng yêu thương, sự quan tâm chăm sóc của Mẹ đối với từng người chúng ta.

6/ Ngày nay công bố các mầu nhiệm Chúa Kitô trong kinh Mân côi, Giáo Hội ước muốn điều gì?

Giáo Hội muốn các mầu nhiệm của Chúa Kitô được chiêm ngưỡng, nhờ đó ơn cứu độ được lan tỏa đến tận cùng trái đất.

7/ Vì sao đọc kinh Mân côi chậm rãi là điều quan trọng?

Đọc kinh Mân côi chậm rãi và kéo dài rất quan trọng, giúp ta đủ thời gian chiêm ngưỡng các mầu nhiệm trong cuộc đời Chúa Kitô.

8/ Ý nghĩa của việc đọc kinh Mân côi là gì?

Là suy ngẫm các mầu nhiệm trong cuộc đời Chúa Kitô bằng đôi mắt của Mẹ Maria, vì Mẹ đã sống hết sức gần gũi với Chúa Kitô.

9/ Khi đọc kinh Mân côi, ta tưởng nhớ điều gì về Chúa Kitô?

Cùng với Mẹ, ta chiêm ngưỡng và tưởng niệm các mầu nhiệm: nhập thể, làm người, sống, chết và sống lại của Chúa Kitô.

10/ Suy niệm các mầu nhiệm kinh Mân côi, ta học lấy điều gì?

Ta học hỏi từ gương mẫu Chúa Kitô và Mẹ Maria một cuộc sống khiêm nhường, nghèo khó, ẩn dật, kiên nhẫn và hoàn hảo.

Theo dấu chân thánh Phaolô

Các nguồn văn

Các thư Phaolô và sách Công vụ các tông đồ là hai nguồn văn cho biết con người thánh nhân và công trình của ngài.

- Các thư : Các nhà chú giải cùng đồng ý cho thánh Phaolô tác giả 7 lá thư (Rôma, 1 và 2 Côrintô, Galát, Philípphê, 1Thêxalônica và Philêmon). Họ rất ý tứ đối với thư thứ 2Thêxalônica và thư gửi Côlôxê. Họ hoàn toàn bác bỏ ý tưởng cho thánh Phaolô là tác giả thư gửi Êphêxô. Các thư mục vụ (1 và 2Timôthê, thư gửi Titô) đến từ một tác giả mạo danh Phaolô. Những lá thư trước hết là những văn bản đưa lên một cái nhìn về giáo thuyết, đạo đức và phụng vụ, nhưng đưa ra rất nhiều chi tiết những nơi Phaolô đi qua, niên biểu các biến cố thánh Phaolô đã sống qua, hay đồng thời với những dữ kiện lịch sử chung. Các thư như nguồn văn chính để tiếp cận tư tưởng và niên biểu thánh Phaolô

- Sách Công vụ các tông đồ : trong tác phẩm, tác giả Luca trình bày một phần quan trọng về thánh Phaolô hoạt động truyền giáo. Tác giả biên soạn tác

phẩm vào khoảng năm 80, tức là khoảng 15 năm sau khi Phaolô qua đời. Sách Công vụ các tông đồ nêu lên nhiều câu hỏi :

- không nói đến những biến cố quan trọng (trong các thư có nói đến), như việc thành lập các cộng đoàn hay việc tranh luận giữa thánh nhân với những cộng đoàn hay với những nhân vật.

- các diễn từ rất ngắn được đặt vào môi miệng một số nhân vật nêu lên rắc rối. Người ta biết các tác giả cổ thường hay làm như thế chứ không phải những lời ghi chép, hay những ký ức mang lại. Với những điều nêu lên không làm tác phẩm giảm giá trị tài liệu, nhất là những diễn từ truyền giáo, ví dụ như diễn từ cho các kỳ mục thành Êphêxô.

- Kitô giáo sơ khai nhấn mạnh nhưng dạng thái huyền diệu, thích đưa ra nhiều phép lạ. Tác giả sách Công vụ các tông đồ không thoát khỏi qui luật đó. Những phép lạ nêu ra mang khuôn mặt những biến cố được chứng nhận nơi những nơi khác.

- Người đọc gặp những điều khó tin hay không hòa hợp trong đó. Tác giả không biết thánh Phaolô và những điều thánh nhân sống, vì thế ông có nhiều thiếu sót trong tác phẩm.

Với những điều trên, dấu sao sách Công vụ các tông đồ luôn giữ một giá trị lịch sử thực thụ. Các sử gia thấy trong đó nhiều điều xác định, cho dù họ vẫn giữ tinh thần phê phán.

Những bản thảo cổ nhất về thánh Phaolô

Giống như những văn bản Cổ đại, sách Công vụ tông đồ và các thư thánh Phaolô ngày nay chỉ còn những bản được chép lại, chứ không có những nguyên bản. Người ta cũng khám phá ra hai bản dịch cho sách Công vụ tông đồ với những dị biệt, vì thế câu hỏi về nguồn văn gốc càng thêm rắc rối hơn.

Giữa năm 200 đến đến 250 công nguyên : những mảnh bản thảo cổ nhất về các thư thánh Phaolô được tìm thấy vào năm 1930 bên Ai cập giữa mười một giấy cói về Kinh thánh. Một bộ văn bản (codex) chứa đựng bốn Tin mừng và sách Công vụ tông đồ ; còn bộ văn bản khác chứa các thánh thư. Những văn bản nêu trên hiện lưu giữ tại bộ sưu tập Chester

Beaty được giữ tại Đại học Michigan bên Hoa Kỳ.

Khoảng năm 325-350 có một bản chép trên giấy cói được tìm thấy có sách Công vụ và các thánh thư trong bộ văn bản Vaticanus (codex Vaticanus), viết bằng tiếng Hy Lạp loại chữ hoa. Hiện đang được lưu giữ tại Vatican.

Khoảng năm 330-350 : Bộ văn bản Sinaiticus (codex Sinaiticus) cùng thể loại như trên được cất giữ tại tu viện Chính Thống giáo thánh Catherine trên núi Sinai. Bộ văn bản có toàn bộ Tân ước.

Thế kỷ thứ V : Bộ văn bản Alexandrinus (codex Alexandrinus) đang được lưu giữ tại British Library ở thành Londres. Bộ văn bản cũng giống như những bản nói trên, nhưng phẩm chất kém hơn.

Cuộc đời thánh Phaolô

Một công dân thế giới

Thánh Phaolô sinh vào năm nào ? Bình thường các học giả đặt Phaolô sinh ra vào khoảng năm thứ 5 công nguyên. Ngài trẻ hơn Đức Giêsu khoảng 12 tuổi. Hai người rất có thể chỉ thấy nhau trên nẻo đường nào đó tại thành Giêrusalem trước năm 30, trong đám đông thường lên Đền thánh dịp lễ Vượt Qua...

Phaolô người có hai nền văn hóa.

Trong thời Cổ đại, căn cước con người được nhìn đến từ ba yếu tố : phái tính, gia phả và địa lý. Sinh ra làm đàn ông đương nhiên được quyền đi học, nhưng còn phải thuộc gia đình khá giả, tự do và không phải nô lệ. Ngoài ra người đàn ông còn phải thuộc dân thị thành, vì tại thành phố mới có các trường học và trao đổi văn hóa. Với những điều trên, người đó còn phải được ông bố muốn cho con mình đi học nữa. Với quá nhiều cái “nếu”, cho nên chỉ có một thiểu số người trong đế quốc La mã thời bấy giờ mới được gửi đi học. Tỷ số người Do thái được đi học cao hơn một chút, vì gia đình Do thái giáo muốn dạy con mình hiểu biết về Lễ Luật.

Nếu muốn thuộc thành phần học thức phải có nhiều điều kiện : cha mẹ có tiền, môi trường thuận lợi, sinh ra thuộc phái nam như thuộc phái tính tốt. Phaolô nằm trong số người được đi học. Ngài thuộc dân thành phố, sinh ra và có quốc tịch La mã, thuộc thành phần Phariseu, có căn bản trí thức vững vàng và sâu rộng. Phaolô mang hai dòng văn hóa Do thái và La mã, và thuộc công dân thế giới. Trong

thế kỷ thứ nhất ở Âu châu, chỉ có thêm hai người khác nổi tiếng mang hai dòng văn hóa : ông Philon thành Alexandria, một triết gia muốn đề ra những công thức đức tin Do thái giáo theo tư tưởng Hy Lạp ; người thứ hai là sử gia Do Thái Flavius Joseph. Tác giả một số sách đồ sộ, muốn kể cho người La mã lịch sử dân Do thái từ khi thế giới được tạo dựng cho đến khi thành Giêrusalem bị thất thủ vào năm 70.

Tác xô : thành phố - ngã ba đường

Công vụ Tông đồ nêu lên 3 lần điều Phaolô sinh ra ở thành Tác xô. Trong cuộc đối thoại với ông Ananias, trong trình thuật thứ nhất về cuộc trở lại. Thiên Chúa phán với ông đặt tay cho “một người tên là Saolô quê ở Tác xô” (9,11). Chính Phaolô cũng tự nói cho viên chỉ huy đến bắt ngài : “*Tôi là người Do thái, quê ở Tác xô, miền Kilikia*” (21,39); rồi ngay sau đó trước đám người Do thái tại Giêrusalem : “*Tôi là người Do thái, sinh ở Tác xô, miền Kilikia*” (22,3).

Phaolô sinh ra tại Tác xô, một thành phố xứ Thổ Nhĩ Kỳ hiện nay, thuộc vùng Kilikia, nằm giữa Địa Trung Hải ở phía nam và ở phía bắc có dãy núi Taurus. Một thành phố nằm ở ngã ba trục giao thông đi từ thành Babylone về thành Êphêxô, hay từ Ai cập qua biển Hắc Hải (Biển Đen). Thành phố ngã ba với 100.000 dân, mở ra cho giao thông buôn bán, trao đổi, gặp gỡ, trộn lẫn những tư tưởng tôn giáo. Vì vậy thời đế quốc La mã, Tác xô phát triển rất mạnh về kinh tế và văn hóa. Phaolô cũng xác nhận khi tự giới thiệu : “*Tôi là người Do thái, quê ở Tác xô, miền Kilikia, công dân một thành không phải là không có tiếng tăm*” (Công vụ 21, 39).

Khi nói đến thành Tác xô, người ta không quên ông Cicéron làm tổng trấn và nổi tiếng hùng biện đại tài. Tác xô, nơi hoàng đế Antôn gặp gỡ hoàng hậu Cléopâtre. Người dân Tác xô luôn hướng lòng về phía thành Rôma bên Âu châu, thủ đô đế quốc La mã, nơi có nhiều đường xá di chuyển hàng hóa buôn bán. Sau này Phaolô đi truyền giáo cũng đã chọn lựa chiến lược rao giảng Tin mừng nhắm vào các thành phố về phía mạn Tây : Antiôchia, Ephêxô, Philipphê, Côrintô và Rôma. Khi về với thành phố, Phaolô thật sự thoải mái như sinh sống trên phần đất quen thuộc.

Một số lớn các nhà chú giải chấp nhận Phaolô sinh ra ở thành Tácxô, nhưng ngày nay có một số học giả đặt lại vấn đề vì khoảng 25 năm đầu trong cuộc đời Phaolô, không có nhiều tài liệu ghi lại. Vào thế kỷ thứ IV, giáo phụ Jérôme viết như sau : *“cha mẹ Phaolô thuộc gốc miền Gischala, xứ Giuđêa, và khi khắp xứ bị quân La mã đánh phá, và người Do thái bị đưa lưu đày khắp thế giới, họ trải qua sống tại thành Tác xô, miền Cilicie. Phaolô, còn rất trẻ, đã đi theo cha mẹ”*. Phaolô, một em bé nếm mùi cuộc sống lưu đày ? Qua chứng từ giáo phụ Jérôme, điều rất có thể xảy ra.

Học vấn. Tácxô có hệ thống giáo dục nổi tiếng. Trong đế quốc La mã hồi thế kỷ I, hệ thống giáo dục gồm ba phần : cấp 1 gồm có thể dục, âm nhạc, tập đọc và tập viết; sang cấp 2 được trau dồi thêm văn phạm, thuật hùng biện để học nói giỏi, nói hay và học viết văn, phép biện chứng tức tập suy nghĩ chín chắn và cuối cùng còn thêm toán học. Cấp ba cao nhất, gồm có những trường triết lý. Tácxô nổi tiếng có những trường triết lý theo phái Khắc Kỷ. Một học phái kiêm chế dục vọng, chủ trương kẻ khôn ngoan trí giả phải vô tình, không để tình cảm khổ lạc ảnh hưởng, hơn nữa phải tự nguyện tuân phục luật tự nhiên. Triết lý thời bấy giờ được coi như môn học quan trọng nhất.

Phaolô được đào tạo cho đến hết cấp hai, trong một trường Do thái hầu tránh ảnh hưởng dân ngoại. Nhưng Phaolô suy nghĩ và viết bằng tiếng Hy Lạp, trở thành một nhà văn với lối hành văn cô đọng, mang nhiều hình thức, linh động như chính con người ngài. Lối hành văn không nặng nề và cũng không tầm thường. Tại sao Phaolô lại chọn viết bằng tiếng Hy Lạp thay vì tiếng mẹ đẻ Aram ? Như Anh ngữ ngày nay, tiếng Hy Lạp thuộc ngôn ngữ phổ thông, nhưng còn nói lên ý chí Phaolô muốn đưa Tin mừng đi vào thứ ngôn ngữ ai cũng biết, cũng hiểu, hơn thứ tiếng địa phương chỉ dành riêng cho người Do thái.

Phaolô thông lâu thuật hùng biện học ở trường, khi gặp khó khăn với dân thành Côrintô, lý luận rất vững và dùng ngôn từ chính xác. Phaolô không rao giảng mâu nhiệm Thiên Chúa *“với lời lẽ hùng hồn và triết lý cao siêu, và chẳng dùng lời lẽ khôn khéo hấp dẫn”* (1Côrintô 2,1.4). Ngài có ý tránh cách dùng những diễn từ hoa hòe theo thời trang,

thời thượng, lấy hình thức quan trọng hơn nội dung.

Cách thức Phaolô luận chứng đặc biệt, cô đọng, chặt chẽ, đến nỗi người ta tự hỏi những người nhận thư có hiểu Phaolô viết gì hay không. Hay họ phải nặn óc và tìm hiểu xem ngài muốn nói gì. Tuy nhiên, khi viết gửi cho một giáo đoàn, bình thường có người mang thư đến (một người thân cận với tác giả) ; sau đó họ đọc thư và giải thích ngay tại chỗ, và đôi lúc người đưa thư còn nói thêm điều tác giả không muốn viết trong thư. Thư gửi giáo đoàn Rôma cho biết một người đàn bà tên Phêbê (Rôma 16,1) đưa lá thư thánh nhân gửi cộng đoàn.

Nhờ theo học tại thành Tácxô, nên qua những lá thư còn thấy dấu vết phẩm chất lời văn và lối Phaolô suy tư; về chiều sâu gắn bó vào những nhân đức và những câu hỏi về sự tự do. Những điều này phá vỡ triết lý Khắc Kỷ cũng thường đề cao.

Phaolô theo hệ phái nào trong Do thái giáo ?

Phaolô mang hai nền văn hóa và có hai tên. Ở thành Tácxô và trong đế quốc La mã ngài tên Paulos (Hy Lạp) hay Paulus (La tinh); nhưng ở Giêrusalem, ngài tên Shaoul (Hy Lạp = Saulos), tên vị vua Do thái đầu tiên thuộc chi tộc Benjamin như Phaolô.

Phaolô người Do thái nhưng theo hệ phái nào? Giữa buổi giao thời bước qua kỷ nguyên Thiên Chúa giáo, Do thái giáo có rất nhiều hệ phái khác nhau. Khuôn mặt Do thái giáo rất khác biệt giữa những nông dân xứ Galilê mang tinh thần quốc gia dân tộc, hàng quý tộc Sađuxê rất bảo thủ, giáo phái Qumran hay người Pharisêu thuộc lâu Lê Luật trên đầu ngón tay...

Ngoài ra cũng cần loại bỏ hình ảnh tiêu cực khi Tin mừng nói đến phái Pharisêu. Các sách Tin mừng được viết vào khoảng năm 65 đến năm 100, trong một giai đoạn lịch sử người Pharisêu đã dấy lên trong cộng đồng Do thái chống lại “giáo phái” Kitô giáo mới phát sinh. Phong trào Pharisêu gồm những người đạo đức, gắn bó sống đức tin vào sâu thẳm tâm hồn, bằng cách giữ gìn lề luật nơi những chi tiết nhỏ. Họ phải giữ gìn thanh sạch, vì vậy phải tránh mọi hình thức chung đụng với sự dữ, với bệnh nhân, những kẻ nghịch đạo, và những tư tưởng xấu.

Phaolô thành viên nhóm Pharisêu.

Trong thư gửi giáo đoàn Philíppe, Phaolô trình

bày một cách không bội bạc, không khiếm tốn giả tạo : “*tôi chịu cắt bì ngày thứ tám, thuộc dòng dõi Ítrael, họ Benjamin, là người Hípri, con của người Hípri; giữ luật thì đúng như một người Phariseu; nhiệt thành đến mức ngược đãi Hội thánh; còn sống công chính theo Lê Luật, thì chẳng ai trách được tôi*” (Philípphê 3,5-6). Lời lẽ diễn đạt Phaolô phần đầu có thành tích rất cao, dẫn thân theo phái Phariseu, và ý thức mình nằm trong danh sách những người được thưởng.

Phaolô không lãnh nhận lối giáo dục theo phái Phariseu ở thành Tácxô, vì không thấy nói đến những huynh đoàn Phariseu nào khác ngoài các huynh đoàn sống tại Palestine. Theo Công vụ các Tông đồ

22,3 : “*Tôi là người Do thái, sinh ra ở Tác xô, miền Kilikia, nhưng tôi đã được nuôi dưỡng ở thành Giêrusalem; dưới chân ông Gamaliel, tôi đã được giáo dục để giữ Luật của cha ông một cách nghiêm ngặt. Tôi cũng đã nhiệt thành phục vụ Thiên Chúa như tất cả các ông hiện nay*”. Theo tác giả Luca, Phaolô được học với thầy rabbi Do thái giáo nổi tiếng là ông Gamaliel, vào khoảng thập niên 30.

Phaolô được theo học tại Giêrusalem khoảng năm 25 tuổi, và tham gia vào phong trào Phariseu. Ngài cũng theo học nghề dệt lều, và thành Tácxô nổi tiếng có nghề trồng cây vải lin, và Phaolô đã hành nghề làm lều trong cuộc đời phục vụ.

Phaolô, con người quen sống ở thành phố, có đầu óc cởi mở, lại dẫn thân theo một giáo phái mang những điều xác tín cương quyết hạn

hẹp. Qua một số thư cũng phớt có những niềm xác tín đến từ phái Phariseu, không phải những cặn bã phải vất đi, nhưng một yếu tố hội nhập vào đức tin mới mẻ. Thay đổi mang cái nhìn khác về một sự vật nào đó thôi.

Khi Phaolô viết trong thư gửi Galát 3,10 : “*Thật thế, những ai dựa vào những việc Luật dạy phải làm thì đều chuốc lấy lời nguyền rủa, vì Kinh Thánh viết : đáng nguyền rủa thay mọi kẻ không bền chí thì hành cả những gì ghi chép trong sách Luật*”, rất nhiều người đương thời với Phaolô diễn đạt tinh vi cho rằng “*không phải tất cả*”, vì con người bất toàn. Nhưng Phaolô vẫn giữ vững ý cho rằng “*tất cả*”, vì lý tưởng nhận được đã khắc sâu vào trí óc. Nếu lấy Lê Luật, tức chọn tất cả Lê Luật. Tác giả bộ sách Thánh vịnh Salomon cũng thuộc nhóm Phariseu soạn những bài Thánh vịnh một thời gian ngắn trước khi Đức Giêsu sinh ra, cũng ghi lại lý tưởng trên như sau : “*sự bảo đảm của những người công chính đến từ Thiên Chúa là Đấng cứu độ của họ. Trong nhà người công chính, không có chỗ dung thân cho những tội lỗi đến tích tụ lại. Người công chính luôn luôn canh chừng nhà cửa của họ để lấy đi cái đời phong bại tục những thiếu thốn của nó. Họ chuộc lại những lỗi lầm vô ý bằng chay tịnh và khiêm nhường, và Thiên Chúa thanh tẩy những người thánh thiện và nhà của họ*” (3, 6-8).

Thánh Phaolô sống độc thân hay có lập gia đình ?

Câu hỏi đặt ra khi phải tìm hiểu khoảng đời trai trẻ xem Phaolô có

lập gia đình hay không ? Câu trả lời cũng không rõ ràng lắm; duy có điều chắc chắn khi Phaolô viết lá thư gửi tín hữu Côrintô vào năm 54, ngài không có vợ. Điều được nêu lên rõ ràng trong cuộc biện hộ về đời sống độc thân, vì ngài khuyên những người độc thân và quả phụ hãy sống như ngài. Dù không loại trừ bậc hôn nhân, nhưng Phaolô khẳng định : *“Tôi ước muốn mọi người đều như tôi, nhưng mỗi người được Thiên Chúa ban cho đặc sủng riêng, kể thế này, người thế khác. Với những người độc thân và quả phụ, tôi nói thế này : họ cứ ở vậy như tôi thì tốt cho họ”* (1Côrintô 7,7-8). Đoạn văn cho cảm tưởng Phaolô đã lập gia đình, rồi góa vợ và không có con, để rồi trong khúc quanh quan trọng cuộc đời được trở thành tông đồ Chúa Kitô.

Phaolô, kẻ bắt bớ Kitô hữu.

Trước khi trở nên tông đồ vô điều kiện của Đức Giêsu, Phaolô hăng say đi bắt bớ Kitô hữu. Điều không chối cãi, vì những chứng từ đều đến từ chính các lá thư của ngài, và Luca cũng ghi lại trong sách Công vụ các Tông đồ (8,1.3) : *“Phần ông Saolô, ông tán thành việc giết ông Têphanô... còn ông Phaolô thì cứ phá hoại Hội Thánh : ông đến từng nhà, lôi cả đàn ông lẫn đàn bà đi tống ngục”*. Đối với các môn đệ Chúa, ông đe dọa *“nên đã tới gặp thượng tế xin giới thiệu đến các Hội đường ở Damas, để nếu thấy những người theo đạo, bắt luận đàn ông hay đàn bà, thì bắt trói giải về Giêrusalem”* (9,1-2).

Chính Phaolô thú nhận 4 lần qua các đoạn trong thư Galát 1,13.23; 1Côrintô 15,9 và Philípê 3,6. Nhưng Phaolô bắt bớ Kitô hữu ra sao ? Cho đến ngày hôm nay, chưa thấy một ai lên án ngài mang bàn tay đẫm máu bắt bớ Kitô hữu. Bắt bớ ở đây có nghĩa ngài kết án Kitô hữu trong các Hội đường. Phaolô chối từ Đức Giêsu mang tính Thiên Sai, và kéo người theo Kitô giáo chối bỏ đức tin họ nhận được (Công vụ 26,11). Có thể đó là việc làm chính của Phaolô, nhưng còn một số đoạn thư khác cho thấy, việc bách hại cũng đôi lần phải dùng đến bạo lực (2Côrintô 4,9-11; 11,24-25 và 2Timôthê 3,11-21).

Tại sao Phaolô lại đi bách hại Kitô hữu ? Trong thư gửi Philípê 3,5-6, Phaolô cho rằng do sự nhiệt thành : *“tôi chịu cắt bì ngày thứ tám, thuộc dòng dõi Itraen, họ Benjamin, là người Hipri, con của*

người Hipri; giữ luật thì đúng như một người Pharisêu; nhiệt thành đến mức ngược đãi Hội Thánh; còn sống công chính theo Lễ Luật, thì chẳng ai trách được tôi”. Trong đoạn này quan trọng ở hai câu giữ luật thì đúng như một người Pharisêu; nhiệt thành đến mức ngược đãi Hội Thánh. Nhiệt thành vào Lễ Luật, cho cách tuân giữ Lễ Luật; cho nên Phaolô bị chấn động khi nhìn thấy Kitô hữu mang một thái độ khác trước Lễ Luật.

Nhưng Kitô hữu đã làm gì để mang tội ? Lý do đơn thuần vì người Kitô hữu đặt Đức Giêsu vào trung tâm điểm đời sống, thay chỗ đứng của Torah (Lễ Luật). Chứng từ vị tử đạo tiên khởi Têphanô, được ghi trong sách Công vụ chứng minh điều này.

Phaolô nghĩ mình hành động đúng khi chứng kiến ông Têphanô bị ném đá. Phaolô tán thành việc làm và còn giữ áo cho những kẻ giết Têphanô (Công vụ 7,5-8; 22,20). Têphanô mang tư tưởng mà một người Pharisêu không thể nào chấp nhận được ; ngài đã chỉ trích, kết án đền thờ và lễ luật (6,11-14), Têphanô đụng phải cốt lõi Do thái giáo, cho nên phải bị hành quyết. Đối với một người Pharisêu, nghi ngờ Lễ Luật tức là đụng tới căn tính dân Ítraen. Vì thế không ai có quyền đụng tới Lễ Luật. Sau khi Têphanô qua đời, cuộc bách hại lan rộng đến nhóm người Kitô hữu Hy Lạp hóa, bắt buộc họ phải bỏ thành Giêrusalem đi qua nơi khác lánh nạn. Têphanô một người Do thái kiều cư như Phaolô, một người Do thái Hy hóa trở lại Kitô giáo tại thành Giêrusalem; nhưng nhóm ông Têphanô có cách sống đạo khác hẳn với nhóm Giáo hội tụ họp chung quanh ông Phêrô và ông Giacôbê. Nhóm nhận Đức Giêsu làm Đấng Thiên Sai, Đấng Thiên Chúa gửi đến. Họ tôn trọng luật Torah, cầu nguyện thường xuyên tại Đền Thờ và gìn giữ những nghi lễ về những thức ăn uống trong sạch. Họ không bao giờ cùng ngồi ăn với dân ngoại. Nhóm Hy hóa của ông Têphanô không mang cùng tư tưởng đó. Họ nhớ lại có đôi lần chính Đức Giêsu đã không giữ lễ luật ngày Sabát, khi cuộc sống kẻ khác lâm nguy (Mácô 3,4). Họ biết Đức Giêsu không chờ đợi ơn cứu độ Lễ Luật nhưng Nước Thiên Chúa. Họ cũng nhớ lại, ngày Đức Giêsu đuổi các con buôn ra khỏi Đền Thờ và nói cộng đoàn những kẻ tin là đền thờ mới (Gioan 2,13-30; 1Côrintô 3,16-17; 2Côrintô 6,16).

Nhóm Kitô hữu Hy hóa không được chấp nhận tại Giêrusalem, nên họ trở về sinh sống và lập cộng đoàn tại núi Hermont bên xứ Syrie. Đó là lý do tại sao Phaolô đi về Damas. Đối với Phaolô cũng như thành viên nhóm Pharisiêu, những Kitô hữu Hy hóa gian lận với ơn cứu độ khi họ nói lẽ luật không bắt buộc. Đụng tới Lễ Luật là đụng tới căn tính Do thái vì vậy họ phải bị loại trừ.

Thời trai trẻ Phaolô thực hành sứ mệnh hăng say để phụng sự Chúa theo lý tưởng Pharisiêu và gắn bó vào truyền thống Do thái giáo. Ngài triệt hạ những Kitô hữu lạc giáo không còn tôn trọng Đền Thờ và các nghi thức nơi đó. Phaolô chấp nhận việc giết Têphanô và việc bách hại giáo phái Kitô giáo làm vui lòng Thiên Chúa của cha ông. Phaolô muốn được phục vụ một cách trung thành : *“Trong việc giữ đạo Do Thái, tôi đã vượt xa nhiều đồng bào cùng lứa tuổi với tôi; hơn ai hết tôi đã tỏ ra nhiệt thành với các truyền thống của cha ông”* (Galát 1,14).

Người bách hại Kitô hữu Mạc khải trên đường Damas

Phaolô có mặt lại tại thành Giêrusalem năm 36-37. Trong khoảng thời gian trước đó, ông đã làm gì ? Không ai biết rõ hơn, nhưng cũng chỉ đoán khi trở về thành Thánh, ông có mối tương quan tốt đẹp với Hội đồng Công tọạ.

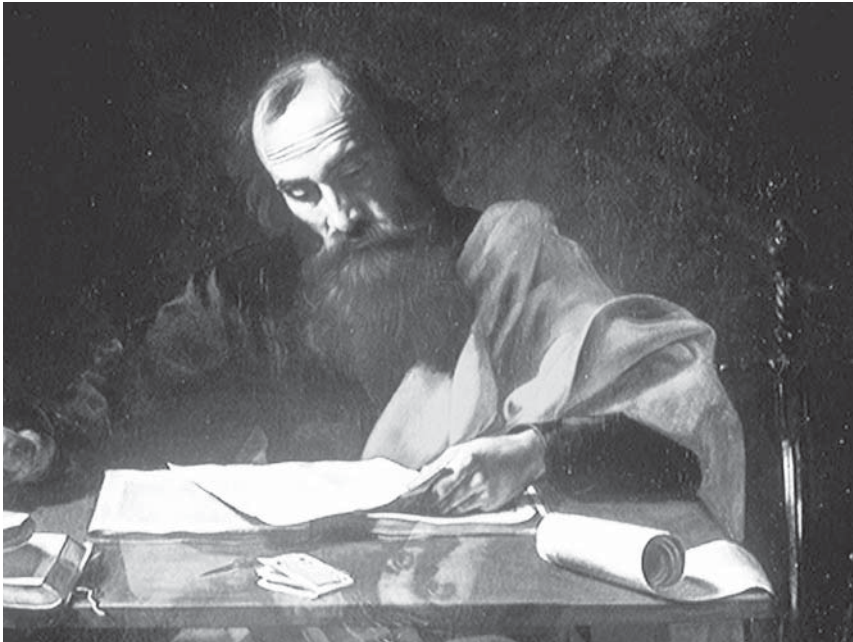
Đức Giêsu bị đóng đinh vào ngày 7/4/30. Vài tháng sau, có biến cố Hiện xuống trong ngày người Do thái lên thành Thánh hành hương dịp lễ Vượt Qua, và họ nghe ông Phêrô rao giảng Đức Giêsu sống lại. Tin mừng được đón nhận nồng nhiệt và cộng đoàn các môn đệ lớn lên nhanh chóng dưới thúc đẩy của các tông đồ, các phó tế như ông Têphanô. Ông này bị ném đá chết sau một trận tranh luận gay go : *“Có những người thuộc hội đường gọi là hội đường*

của nhóm nô lệ được giải phóng, gốc Kyrênê và Alêxandria, cùng với một số người gốc Kilikia và Axia, đứng lên tranh luận với ông Têphanô. Nhưng họ không địch nổi lời lẽ khôn ngoan mà Thần Khí đã ban cho ông... Họ liền kêu lớn tiếng, bịt tai lại và nhất tề xông vào ông rồi lôi ra ngoài thành mà ném đá. Các nhân chứng để áo mình dưới chân một thanh niên tên là Saolô” (Công vụ 6,9-10 ; 7,57-58). Các tông đồ và các Kitô hữu rời thành Giêrusalem và qua sinh sống tại các thành miền Samarie và đến thành Antiôchia sur Oronte.

Một thời gian sau, Phaolô với thư Hội đồng Công tọạ, đi đến thành Damas để bắt đưa Kitô hữu về thành Giêrusalem. Khi đến thành Damas ông được mạc khải đã đi sai đường và ông phải để cuộc sống mình cho Đức Giêsu mà ông bách hại. Các Kitô hữu tại Damas, nhất là ông Ananias giúp soi sáng thêm cho Phaolô, và cho ông hiểu phép rửa sẽ mạc khải hoàn toàn cho ông Đức Giêsu. Những cái vảy liền bong ra khỏi mắt ông.

Từ đây Phaolô không còn bách hại Kitô hữu nhưng loan báo mầu nhiệm đã khám phá : *“Vậy đang khi ông đi đường và đến gần Damas, thì bỗng nhiên có một luồng ánh sáng từ trời chiếu*

xuống bao phủ lấy ông. Ông ngã xuống đất và nghe có tiếng nói với ông: “Saun, Saun, tại sao ngươi bắt bớ Ta? “ Ông nói: “Thưa Ngài, Ngài là ai? “ Người đáp: “Ta là Giêsu mà ngươi đang bắt bớ. Nhưng ngươi hãy đứng dậy, vào thành, và người ta sẽ nói cho ngươi biết ngươi phải làm gì”. (Công vụ 9,3-6).

Sự mở mắt và mở lòng có những hậu quả quan trọng.

- Phaolô từ bỏ Lễ Luật để cho Chúa Kitô trọn vẹn. Ngài chỉ sống cho Người để loan báo Tin Mừng : cuộc đời, cái chết và sự sống lại của Người. Bây giờ Phaolô mang lý tưởng loan báo ơn cứu độ, suối nguồn hạnh phúc được thể hiện trong Đức Giêsu.

- Phaolô biết mình trở thành một tông đồ, cùng tước hiệu với những vị khác, cho dù ơn gọi khác biệt. Ngài hiểu cần loan báo Đức Giêsu cho người Do thái, nhưng cũng cho người Hy Lạp, vì mọi người được mời gọi đón nhận Đức Giêsu.

- Ôn cứu độ nhưng không, không phải qua các công trình để đến được với Thiên Chúa, nhưng qua việc đón nhận ân huệ Thiên Chúa. Tất cả những nặng nề của Lễ Luật đã qua đi : không cắt bì, không hy lễ đòi hỏi. Điều cần là ân sủng nhận được.

- Chúa được tôn vinh đã hiện ra với Phaolô. Toàn bộ thần học Phaolô dựa trên thế đảo ngược ở sự chúc dữ của thập giá. Đức Giêsu bị Lễ Luật lên án, và các nhà cầm quyền tôn giáo đại diện giới bảo vệ Lễ Luật. Người bị Thiên Chúa chúc dữ, bởi lẽ Thiên Chúa chẳng làm gì để cứu như đã viết : “Đáng nguyên rửa thay mọi kẻ bị treo trên cây gỗ”, trở nên đồ bị nguyên rửa, (Đệ Nhị Luật 21,23; Galát 3,13). Thiên Chúa lại tôn vinh “Đồ bị nguyên rửa“, như Thiên Chúa đồng thuận với Người, còn Lễ luật lại bị Thiên Chúa lên án. Lễ Luật chẳng còn là gì cả. Đối với Phaolô, đó chính là ý nghĩa cuộc đời ông đang sống... Phaolô phải ủ rũ, mù tối ba ngày ở Damas, tổng kết những gì đã xảy ra, và trong cái trống rỗng mê mông đau đớn để Đức Giêsu được nổi bật

lên. Từ nay Phaolô sẽ nói : “Đời tôi chính là Đức Kitô”. Tất cả nền thần học Phaolô còn đang mạnh mẽ như một thứ trực giác, và rồi ngài sẽ phải bỏ cả cuộc đời để liệt kê . Chúng ta ghi mấy điểm rõ rệt nhất.

- Nhờ đức tin được nên công chính. Phaolô, người Phariseu, tin mình được nên công chính nhờ việc trung thành giữ lễ luật. Phaolô nghĩ mọi điều thực hành, những cố gắng, những công việc riêng đưa mình nên công chính trước mặt Chúa, nhưng rồi Phaolô khám phá chỉ có Đức Kitô mới có thể làm cho người ta nên công chính. Ta không tạo nên ơn cứu rỗi của mình, nhưng nhận lãnh cách nhưng không từ tay Thiên Chúa bởi lòng tin. Khi tin vào Thiên Chúa, gắn bó hết mình vào Đức Kitô và hoàn toàn tin tưởng Người, ta được cứu rỗi và được nên công chính.

Dĩ nhiên nói vậy không có nghĩa chỉ cần tin, còn sống thế nào cũng được. Khi tin yêu còn phải gắng sống theo hậu quả. Những việc ta làm không để buộc người khác phải yêu mình, nhưng làm vì biết mình được yêu.

- Ân sủng Thiên Chúa trở nên một đề tài chính trong thần học Phaolô. Ngài khám phá được Thiên Chúa yêu cách nhưng không, theo lòng thương xót. Thiên Chúa không yêu vì ta tốt, nhưng yêu để ta trở nên tốt. Ý tưởng đó thành nguồn gốc vui sướng và bình an cho Phaolô, và cho bất kỳ ai không dựa vào việc mình làm hoặc thực trạng bề bối của mình nhưng dựa vào tình yêu Thiên Chúa trung tín.

- Đức Giêsu Kitô chịu đóng đinh. Đồ bị nguyên rửa đã được tôn vinh... Phaolô dò dẫm hỏi nếu như Thiên Chúa tôn vinh Đức Giêsu, nhất định cái chết kia phải nằm trong chương trình của Người, vậy cần trở về Kinh thánh. Và những bài ca của người tôi tớ đau khổ

trong sách ngôn sứ Isaia đem lại cho Phaolô câu giải đáp, Đức Giêsu không bị lên án vì tội lỗi mình, nhưng “sự thật người đã mang lấy những bệnh tật của chúng ta, đã gánh lấy những đau khổ của chúng ta, còn chúng ta, chúng ta lại tưởng người bị phạt, bị Thiên Chúa giáng họa phải nhục nhã ê chề. Chính người đã bị đâm vì chúng ta phạm tội, bị nghiền nát vì chúng ta lỗi lầm; người đã chịu sửa trị để chúng ta được bình an, đã phải mang thương tích cho chúng ta được chữa lành” (Esaia 53,4-5). Thập Giá được sáng rực nhờ sự phục sinh sẽ nằm ở trung tâm điểm trong thần học Phaolô.

Chính dưới chân Đấng bị đóng đinh, Phaolô thấy mình mang kiếp tội nhân được ân xá. Khi cứ nghiền ngẫm mãi tội lỗi mình, việc đó chỉ có thể đưa tới ân hận vô ích. Chính trên khuôn mặt tha nhân, ta nhìn ra tội lỗi trong cái xấu xa mình làm cho họ. Phaolô cảm nghiệm điều đó nơi Đấng bị hành hạ trên Thập Giá, tuy nhiên trước tiên ngài nhìn thấy nơi đó sự tha thứ. Ý thức thân phận tội lỗi, từ nay trở đi Phaolô dâng lời tạ ơn Chúa, Đấng thanh luyện tội lỗi ta nơi Đức Giêsu Kitô.

- Hội Thánh thân thể Đức Kitô. Đức Giêsu hỏi kẻ đang bắt bớ các Kitô hữu : *“Tại sao người bắt bớ ta?”*... Phaolô nhận ra có một mối liên kết chặt chẽ giữa Đức Giêsu và môn đệ. Họ mang một thân thể duy nhất làm nên Hội thánh. Điều trở thành nền tảng luân lý của Phaolô. Nhờ đức tin và phép rửa, ta mặc lấy Đức Kitô, trở thành chi thể Người và được kêu gọi hãy sống theo như thế.

- Tông đồ Đức Giêsu Kitô. Các Tông đồ nói *“chúng tôi không thể không nói”*. Một khi nhận thấy mình được yêu bằng mối tình đặc biệt, và khi điều đó trở nên chính ý nghĩa đời mình, ta không thể nào không muốn cho tha nhân biết Người. Rao truyền Đức Giêsu Kitô trở thành một đòi hỏi sống còn đối với Phaolô (1Côrintô 9,16), và loan báo Người cho mọi người.

- Theo truyền thống. Phaolô có đầy đủ yếu tố làm lãnh tụ một giáo phái: thông minh, say mê, trực tiếp được Chúa chọn... nhưng ngài nhận phép rửa bởi tay Ananiass, một người xem ra không nổi nang gì về kiến thức cũng như lòng can đảm (Công vụ 9,13). Ông gọi tại Damas, dấu có đặc biệt mấy đi nữa, cũng đem ông khiêm tốn theo truyền thống Hội

Thánh. Đúng lúc ông nhận phép rửa từ Hội Thánh, mắt ông mở ra.

Có lẽ không đúng khi tưởng rằng Phaolô nhận được tại Damas một nền thần học có sẵn rồi cứ thế đem ra ! Lúc ấy Chúa đã chụp bắt ông (Philêmon 3,12), hoặc dùng lại hình ảnh đã triển khai ở trên, Chúa đã chụp ảnh được ông. Để cho hình ảnh Chúa Phục Sinh lên hình đầy đủ, cuộc sống hàng ngày với những cộng đoàn khác nhau, có nhiều vấn đề bó buộc Phaolô phải đào sâu kiến thức về Đức Kitô.

Sau biến cố Damas : cuộc sống Tông đồ

Sau biến cố Damas, có rất ít tin tức về sinh hoạt truyền giáo của Phaolô trong một khoảng thời gian khá dài. Những năm tháng không được ghi lại rõ ràng về cuộc đời ngài. Sáu bảy năm trôi qua giữa mạc khải trên đường Damas và cuộc hành trình lần thứ nhất. Sau biến cố Damas, Phaolô đi về xứ Ả rập. Ở đâu ? Bao nhiêu thời gian ? Tại sao tại xứ Ả rập ? Không có câu giải đáp nào thỏa đáng. Sau đó Phaolô trở lại thành Damas.

Sách Công vụ có nói đến việc Phaolô rao giảng đức tin mới lãnh nhận được tại thành Damas (9,19-30), nhưng theo thư Galát (1,15-17), Phaolô được ân sủng mạc khải thay đổi cuộc sống liền trở đi xứ Arabie. Khi rao giảng tại thành Damas, Phaolô gặp chống đối và bị người tìm giết, nhưng ông được môn đệ đưa qua tường thành bằng cách đặt ông ngồi trong cái thùng rồi thông dây thả xuống (Công vụ 9,25 và 2Côrintô 11,33). Tại sao Phaolô lại trở đi xứ Arabie chứ không về thành Giêrusalem ? Phaolô không để bị thịt và máu kích thích, nhưng tuân theo ý Thiên Chúa chứ không để bị loài người ảnh hưởng. Chính Thiên Chúa gửi ngài trở đi xứ Arabie. Phaolô ở lại đó truyền giáo trong vòng hai, ba năm (Galát 1,17-20) rồi mới trở về Giêrusalem với mục đích gặp gỡ ông Kêpha (Phêrô), thủ lãnh cộng đoàn và người chứng thứ nhất về sự sống lại (1Côrintô 15,5; Luca 24,34). Về Giêrusalem lần này, Phaolô cũng đến gặp ông Giacôbê : *“tôi đã không gặp vị tông đồ nào khác ngoài Giacôbê, người anh em của Chúa”*. Sau này, khi Phêrô rời Giêrusalem, chính ông Giacôbê đã lãnh đạo cộng đoàn Giêrusalem. Tại sao chỉ gặp hai vị Phêrô và Giacôbê, thế còn các vị tông đồ khác lại không tìm gặp ? Các tông đồ vẫn

còn nghi ngờ con người đã một thời đi truy lùng tìm bắt họ, và chỉ có Phêrô và Giacôbê dám đứng đầu trước Phaolô để tìm hiểu thêm về con người này.

Chính ở Giêrusalem lần này, Phaolô xuất thân lúc cầu nguyện trong Đền Thờ, và được Đức Kitô gọi đi truyền giáo cho dân ngoại : *“và thấy Chúa bảo tôi : mau lên, hãy rời khỏi Giêrusalem gấp, vì chúng sẽ không nhận lời con làm chứng về Thầy đâu. Tôi thưa : Lạy Chúa, chính họ biết rõ con đây đã đến từng hội đường bắt giam và đánh đòn những kẻ tin Chúa. Khi người ta đổ máu ông Têphanô, chứng nhân của Chúa, thì chính con cũng có mặt, con tán thành và giữ áo cho nhng kẻ giết ông ấy. Chúa bảo tôi : Hãy đi, vì Thầy sẽ sai con đến với các dân ngoại ở phương xa”* (Công vụ 22,17-21).

Sau những ngày ở Giêrusalem, Phaolô đi đến thành Césarée, rồi từ đó bằng đường biển đi về nơi sinh quán Tácxô (Công vụ 9,30). Hai năm sau, ông Banaba đến gặp Phaolô và kéo ngài cùng đi đến thành Antiôchia sur Oronte (Công vụ 11,25-26). Khoảng thời gian hơn 10 năm (từ 35 đến năm 45), không rõ Phaolô làm gì, sách Công vụ Tông đồ và các thư Phaolô chỉ ghi ba cuộc hành trình truyền giáo thành lập các cộng đoàn Kitô hữu từ năm 45 trở đi, và cuộc hành trình về thành Rôma.

Những cuộc hành trình

Ngài ở thành Antiôchia sur Oronte vào khoảng năm 43 là giai đoạn quan trọng trong đời Phaolô. Ngài cộng tác với ông Banaba, và giúp phát triển cộng đoàn Antiôchia sur Oronte. Chính lúc này các môn đệ được một tên gọi mới “kitô hữu” : *“Hai ông cùng làm việc trong Hội Thánh ấy suốt một năm và giảng dạy cho rất nhiều người. Chính tại Antiôchia mà lần đầu tiên các môn đệ được gọi là Kitô hữu”* (Công vụ 11,26). Vào cùng năm đó, hoàng đế Agrippa đệ nhất đã chặt đầu ông Giacôbê Cả.

Thánh Phaolô và ông Banaba vắng mặt tại thành Antiôchia vì hai người đi về giúp tài chánh cho thành Giêrusalem. Họ trở về và mang theo ông Gioan Máccô, người bà con với ông Banaba và cùng truyền giáo trong thành phố. Theo khởi xướng từ ông Banaba, họ quyết định đi rao giảng xa hơn. Từ đây Phaolô bắt đầu những cuộc hành trình lớn. Thời điểm vào khoảng năm 45.

Hành trình đầu tiên

Công vụ 13,4-14,28 (45-49)

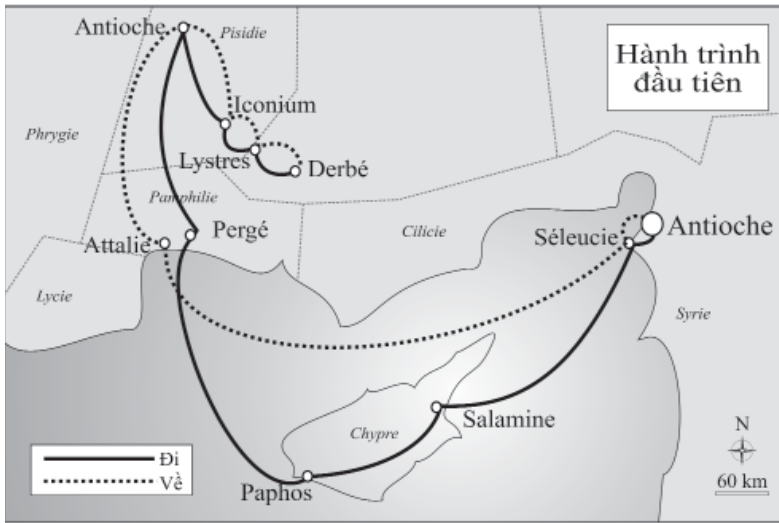
Cuộc hành trình đầu tiên được quyết định sau một buổi cầu nguyện tại thành Antiôchia, dưới sự ủy thác của Chúa Thánh Thần, hàng lãnh đạo tại đây đã đặt tay lên Banaba và Phaolô gửi họ đi truyền giáo (Công vụ 13, 1-3).

Cuộc hành trình kéo dài khoảng hai ba năm. Trước hết, thánh Phaolô và hai bạn đồng hành Banaba và Gioan Máccô đi đến đảo Chypre. Muốn tới Chypre, họ phải đi bộ 25km từ thành Antiôchia để đến bến cảng Séleucie, và từ đó lấy thuyền tới thành Salamine. Thủ đô cũ đảo Chypre với thành phố đông dân nhất. Một thành phố trao đổi thương mại giữa xứ Syrie và Âu châu. Tại đây họ rao giảng trong các hội đường và gặt hái nhiều thành công. Từ thành Salamine, họ đến thành Paphos thủ đô đảo Chypre. Tại đây họ gặp một phù thủy và ngụy ngôn sứ tên Êlyma. Ông chống đạo, và bị Phaolô làm cho đui mù một thời gian, giúp ông nhận ra sai lầm, bỏ pháp thuật và đi theo đạo.

Từ thành Paphos lấy thuyền đi đến thành Pergé, thủ phủ miền Pamphylie, một giải đất nghèo với nhiều hồ ao bùn lầy. Tại thành Pergé, ông Máccô đã rời bỏ hai ông Phaolô và Banaba để về Giêrusalem. Đối với Phaolô, một sự bỏ cuộc gây ra cái bất hòa hoàn toàn giữa hai người. Phaolô không nhận Máccô vào làm cộng tác viên với mình nữa (15,37-40). Tại Pergé, Phaolô không có sinh hoạt nào quan trọng được ghi lại, có thể chỉ là trạm dừng chân.

Từ thành Pergé, Phaolô đi đến thành Antiôchia Pisidie (Thổ Nhĩ Kỳ). Đoạn đường dài 160km số nhưng đầy hiểm trở vì phải vượt ngọn núi Taurus, nơi các nhóm cướp đường trú ẩn. Những khó khăn, Phaolô đã ghi lại như những thành tích trong đoạn thư 2Côrintô 11,26 : *“Tôi còn hơn họ, vì phải thực hiện nhiều cuộc hành trình, gặp bao hiểm nguy trên sông, nguy hiểm do trộm cướp...”*. Tại đây, Phaolô cũng vào hội đường người Do thái và rao giảng Tin mừng nên bài Phaolô giảng tại đây dựa rất nhiều vào Cựu ước (Công vụ 13,16-43). Phaolô thành công rực rỡ sau bài giảng, vì liền sau đó đã có nhiều người theo đạo. Từ đây danh tiếng Phaolô nổi lên như cồn, và ngay ngày sabát kế tiếp, sách Công vụ nói gần như dân cả thành Antiôchia họp đến

để nghe Lời Thiên Chúa. Gần như cả thành chứ không chỉ dành riêng cho người Do thái nhưng cả dân ngoại nữa, vì thế người Do thái mới nổi lòng ghen tương. Họ liền xúi giục các bà thuộc lớp thượng lưu trong thành (chồng các bà thuộc giới cao cấp có quyền hành) nhưng theo Do thái giáo, tìm cách đuổi hai ông ra khỏi thành. Phaolô và Banaba noi theo gương Đức Giêsu dạy, họ đã phủ bụi chân, từ giã Antiôkhia đi đến thành Iconium.

Thành Iconium ngày nay vẫn còn tồn tại ở xứ Thổ Nhĩ Kỳ. Thời thánh Phaolô đến rao giảng, Iconium giàu có, một trung tâm thương mại, vì vậy Iconium hợp cho việc rao giảng Tin mừng đến những vùng chung quanh. Tại Iconium, Phaolô cũng vào giảng tại hội đường người Do thái, và được một số tin theo, rồi cuối cùng lại bị người Do thái ghen ghét tìm cách xúi giục dân thành chống đối. Và tại đây, lần đầu tiên Phaolô được gọi “tông đồ” (14,4). Hai ông lại bỏ Iconium và trốn đi đến miền Lycaonia vào thành Lystres.

Lystres : Một thành phố cách thành Iconium khoảng 38 cây số (gần thành Hatunsaray, hiện nay ở Thổ Nhĩ Kỳ). Theo sách Công vụ, dân thành Lystres dường như hầu hết thuộc dân ngoại, và Công vụ 16,1 chỉ nói tới có một người đàn bà Do thái. Không có cộng đồng Do thái giáo, không có hội đường để Phaolô vào giảng như các lần trước đây, vì vậy tại đây sách Công vụ chỉ nói đến việc Phaolô chữa một người bại chân. Thấy việc đó, dân trong thành cho Phaolô và Banaba là thần linh đội lốt người. Ông Banaba được coi hiện thân thần Zeus, thân phụ các thần. Đó cũng là dịp Phaolô giải thích cho người dân Lystres và rao giảng Tin mừng cho những người dân ngoại (Công vụ 14, 15-17). Nhưng cuối cùng hai ông lại bị số người Do thái đến từ Iconium và Antiôkhia xúi giục người dân Lystres ném đá gần chết. Thánh Phaolô trong thư 2Côrintô 11, 25 cũng nhắc lại đến chuyện này : “*ba lần bị đánh đòn; một lần bị ném*

đá; ba lần bị đắm tàu, một đêm một ngày lênh đênh giữa biển khơi”. Cuối cùng họ bỏ Lystres và đi đến thành Derbé. Luca không ghi việc gì rõ hơn ngoài điều rao giảng Tin mừng.

Sau khi rao giảng tại Derbé, Phaolô và Banaba lại đi về thành Antiôkhia xứ Syrie. Họ đi qua lại các thành Lystres, Iconium, Antiôkhia xứ Pisidie, Pergé, Attalia (thành này trước đây họ không đi qua). Người ta lấy làm lạ tại sao hai ông không theo con đường dễ để đi đến thành Antiôkhia xứ Syrie, nhưng lại đi về con đường cũ đầy nguy hiểm. Điều này giúp hiểu mẫu gương các nhà rao giảng Tin mừng. Họ không bao giờ bỏ những cộng đoàn mới thành lập. Họ trở lại để giúp thêm cho những anh chị em vừa mới trở lại đạo và củng cố đức tin cho họ. Ngoài ra còn nhấn mạnh đến sự hiệp nhất giữa các giáo hội vừa được thành lập với giáo hội mẹ tại Giêrusalem.

Hành trình thứ hai

Công vụ 15, 36-18, 23 (50-52)

Phaolô và Banaba ở lại thành Antiôkhia một thời gian nhưng không rõ bao lâu, nhưng từ thành này, hai người quyết định làm cuộc hành trình lần thứ hai theo Công vụ 15, 36 để thăm viếng các cộng đoàn đã được thành lập. Nhưng dự định không thành vì Banaba và Phaolô phải chia tay nhau. Banaba muốn cho ông Máccô đi theo, nhưng Phaolô từ chối vì cho rằng trước đây Máccô đã bỏ họ để về Giêrusalem. Hai người không đồng ý và chia tay nhau. Banaba và Máccô đi về đảo Chypre; còn Phaolô dẫn theo ông Silas đi bộ qua khắp xứ Syrie và Kilikia.

Phaolô và Silas đi đường bộ, vượt đèo Belen (còn gọi “cửa ngõ Syrie”), men theo vịnh Issos và đến thành Tácxô (dù sách Công vụ không nói đến Tácxô ở đoạn này, nhưng con đường bắt buộc phải dẫn đến đây). Tại đây, họ đi về thung lũng Cydnus, vượt dãy núi Taurus đến thành Derbé, Lystres, Iconium, Antiôkhia Pisidie. Những thành phố nằm trên tuyến đường từ Kilikia về thành

Êphêxô. Trong cuộc hành trình, có một điểm đáng nêu lên, khi đi qua Lystres, Phaolô đã gặp lại ông Timôthê. Ông trở lại đạo làm đệ tử Phaolô, và sau này trong thư 1Côrintô 4,17, Phaolô đã gọi “người con yêu quý và trung tín của tôi”. Cha ông Timôthê gốc người Hy Lạp theo Kitô giáo nhưng mẹ gốc Do thái, chính vì thế Phaolô đã cất bì cho ông để khỏi va phải những người Do thái giáo trong thành.

Tại Êphêxô, họ theo hướng đi về các nơi có thành phố để rao giảng Tin mừng. Sách Công vụ (16,6-8) cho biết có Thần Khí Đức Giêsu can thiệp làm họ thay đổi chương trình:

Thứ nhất hai ông đã bỏ đoạn đường chính phải đi, và quẹo đi qua miền Phrygie và Galát. Ngoài việc nêu lên ở đoạn này về thành Galát, trong sách Công vụ không có đoạn nào khác nói về việc rao giảng Tin mừng cho dân Galát. Chúng ta chỉ thấy ở đoạn 18,23 khi Phaolô bắt đầu hành trình thứ ba. Công vụ ghi “ông lần lượt qua miền Galát, và Phrygie và làm cho tất cả các môn đệ được vững mạnh”. Đúng như những gì Phaolô đã viết trong thư gửi Galát 4,13-14 khi gọi lại việc thành lập cộng đoàn tín hữu Galát : *“anh em biết, nhân khi thân xác bị đau ốm, tôi đã loan báo Tin Mừng cho anh em lần đầu tiên. Mặc dù thân xác tôi là một dịp thử thách cho anh em, anh em đã không khinh, không tởm; trái lại anh em đã tiếp đón tôi như một sứ giả của Thiên Chúa, như Đức Giêsu Kitô”*.

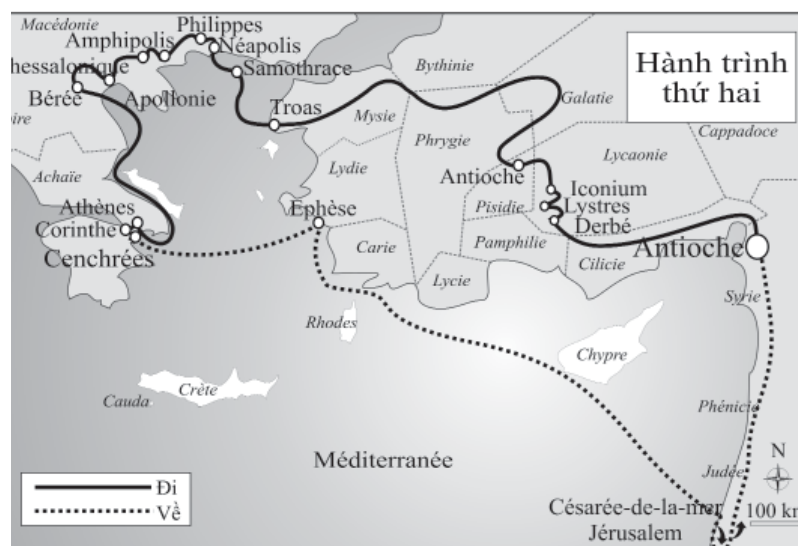
Thứ hai, Thần Khí Đức Giêsu ngăn cấm không cho các ông vào miền Bithynie. Họ đành phải đi qua xứ Mysie đến thành Troas. Cứ điểm thuận lợi đi đến miền Makêđônia. Thành phố Troas sẽ nhận được Tin mừng qua cuộc hành trình lần thứ ba của Phaolô khi thánh nhân đi từ Êphêxô về miền Makêđônia (2Côrintô 2,12). Lần này Phaolô chỉ ghé Troas. Tại đây Phaolô được thị kiến thấy người Makêđônia nói với ông rằng : *“xin ông sang Makêđônia giúp chúng tôi”*. Phaolô lập tức rời Troas đi đến Âu châu (Công vụ 16,9). Trên

đường đi Makêđônia, Phaolô ghé đảo Samothrace, với ngọn núi Phengari quanh năm phủ tuyết. Phaolô dừng chân và sau đó lên thuyền đi về thành Néapolis (hôm nay Kêvala), miền duyên hải xứ Makêđônia. Tại đây Phaolô đi theo đoạn đường chính Via Egnatia, con đường nối liền Đông và Tây phương. Sau gần 14km đường bộ, Phaolô đến thành Philípphê. Giã từ Philípphê, Phaolô đi đến thành Thêxalônica.

Từ Thêxalônica, Phaolô, Silas và thêm ông Timothê lấy lại đường Via Egnatia đi đến Bêrê. Tại đây lại gặp khó khăn đến từ người Do thái. Silas và Timôthê ở lại nhưng Phaolô phải lên đường đi đến nơi khác với một nhóm người. Ngài lấy thuyền tại cảng Pydna đi Pirée và từ đó qua thành Athènes. Tại thành Athènes, nhóm người theo ngài trở về Bêrê với sứ mạng báo cho Silas và Timôthê qua gặp Phaolô càng sớm càng tốt. Điều họ đã làm khi Phaolô đang ở thành Côrintô (Công vụ 18,5; 1Thêxalônica 3,6). Đó là những gì sách Công vụ ghi lại, nhưng trong thư 1Thêxalônica 3,1-2.6 Phaolô cho biết ngài đi Athènes với Timôthê, và sau này tại Athènes Phaolô lại gửi Timôthê về thăm lại Thêxalônica để lấy thêm tin tức về cộng đồng tín hữu tại đó. Tại thành Athènes (Công vụ 17,22-32), Phaolô đọc một diễn từ quan trọng về vấn đề truyền giáo nhưng cũng không thành công.

Từ giã Athènes, Phaolô đi Côrintô. Nếu như Phaolô không theo đường biển ngài cũng có thể đi theo đường bộ vì Athènes và Côrintô cách nhau khoảng 60km.

Từ Côrintô đi về thành Antiôchia. Phaolô từ giã Côrintô (Công vụ 18,18) cùng với hai vợ chồng Priscilla và Aquilla. Họ xuống tàu tại bến Cendrée, và tại đây, Phaolô đã xuống tóc vì mang lời khấn Narizéat như ghi trong sách Dân số (6,1). Đối với Phaolô khi làm việc này, cho thấy ông vẫn trung thành trong một cách nào đó với một số lễ nghi ông nhận được ở tôn giáo khi ông mới sinh ra. Trên đường đi

Antiôkhia xứ Syria, họ dừng lại tại thành Êphêxô. Tại đây vợ chồng Priscilla và Aquilla từ già Phaolô và thánh nhân sẽ gặp lại họ vào cuộc hành trình thứ ba (Công vụ 18,26; 1Côrintô16,19). Phaolô tiếp tục cuộc hành trình về thành Antiôkhia xứ Syria, trở lại nơi trước đây đã ra đi. Phaolô không đi đường chính và ngắn nhất, nhưng theo sách Công vụ ngài lại ghé về Césarée bên Giêrusalem để chào thăm Giáo hội ở đây; nhưng ngày nay các nhà chú giải cho chuyến viếng thăm sách Công vụ ghi ở đây không đúng : vì trong thư gửi tín hữu Galát, Phaolô cho biết rõ ràng niên hiệu những chuyến ngài viếng thăm cộng đoàn Giêrusalem, và không nói tới chuyện viếng thăm lần này do Luca ghi lại. Ý tác giả Luca muốn cho Phaolô đến gặp gỡ với Giáo hội mẹ, mang ý nghĩa thần học nhiều hơn lịch sử.

Tranh luận tại Antiôkhia. Sau khi Phaolô trở về Antiôkhia, một biến cố quan trọng đã xảy ra tiếp đó. Công đồng được triệu tập tại thành Giêrusalem. Trong Công vụ chương 15, hai ông Phaolô và Banaba lên Giêrusalem khi có cuộc tranh luận về việc cắt bì và giữ luật Môsê. Sau khi Phêrô phát biểu, tiếp theo một diễn từ của ông Giacôbê. Với tư cách người đứng đầu Giáo hội tại Giêrusalem nên bài diễn từ coi như sắc luật thuộc về nghi thức hơn là luân lý. Đọc qua, thấy ông Giacôbê đã cứng rắn trong cuộc tranh luận. Đối với những người Kitô hữu đến từ phía Do thái giáo, họ thấy vẫn còn nghi thức cũ phải tuân theo. Riêng với nhóm Kitô hữu đến từ dân ngoại, theo thánh Phaolô họ hoàn toàn tự do đối với lề luật Do thái cũ. Cuối cùng đề nghị của ông Giacôbê được gửi tới các cộng đoàn do thánh Phaolô thành lập (Công vụ 15,20-29).

Cộng đoàn Antiôkhia nhận được lá thư sắc lệnh khi Phêrô đang có mặt ở đó. Lá thư gây bối rối trong cộng đoàn. Vấn đề không còn việc phải cắt bì, nhưng anh chị em tín hữu gốc dân ngoại không giữ lề luật Do thái có được đồng bàn với người Kitô hữu gốc Do thái hay không ? Thật vậy, cộng đoàn Antiôkhia từ lúc ban đầu được thành lập gồm có những người dân ngoại trở lại đạo, cũng như những người Do thái trở lại, nên vấn đề ăn uống với nhau không hề được nêu lên. Một điều bình thường. Lúc đầu Phêrô ăn đồng bàn với anh chị em tín hữu gốc dân ngoại, nhưng từ khi có những người do

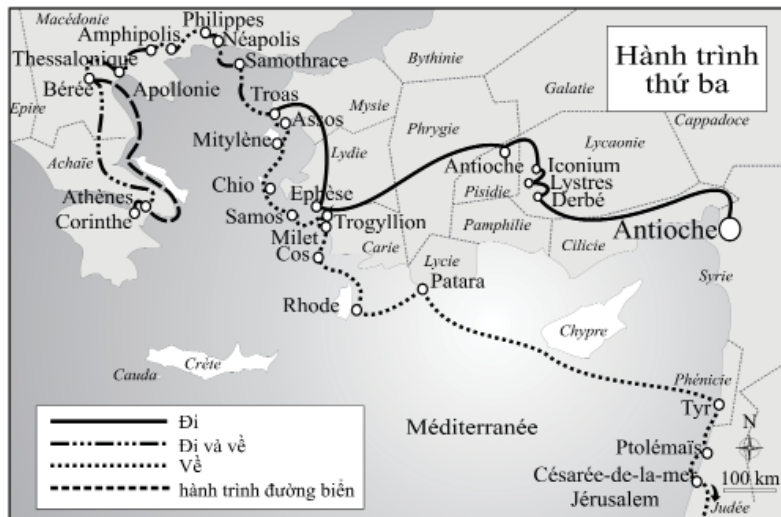
ông Giacôbê gửi đến làm cho ông Phêrô thay đổi thái độ. Phêrô, Banaba và một số người đã theo chỉ thị Giacôbê. Phaolô cho rằng Phêrô và Banaba sai lầm. Đối với Phaolô, việc Phêrô không còn ngồi ăn chung bàn khi có người dân ngoại trở lại chỉ mang tính cách tôn trọng con người mà thôi. Phêrô đối với người Do thái tại Giêrusalem là người tuân giữ Lề Luật. Điều cho thấy Phêrô đã phản bội niềm tin của mình. Phaolô cho hành vi như người đạo đức giả. Hơn nữa làm như vậy Phêrô đi ra khỏi sự thật Tin mừng. Tin mừng mời gọi phải bãi bỏ mọi phân chia giữa Do thái và dân ngoại, kết hiệp trong cùng đức tin nơi Chúa Kitô (4,28-29). Khi Phêrô trở về với lối thực hành cũ của Do thái giáo, một lần nữa ngài đã đào sâu cái hố chính Đức Kitô đã lấp đầy. Phaolô còn nhấn mạnh đưa ra một số lý do cho biết người Kitô hữu được tự do, nhưng vì đức bác ái, cố tránh gây gương mù cho những người hay bối rối lương tâm vì thái độ tự do của mình (1Côrintô 8,10). Trước sự Phaolô phản đối mạnh mẽ, Phêrô đã phản ứng ra sao ? Không thấy văn bản nào nói tiếp những chuyện gì đã xảy ra sau đó. Riêng Phaolô, sau cuộc tranh luận tại Antiôkhia, ngài lên đường đi đến nơi khác. Điều cho thấy, Phêrô không đi vào cuộc tranh luận phải trái với Phaolô. Phêrô hiểu ý Phaolô, và ngài trực tiếp ở lại để hòa giải giữa khối người Kitô giáo tại Antiôkhia. Phaolô ra đi và không bao giờ trở lại thành Antiôkhia nữa. Ngoài ra, Phaolô làm dường như không biết đến sắc lệnh đến từ Giêrusalem. Khi Phaolô trở lại Giêrusalem (Công vụ 21,25) ông cho cảm tưởng mới khám phá ra sắc lệnh Giacôbê. Và cộng đoàn Antiôkhia đã tránh được nguy cơ bị phân chia.

Cuộc hành trình thứ hai hoàn thành từ năm 50 đến năm 52 bao gồm 3700km theo đường biển và đường bộ. Thánh Phaolô thăm viếng khoảng 20 thành phố, và trong đó có khoảng 15 thành phố mới đến lần đầu tiên.

Hành trình thứ ba

Công vụ 18,23-21,16 (từ 52-58)

Phaolô rời thành Antiôkhia sur Oronte vào khoảng năm 53. Ngài muốn đi gặp lại các cộng đoàn Lyocanie, Phrygie, Pisidie và Galát. Ngài đi qua Derbé, Lystres, Iconium, Antiôkhia miền Pisidie. Ngài củng cố đức tin của họ, sửa lại những sai trái

xảy ra, và xác định lại giáo thuyết. Các thư Côrintô, Rôma và Galát được viết trong chuyến hành trình nhấn mạnh đến những điểm trên.

Thánh Phaolô đến Êphêxô nơi đã ghé lần trước đây khi trở về từ hành trình thứ hai. Ngài ở lại và rao giảng mỗi ngày Sabát tại hội đường. Ba tháng đầu, ngài lấy lại chương trình rao giảng bình thường : loan báo Tin mừng ưu tiên cho người Do thái. Sau cuộc dứt đoạn với hội đường, Phaolô tiếp tục rao giảng tại trường Tyrannos trong vòng hai năm.

Bấy giờ có biến cố xảy ra : thành Êphêxô được dâng hiến cho nữ thần Artémis. Nhiều khách hành hương đến viếng viếng nữ thần trong đền Artémision, và lúc về mang theo đồ lưu niệm : tượng hình đền thu nhỏ, tượng các thần do các nghệ nhân sáng tác. Các ông thợ bạc thấy công việc làm ăn xuống dốc với sự phát triển của Kitô giáo. Ông thợ bạc Démétrius kêu gọi đồng nghiệp cùng lên tiếng diễn đạt tức giận tại hí viện. Hàng ngàn dân Êphêxô hưởng ứng và la ó trong vòng hai giờ đồng hồ : Thần Artémis của người Êphêxô cao cả.

Khi cuộc biểu tình chấm dứt, Phaolô huấn dụ cộng đoàn Kitô hữu đứng vững và ngài ra đi đến Makêđônia (Công vụ 20,1). Khi đi qua miền Makêđônia để thăm các cộng đoàn, sách Công vụ ghi Phaolô trở lại Hy Lạp và ở lại đó 3 tháng (Công vụ 20,2).

Sau đó Phaolô trở về Giêrusalem. Những đoạn đường được ghi rõ vào danh mục. Chỉ có cuộc chia tay với các kỳ mục Êphêxô tại Milet được nhấn mạnh : *“Tôi luôn tỏ cho anh em thấy rằng phải giúp đỡ những người đau yếu bằng cách làm lụng vất vả như thế, và phải nhớ lại lời Chúa Giêsu đã dạy: cho thì có phúc hơn là nhận”*. Nói thế rồi, ông Phaolô cùng với tất cả các anh em quỳ gối xuống cầu nguyện. Ai nấy òa lên khóc và ôm cổ ông mà hôn. Họ đau đốn nhất vì lời ông vừa nói là họ sẽ không còn thấy mặt

ông nữa. Rồi họ tiễn ông xuống tàu” (Công vụ 20,35-38).

Trên đường trở về có nhiều đoạn dừng chân như tại Cos, Patara, Rhodes, Tyr, Ptolémaïs. Từ đây thánh Phaolô đi về Rôma bằng đường bộ. Cuộc hành trình kéo dài trong vòng 5 năm (53-58) với một khoảng đường dài 3800km. Theo sách Công Vụ (20,3) cuộc hành trình trở về đáng lý ra Phaolô đi thẳng từ Cendrée về thành Giêrusalem, nhưng vì sợ bị người Do thái ám hại, nên bắt buộc Phaolô phải trở lại miền Makêđônia. Trong suốt cuộc hành trình trở về, sách Công vụ thường loan báo việc Phaolô sẽ bị bắt. Ở thành Tyr, các môn đệ Phaolô khuyên ngài đừng về Giêrusalem (21,4). Tại Césarée, ngôn sứ Agabô cho biết hình ảnh Phaolô sẽ bị bắt ra sao (21,10-11); nhưng Phaolô không thay đổi định hướng dù các môn đệ van nài, và tiếp tục hành trình về Giêrusalem. Một khúc quanh mới trong cuộc đời Phaolô.

Hành trình thứ tư (60-61)

Thánh Phaolô chấm dứt cuộc hành trình thứ ba vào năm 58, và đến Đền thờ Giêrusalem để hoàn thành lời hứa đã làm trước đây. Khi Phaolô vừa về đến Giêrusalem được vài ngày, điều ngài suy nghĩ trước thực sự xảy ra sau thời gian tẩy uế đền thờ. Trong đền thánh Giêrusalem, có một khoảng sân lớn được gọi “sân dành cho dân ngoại”, và trong sân có một bục danh dự (le hel), tức là cung thánh với chung quanh có ba cái sân nhỏ khác. Tất cả đều được bao bọc bởi một hàng rào đá cao chừng 1m50. Ranh giới ngăn cản không cho vào trong đền thờ những người đang trong tình trạng không trong sạch. Nơi lan can bao bọc danh dự, có một tấm biển ghi bằng tiếng Hy Lạp và Latinh “cấm mọi người ngoại vượt lan can đi vào cung thánh. Những ai bị bắt sẽ tự lãnh trách nhiệm về cái chết nối theo”. Thánh Phaolô nằm trong trường hợp trên, ngài đã vượt qua lan can bao bọc bục danh dự. Phaolô có quyền vượt lan can đó vì gốc người Do thái, nhưng người ta kết án ngài đã để bạn đồng hành Trophimme

cùng đi vào đó. Trophimme, người thành Êphêxô, một người ngoại trở lại đạo.

Phaolô bị bắt ngay tại cung thánh và bị dẫn ra phía sân ngoài dành cho dân ngoại. Họ đóng tất cả các cửa trong sân dành cho giới phụ nữ. Tất cả gồm hết thảy 9 cửa. Việc đóng gấp các cửa để tránh có đổ máu làm ô uest đền thờ. Bên phía đền thờ cạnh có một cơ đội La mã khoảng 1000 người trấn đóng để giữ trật tự an ninh trong đền thờ. Đó là pháo đài Antonia. Pháo đài có một cầu thang dẫn qua đền thờ, cho nên khi có biến, quân La mã liền có mặt để can thiệp tức khắc. Phaolô bị hai cái xiềng còng lại vì theo viên đại đội trưởng ngài đã gây xáo trộn. Phaolô bị điệu qua pháo đài Antonia. Người Do thái dự định sẽ nói quân La mã đưa Phaolô ra thượng hội đồng Sanhédrin. Họ âm mưu trên đường ra tòa Sanhédrin, sẽ cho người phục kích giết Phaolô (Công vụ 23,12tt); nhưng nhờ một người cháu cho biết, nên đi báo với viên đại đội trưởng. Nhờ đó họ đã tìm cách đưa Phaolô rời khỏi pháo đài Antonia để giải đi Césarée.

Từ Césarée về Rôma. Phaolô nằm trong tay người La mã nên viên đại đội trưởng bắt buộc phải giải ông lên thượng cấp. Và người có quyền hành xử án là vị Tổng trấn xứ Giuđê. Bình thường vị Tổng trấn ở thành Césarée, và ông chỉ về Giêrusalem trong những dịp định kỳ. Tổng trấn thời bấy giờ là ông Antonius Félix, đã xử vụ kiện Phaolô và tổng giam Phaolô ở Césarée. Khi mãn nhiệm kỳ, Félix được ông Porcius Festus thay thế. Festus đề nghị đưa Phaolô về Giêrusalem để xét xử, và Phaolô kháng cáo lên hoàng đế César.

Cuộc hành trình từ Césarée về Roma ghi trong sách Công vụ 27,1-28.10 là một trong những trình thuật hay. Phaolô được đưa về Rôma bằng thuyền cùng với một số người tù khác, dưới sự chỉ huy của một viên đại đội trưởng tên Julius. Họ ngừng tại bến Sidon bên xứ Phinicie cách Césarée 127km; để tránh gió tây, chiếc thuyền men theo bờ biển Kilikia và Pamphilie và từ đó đến cảng Myra (Ai cập). Tại đây họ đổi thuyền đi từ Ai cập về Ý. Đoạn đường biển rất nhiều

sóng gió, nên viên đại đội trưởng đã cho họ đi bằng thuyền lớn. Chiếc thuyền chở lúa (27,38b) và có tất cả 276 hành khách (27,37). Họ bị đắm tàu trôi dạt vào đảo Malte, và Phaolô lưu lại đó một thời gian (Công vụ 28, 1-10).

Vào khoảng tháng ba năm 61, khi trời thuận lợi cho việc đi biển trở lại, họ lại lên thuyền đi từ Malte về Syracuse, dọc theo ven phía đông đảo Sicile, và ở lại đó 3 ngày. Sau đó họ đến cảng Rhegium (ngày nay Reggio di Calabria), ven biển nước Ý và eo biển Messine. Họ ở lại một ngày rồi lên đường đi Putêoli. Cuộc hành trình kéo dài 2 ngày đưa họ đến vịnh Naples xuống cảng Pouzzoles (Puzzuoli). Tại đây viên đại đội cho mọi người xuống thuyền và dẫn bộ họ về thành Rôma.

Tại Rôma, Phaolô được quy chế "Custodia militaris", không bị giam trong ngục nhưng tay luôn luôn bị xiềng xích vào người canh gác kề bên. Phaolô đến gặp gỡ các Kitô hữu tại Rôma phần đông thuộc giới thương gia và được tiếp đón nồng hậu. Tác giả sách Công vụ Tông đồ không nói gì về hoạt động cũng như những ngày cuối cùng của Phaolô tại Rôma. Hai năm tại đây với sự giam lỏng đã giúp Phaolô "rao giảng Nước Thiên Chúa và dạy về Chúa Giêsu Kitô một cách mạnh dạn, không gặp trở ngại nào". Đó là thời điểm năm 63...

Cuộc hành trình thực hiện trong vòng sáu tháng, nhưng chỉ có đi nhưng không có về. Thánh Phaolô đi tất cả 4200km, và phần nhiều ngài theo đường biển.

Những năm tháng cuối cùng. Thánh Phaolô qua đời năm 67 ?

Theo sách Công vụ các tông đồ, thánh Phaolô ở lại Rôma hai năm. Ngài đến vào mùa xuân 61, và rời thủ đô vào năm 63. Khi bị bắt, ngài viết các lá thư gửi Côlôxê, Êphêxô và Philêmon. Sau đó ngài làm gì ? Người ta biết Phaolô mang dự án đi qua Tây Ban Nha. Ngài có thực hiện không ? Rất có thể nhưng không có gì chắc chắn !

Theo truyền thống, Phaolô về lại Rôma vài năm sau đó. Ngài bị chặt đầu ngoài thành Rôma, nơi ngày nay gọi “thánh Phaolô ngoại thành”. Một hình phạt dành cho công dân La mã. Biến cố xảy ra năm n thể năm 64 khi Néron bách hại Kitô hữu, l năm sau đó là năm 67 ?

Mặt tiền Đền thờ Thánh Phaolô ngoại thành Rôma

Bên trong Đền thờ thánh Phêrô ngoại thành

Hầm mộ thánh Phêrô tại Đền thờ thánh Phaolô ngoại thành

La Basilique Saint Paul est l'une des quatre basiliques majeures de Rome et un haut lieu de pèlerinage. Elle fait partie des églises dites "hors les murs", c'est à dire située à l'extérieur des remparts de Rome.

La basilique Saint Paul est construite à l'emplacement de la tombe du saint, décapité à l'époque de Néron. Un petit édifice était déjà présent lorsque l'empereur Theodosius, à la fin du IVème siècle, ordonne la construction d'une vaste basilique à 5 nefs. Elle a été la plus grande église du monde jusqu'à la construction de la basilique Saint Pierre. Embellie et enrichie au fil des siècles elle est presque totalement détruite en 1823 par un terrible incendie. Elle est reconstruite selon le plan d'origine mais l'essentiel de la décoration est de style néoclassique avec quelques éléments de l'ancienne basilique qui ont pu être réutilisés.

Giải đáp Thắc mắc...

Thế nào là Ý Lễ và Bổng Lễ

(Theo Giáo Luật, các khoản 945-958)

Một số anh chị em thắc mắc về bổng lễ và Ý lễ, khi xin Linh mục dâng để cầu nguyện cho các linh hồn, để tạ ơn, xin ơn hoặc để cầu cho những người còn sống, cho người đau yếu được can đảm vững tin vào Chúa...

Lịch Sử.

1. Thời Giáo Hội sơ khai: Cửa lễ là bánh rượu giáo dân mang tới nhà thờ. Phần dư tồn, được phân phát cho người nghèo.

2. Thế kỷ bảy và tám: Cửa lễ dâng bao gồm cả tiền mặt nhằm mục đích giúp đỡ linh mục.

3. Thế kỷ 11 và 12: Bổng lễ (stipendium) xuất hiện. Giáo dân tự nguyện dâng một số tiền với yêu cầu linh mục cầu nguyện theo ý mình trong thánh lễ. Phần đóng góp này được coi như một góp phần vào hy lễ trên bàn thờ.

4. Công Đồng Tridentinô ngày 17 tháng 9 năm 1562 xác định: “Thánh Lễ được dâng để cầu nguyện cho người sống, người chết, xin ơn xá giải và tha hình phạt cũng như cầu cho những ý nguyện được yêu cầu”.

5. Đức Giáo Hoàng Phaolô VI trong tự sắc Firman in traditione ban hành ngày 13 tháng 6 năm 1974 đã thiết lập những qui định cho việc xin lễ và bổng lễ. Như vậy:

- Xin lễ và cửa lễ dâng đã có trong truyền thống lâu đời của Giáo Hội (Giáo Luật 945).

- Mục đích: góp phần vào hy tế trên bàn thờ để linh mục cầu nguyện cho người xin lễ.

- Bổng lễ dâng giúp linh mục và công việc của

Giáo Hội (Giáo Luật 946).

- Giáo Hội chấp nhận truyền thống xin lễ và cửa lễ dâng và ban hành luật lệ để áp dụng.

Luật về Bổng Lễ để cử hành Thánh Lễ.

Từ ngữ: Bộ Giáo Luật 1983 không dùng từ “stipend” mang ý nghĩa thương mại, thường được dịch là “bổng lễ” hay “tiền lễ”, nhưng là “offering” hoặc “gift” để diễn tả “cửa lễ”, hay “quà tặng”, một tự nguyện đóng góp của giáo dân.

1. Linh mục (chủ tế hay đồng tế) đều được quyền nhận MỘT bổng lễ để áp dụng ý lễ cho người xin. Người nghèo, xin lễ nhưng không có tiền, linh mục rất nên làm lễ theo ý họ xin. (Giáo Luật 945). Những nguyên tắc căn bản cần lưu ý:

Linh mục: Người nhận ý lễ và bổng lễ.

Linh mục: Người dâng lễ theo ý người xin lễ.

Linh mục: Người hưởng một bổng lễ do mình đã dâng theo ý người xin.

Trong thực tế, các giáo xứ xếp đặt thư ký hay một người khác hơn là linh mục nhận ý lễ và bổng lễ. Mọi chuyện phải thực hiện dưới sự chấp thuận của linh mục và phải ghi chép rõ ràng trong sổ lễ.

2. Tránh mọi hình thức thương mại hay mua bán. Giáo luật khoản 1385 có hình phạt thích đáng cho những hình thức trục lợi trên ý lễ và tiền xin lễ nếu lỗi những luật định như sau:

a) Một thánh lễ và chỉ một bổng lễ bất kể số tiền lớn hay nhỏ (Giáo Luật 948). Bộ Giáo Sĩ, ngày 22.2.1991 ra sắc lệnh Mos iugitur cho phép linh mục hai lần trong tuần được dâng ý lễ (không quá 3 ý lễ một lần) trong một lễ với điều kiện: Người xin lễ đồng ý và người xin lễ phải được thông báo rõ ràng ngày giờ và nơi cử hành thánh lễ đó.

Linh mục dâng lễ chỉ giữ cho mình tiền của một ý lễ mà thôi. Số còn lại phải gửi về Đấng Bản Quyền (Giáo Luật 945§1).

b) Một linh mục, một ngày, một lễ và một bồng lễ (Giáo Luật 951). Nếu linh mục làm nhiều hơn một lễ một ngày vì nhu cầu mục vụ, bồng lễ 2 (bination) và bồng lễ 3 (trination) có ý lễ riêng phải gửi về Bản Quyền Địa Phương.

c) Khi đã nhận ý lễ và bồng lễ, linh mục phải dâng lễ cho người xin dù cho tiền xin lễ bị thất lạc hay bị đánh cắp (Giáo Luật 949).

d) Khi nhận tiền lễ nhưng không rõ bao nhiêu lễ phải dâng, linh mục căn cứ vào qui định bồng lễ của địa phận và dâng đủ số lễ tương ứng với số tiền. Thí dụ: địa phận A qui định bồng lễ \$10. Linh mục nhận \$100 và không có một yêu cầu rõ ràng nào của người xin lễ. Linh mục buộc phải dâng 10 lễ. (Giáo Luật 950).

d1) Một linh mục đồng tế thánh lễ thứ hai trong ngày, không được quyền nhận thêm một bồng lễ dưới bất cứ danh nghĩa nào (Giáo Luật 951§2)

d2) Linh mục không được quyền nhận nhiều lễ đến nỗi không thể cử hành trong một năm (Giáo Luật 953).

e) Giám Mục địa phận và Cha Sở buộc dâng lễ cho giáo dân mình (Misa pro populo) trong tất cả các ngày Chúa Nhật và lễ buộc (chỉ một lễ thôi). Họ không được chỉ lễ cho riêng ai khác và nhận bồng lễ trong thánh lễ này (Giáo Luật 388 & 534) Tuy nhiên các Ngài được quyền giữ cho mình

bồng lễ trong thánh lễ thứ hai (bination) trong ngày.

f) Khi phải chuyển giao lễ được xin, cần giữ nguyên tắc: Linh mục chuyển giao cho linh mục mình tin tưởng, chuyển giao toàn bộ bồng lễ, và vẫn còn trách nhiệm cho tới khi biết chắc những lễ chuyển giao đã dâng. Ghi sổ lễ những lễ đã nhận, đã dâng hay đã chuyển giao (Giáo Luật 955).

Những điều cần sửa sai:

1. Ngày Chúa Nhật và lễ buộc, Cha sở phải dâng một lễ cầu cho giáo dân mình. Cha Sở không được nhận bồng lễ và không được kèm theo một ý lễ riêng tư nào khác. Đây là quyền lợi thiêng liêng của giáo dân. (Giáo Luật 388 & 534).

2. Trong một thánh lễ nhất là trong Thánh Lễ Chúa Nhật có nhiều hơn một ý lễ. Nhiều nơi phải mất hàng năm phút để rao báo hàng vài chục ý lễ, tên người xin lễ và số tiền xin lễ. Đây là việc mại thánh và bị phạt vạ theo Giáo Luật khoản 1385.

Người ta biện giải rằng: thánh lễ vô giá, hàng trăm ý lễ chung vào một lễ cũng chẳng sao! Giáo dân và người xin lễ đồng ý cho linh mục gom nhiều lễ trong một thánh lễ Chúa Nhật để họ có dịp dự lễ.

Những cất nghĩa này không thỏa đáp cho những qui định Giáo Luật về: Một linh mục, một ngày, một lễ và một bồng lễ. Ý lễ xin chỉ buộc linh mục, giáo dân không bị buộc phải cầu nguyện theo ý người xin lễ với linh mục. Nên ý lễ không cần và không nên rao báo có ý để mọi người hợp ý cầu nguyện hay có ý bảo đảm là linh mục đã dâng lễ. Linh mục chỉ cần “có ý” dù mặc nhiên hay minh nhiên cũng đã thỏa đáp được việc chỉ lễ theo ý người xin.

3. Linh mục giữ cho riêng mình tất cả bồng lễ hoặc xử dụng tiền xin lễ vào nhu cầu công ích của giáo xứ. Đây cũng là chuyện trục lợi trên việc xin lễ và nằm trong hình phạt được qui định về việc mại thánh.

Linh mục có thể dâng nhiều hơn một lễ trong một ngày và có thể có ý lễ riêng cho mỗi thánh lễ. Tuy nhiên, những bồng lễ trong thánh lễ thứ hai hay thứ ba phải được chuyển giao cho Bản Quyền Địa Phương tức chuyển về địa phận.

...

Những sai phạm trên thường cũng được biện minh rằng: Luật địa phận cho phép. Tuy nhiên chúng ta

cần biết nguyên tắc này: Đức Giám Mục địa phận là nhà lập pháp của địa phận mình. Ngài có quyền ra luật cho địa phận mình. Tuy nhiên, so với Giáo Hội toàn cầu, Ngài vẫn là nhà lập pháp thấp (lower legislator). Nên luật địa phận không bao giờ được phép đi ngược lại hay ra ngoài những qui định của Giáo Hội toàn cầu mà chúng ta quen gọi là Giáo Luật (Giáo Luật 135§2).

Hơn nữa linh mục là người nhận ý lễ và bổng lễ. Linh mục làm lễ theo ý người xin và linh mục hưởng bổng lễ trên thánh lễ mình đã dâng (Giáo Luật 945) Giáo Luật không hề đề cập đến trách nhiệm, vai trò hay quyền lợi của giáo xứ hay cộng đoàn trong việc này. Giáo xứ hay giáo dân không làm lễ thì làm sao có quyền hưởng bổng lễ như trong trường hợp xung tiền lễ vào ngân quỹ giáo xứ?

4. Không ghi sổ lễ. Linh mục buộc phải có sổ lễ để ghi những lễ đã nhận, những lễ đã dâng và những lễ đã chuyển giao cho linh mục khác. Bản Quyền Địa Phương (Giám Mục địa phận, Tổng Đại Diện hay Đại Diện Giám Mục) hàng năm nên kiểm tra sổ ghi lễ của linh mục mình (Giáo Luật 957 và 958)

5. Giữ nhiều lễ hơn số lễ có thể làm trong một năm. Linh mục được yêu cầu để chuyển nhượng số lễ thặng dư đến những linh mục mình tín thác hay đến Bản Quyền Địa Phương để các Ngài có thể phân phối đến những linh mục không có đủ ý lễ. Đây là chuyện thực thi bác ái giữa anh em linh mục cũng như giúp những linh mục ở những giáo xứ có nhiều lễ chu toàn lễ luật về Mass Offerings.

Ý kiến cá nhân: Ở Việt Nam, linh mục sống nhờ bổng lễ. Ở Bắc Mỹ, linh mục phục vụ ở các giáo xứ hay các tổ chức của Giáo Hội được trả lương tháng và phải chu toàn thuế vụ như một nhân viên của các tổ chức dân sự trong xã hội.

Giáo dân vẫn xin lễ, linh mục vẫn nhận ý lễ và bổng lễ, nhưng ít hơn nhiều và không là nguồn thu nhập chính trong cuộc sống linh mục. Điều này không làm linh mục nghèo nàn hay thiếu thốn như một vài linh mục than vãn hay như một số giáo dân suy đoán.

Nên, luật: Một linh mục, một ngày, một lễ với một bổng lễ không là luật khó giữ trong đời linh mục.

Lm. Phêrô Trần thế Tuyên, canonist.

Bệnh viện Đa khoa Giêsu

Với lòng nhân hậu và ân cần, bác sĩ đã khám bệnh miễn phí cho tôi. Khi ra về, Ngài trao cho tôi toa thuốc THỜI GIAN, để chữa trị căn có những thời khắc gần gũi, thân mật với Chúa trong giờ cầu nguyện và trong lúc hiệp lễ....

Tôi đến bệnh viện đa khoa Giêsu để kiểm tra sức khỏe định kỳ, và biết được mình đang bị bệnh nặng:

- Sau khi đo huyết áp, bác sĩ cho biết mức DỊU HIỆN của tôi quá thấp.

- Lúc kiểm tra nhiệt độ, nhiệt kế nhảy lên tới 40o ÂU LO.

- Đo điện tâm đồ, kết quả cho biết: thiếu máu trầm trọng, phải truyền thêm máu TÌNH YÊU. Vì các động mạch bị tắt nghẽn do "ÍCH KỶ" và "CHUA CHÁT", nên đã không dẫn máu lên con tim trống rỗng của tôi được.

- Tôi được chuyển qua Khoa Chấn Thương Chỉnh Hình, vì hiện không có khả năng bước đi bên cạnh người anh em của mình. Cánh tay NHÂN ÁI không thể quàng vai ai, vì đã bị gãy do vấp ngã vào những GANH TỊ, GIẬN HỒN VÔ LỐI.

- Tại Khoa Mắt, kết quả kiểm tra cho thấy tôi bị tật khúc xạ, cận thị nặng, mắt KHÔNG THỂ NHÌN THẤY NHỮNG KHUYẾT ĐIỂM CỦA MÌNH, và KHÔNG NHÌN THẤY HÌNH ẢNH THIÊN CHÚA NƠI THA NHÂN.

- Khi trình bày rằng tai tôi bị điếc, thính lực giảm nặng, bác sĩ bảo đó là do hằng ngày tôi KHÔNG CHỊU LẮNG NGHE TIẾNG CHÚA, và tiếng của bao người bất hạnh đang sống quanh tôi.

Với lòng nhân hậu và ân cần, bác sĩ đã khám bệnh miễn phí cho tôi. Khi ra về, Ngài trao cho tôi toa thuốc THỜI GIAN, để chữa trị căn có những thời khắc gần gũi, thân mật với Chúa trong giờ cầu nguyện và trong lúc hiệp lễ. Ngài nói rằng đó là những giây phút quý giá nhất trong ngày để phục hồi sức khỏe nhanh chóng.

Toa thuốc của Ngài ghi như sau:

Sáng sớm, uống một ly CẢM TẠ ngay khi vừa thức giấc. Trước lúc ra khỏi nhà, dùng một muỗng lớn BÌNH AN. Mỗi giờ một lần, tôi cần thay băng NHẮN NẠI với một chút thuốc KHIÊM NHƯỜNG.

Trước khi về nhà, tiêm thêm một mũi TÌNH YÊU.

Tối trước khi đi ngủ, uống một viên THA THỨ, một viên HÒA GIẢI để loại bỏ những xích mích đã xảy ra trong ngày.

Bác sĩ điều trị: GIÊSU KITÔ

Trang Phụng Vụ

Sr Võ Thiên Nga Phụ trách

Lễ các Đẳng - bàn về Lễ Giỗ

Người Việt Nam chúng ta có một phong tục truyền thống tốt đẹp rất đáng trân trọng, đó là ngày kỵ Giỗ người thân trong gia đình, giòng họ hay xóm làng. Ngày Giỗ là ngày tưởng nhớ người đã khuất, tri ân, cảm tạ. Và hơn tất cả là dịp qui tụ những người còn sống, để ôn lại những kỷ niệm, suy tôn công đức, công trạng của người đã mãn phần. Bài sau đây muốn gói gọn trong ngày Giỗ trong gia tộc.

Thông thường, đối với phong tục Việt Nam, việc Giỗ chạp được tổ chức vào dịp bách nhật - còn gọi là Giỗ trăm ngày; rồi giỗ đầu (sau đúng một năm); giỗ tất hay còn gọi là Giỗ đoạn tang (sau 3 năm tròn). Đó là những ngày giỗ hầu hết mọi gia tộc đều tổ chức, lớn hay nhỏ tùy điều kiện kinh tế. Ngoài ra, cứ mỗi năm, không bắt buộc, cứ vào ngày kỵ, tùy gia

tộc, hay nhỏ hơn, từng gia đình có thể tổ chức lễ giỗ gọn nhẹ trong nội bộ.

Ngày Giỗ trong gia tộc, vị đại diện thông báo cho mọi người trong tộc họ về địa điểm, qui mô tổ chức và bàn bạc trao đổi trong thân tộc về việc góp giỗ, qui mô tổ chức. Suy cử người cử hành các lễ nghi hoặc mời các vị Trưởng lão trong họ, vị lãnh đạo tôn giáo chủ lễ. Ngoài các nghi thức về tâm linh còn có nghi thức suy tôn công đức, ôn lại thân thế sự nghiệp của bậc tiền nhân để con cháu, chắt ôn cố, tôn vinh. Sau cùng là phần dự tiệc, con cháu, người thân quây quần bên mâm cỗ. Mâm cỗ long trọng thường được sắp trước bàn thờ gia tiên. Chủ gia thấp hường mời tiên tổ, và dưới sự chứng kiến của vong linh người đã khuất về dự. Sau khi tàn nhang, mọi người cùng nhau xum họp, hàn huyên, thăm hỏi nhau, cùng tâm tình trong tình yêu thương, đoàn kết, đùm bọc lẫn nhau. Thể hiện mong ước của các bậc tiền nhân trong giòng họ. Bàn chuyện giúp nhau làm ăn, cải thiện cuộc sống và tiếp tục hẹn nhau ngày giỗ năm tới, lần tới...

Đối với người Việt Nam Công Giáo, truyền thống tốt đẹp của dân tộc được Giáo hội trân trọng và kế thừa. Đạo Hiếu của dân tộc được Hội Thánh Phúc Âm hóa. Mọi người tín hữu phải "*Xây dựng trong Hội Thánh một nếp sống và một lối diễn tả Đức tin phù hợp với truyền thống dân tộc*" (Thư Chung 1980). Thật vậy, Công đồng chung Vaticanno II đã tuyên bố: "*Những gì tốt đẹp trong tâm hồn và tư tưởng của loài người hoặc trong lễ nghi và văn hóa riêng của các dân tộc, hoạt động của Hội Thánh không nhằm tiêu diệt, nhưng làm cho lành mạnh, nâng cao và kiện toàn, hầu làm vinh danh Thiên Chúa và mutu cầu hạnh phúc cho con người*" (GH.17,1). Chính vì thế ngày Giỗ theo truyền thống của dân tộc Việt Nam không có gì xa lạ với người Công Giáo Việt Nam. Có người chưa hiểu cũng đặt câu hỏi "*Người Công Giáo mà cũng có ngày Giỗ à ?*" Có chứ! Đó là ngày kỷ niệm, tưởng nhớ, cầu nguyện cho người thân đã ra đi trước. Người Công Giáo chúng ta tin "*Tôi tin xác loài người ngày sau sống lại, tôi tin một cuộc sống vĩnh cửu*" (Kinh Tin Kính). Đức tin đó giúp chúng ta vẫn nhận ra người thân yêu, dù cách biệt

chúng ta trong cuộc sống trần gian, nhưng vẫn ở bên chúng ta trong đời sống tâm linh. Người đã khuất vẫn hiệp thông với người còn sống trong Hội Thánh cùng thông công. Người ra đi trước vẫn cần những lời cầu nguyện, những hy sinh, những gương lành của cộng đồng lữ hành dương thế để họ đón nhận được Lòng Chúa thương xót khi không còn tại thế này. Đối lại, các Linh hồn, khi đã được hưởng vinh phúc nước Trời sẽ cầu bầu cho chúng ta trước tòa Thiên Chúa (ngôn ngữ dân gian quen gọi là phù hộ độ trì cho chúng ta).

Vậy ngày Giỗ của người Công Giáo Việt Nam được tổ chức ra sao ? Xin ghi nhận và giới thiệu đến bà con mình những nét chính của một ngày Giỗ của người Công Giáo Việt Nam hiện nay.

Trước tiên là việc thông báo, như mọi gia tộc, gia đình, những người trách nhiệm tổ chức bàn bạc, sau khi thống nhất trong gia tộc, gia đình thì báo tin đến họ hàng, thân thích bằng nhắn lời qua nhau. Hiện nay do phương tiện thông tin thuận tiện, nhiều người dùng tin nhắn trên điện thoại. Cũng có người in thiệp báo tin gửi đi trước ngày giỗ ít nhất một tuần. Thư, tin chủ yếu thông báo ngày giờ Lễ Giỗ tại nhà thờ (nếu có xin lễ). Giờ đọc kinh Giỗ tại gia (nếu không mời dự Lễ tại nhà thờ). Giờ dự tiệc giỗ.

Đối với đa số bà con mình thì thường xin lễ cầu nguyện cho người thân tại nhà thờ vào trước một ngày, hay chính ngày, nhưng là lễ sáng sớm hoặc chiều tối, chủ yếu là dòng họ ở gần đến dự, còn ở xa hoặc vì không thuận lợi giờ giấc, thì hiệp thông cầu nguyện. Cũng có gia đình tổ chức cho con cháu, họ hàng vào viếng thân nhân tại nghĩa trang hay nhà Chờ Phục sinh (nhà hài cốt) của giáo xứ, nơi lưu giữ linh cốt, đọc kinh cầu nguyện. Một số ít gia đình nhân giỗ 100 ngày, Giỗ đầu hay Giỗ tât, có xin lễ riêng, lễ ngoài giờ, thường mời đông đảo bà con, thân hữu đến dự sau đó dự tiệc tại Hội trường, hay nhà hàng... Đây là những trường hợp ngoại lệ, không đề cập sâu.

Với những ngày Giỗ tại gia, gia chủ nên mời mọi người đến sớm hơn khi khai tiệc khoảng 30 phút. Thời gian này để mọi người dự kịp ổn định. Gia chủ mời đọc kinh Giỗ khoảng mười lăm phút, ngắn gọn nhưng đầy đủ. Chương trình gợi ý như sau:

1/ Khai mạc: Người hướng dẫn nói sơ qua ý

nghĩa ngày Giỗ, ôn lại thân thế sự nghiệp người quá cố. Đây là lần Giỗ thứ mấy? nêu Thánh danh Linh hồn ? rồi mời mọi người cùng hiệp ý cầu nguyện.

2/ Gia chủ thấp nển, thấp hương trước bàn thờ Thiên Chúa. Vị đại diện niệm hương trước di ảnh người đã khuất trên bàn thờ gia tiên, xin Thiên Chúa đón nhận những lời nguyện xin của con cháu cho Linh hồn cầu nguyện hôm nay, nhận được lòng Chúa thương xót.

3/ Kinh Giỗ: - Hát Kinh Chúa Thánh Thần, Kinh ăn năn tội - Lãnh nhận Lời Chúa : Đọc một đoạn Phúc Âm - Suy niệm 1-3 phút - Lời nguyện gia đình (đại diện gia đình đọc lời nguyện) - Đọc "kinh Vực sâu" hay hát bài "Từ vực sâu u tối"... - Kinh cảm ơn, Trông cậy. Hát : " Từ chốn luyện hình u tối" hay "Lạy Mẹ xin yên ủi" - Kết thúc. (Tổng cộng thời gian khoảng 15 phút). (Mời tham khảo cuốn KINH NGUYỆN GIA ĐÌNH của Linh Mục ĐAN VINH).

4/ Phần Tiệc Giỗ: Gia chủ mời mọi người vào bàn tiệc và nói ít lời tâm tình, đại ý: kính mời các vị tiên nhân cùng hiệp thông, chứng giám cho lòng tưởng nhớ, tri ân của những người còn sống. Mọi người cùng xin Chúa chúc lành cho của ăn, cùng hợp lòng chia sẻ trong thân tình. (Tránh chèn chén say sưa, gây phiền hà cho xóm ngõ).

Tổ chức Lễ Giỗ, qua Thánh lễ, qua giờ kinh sốt sáng là điều nên làm, nên khuyến khích. Không chỉ trong các gia đình lớn tam tứ đại đồng đường, nhiều thế hệ chung sống, mà kể cả các Gia đình trẻ hôm nay. Nên luân phiên nhau trong gia tộc tổ chức (góp giỗ với nhau) hầu cho con cháu, những thế hệ sau này biết thờ phượng Thiên Chúa, tôn kính tổ tiên, tri ân công đức các bậc tiên nhân trong họ tộc. Điều này đẹp lòng Chúa và đẹp lòng cha mẹ hai bên, cũng là thể hiện niềm tin giữa những người anh chị em trong xóm ngõ, trong nghề nghiệp, bằng hữu về bổn phận hiếu kính tổ tiên của người Công Giáo chúng ta, luôn biết sống theo Lời Chúa dạy. Xóa đi hiểu lầm đáng tiếc lâu nay cho rằng người Công Giáo Việt Nam không nhớ đến Ông Bà tổ tiên. Đó cũng là một cách thức Loan báo Tin Mừng, đề nghị nên áp dụng ngay từ Năm Đức Tin này, nếu chưa tổ chức xứng hợp lâu nay.

Phan Xa Minh.

Trang Pháp Luật

Dang chú tâm nhìn tối nhìn lui trên gian hàng tìm gói bún tươi khô trong tiệm hàng tạp hóa Việt Nam. Bún dì tươi mà khô ? đang lảm bảm tôi giật mình khi một bàn tay vỗ mạnh vai, ngăn nhìn lên tôi nhận ra chú Tư Trật Búa.

- Ah, chú Tư, chú khỏe không ?, tôi cười tươi :

- Chú đi chợ ?...

buộc miệng xong mới thấy câu hỏi mình ngớ, không lẽ chú đến chợ tìm thăm tôi, hay cô bán hàng !

Không trả lời, chú Tư bắt ngang :

- Tình hình Cu Ba dạo này căng thẳng, chắc cậu cũng biết chứ ?

ông hỏi tôi, không lạ gì với câu ruột của chú, tôi quan tâm :

- Tình hình gì chú Tư, sao lại căng thẳng, mà chỉ có riêng Cu Ba thôi sao?

- Ở hay, hai tuần đầu tháng năm vừa qua người Việt Trật Búa biểu tình ì xèo cậu không hay sao ?

ông Tư hỏi ngược lại và nhìn tôi như người từ trên cung trăng vừa rớt xuống.

- Ah, dạ, chuyện biểu tình, con cũng biết ít nhiều, đám sinh viên cũng nhờ con...

- Mà này...

không để tui nói hết câu, ông Tư ngắt ngang :

- Tôi thấy ở Việt Nam khi trước thì cấm, bây giờ lại được. Cậu là luật gia, vậy chứ luật biểu tình ở bên này ra sao hở ?

- Dạ, nín mà đứng đây bàn chuyện đó thì hông biết tới chừng nào mới xong, mà dờ con phải đi chợ, thôi dậy để con đi mua một bài gửi cho Ông chủ bút Nhịp Cầu, rồi trả lời cho chú luôn nhen

- Ủ, ý hay đó, tôi cũng về thả vài con vịt vào ao ! ...!!

đần mặt ra vài giây...

- Ah ! Cái ao của chú, cháu là độc giả thường xuyên đây !

tôi cười trả lời chú.

- Vậy à, mà cậu cũng chỉ là một trong số đông thôi !...

chú Tư cười và tiếp câu :

- Tôi đùa thôi !

- Dạ, con thấy chú nói thách hơi cao...

tôi cũng cười chọc chú Tư.

- Ấy, cậu lại trêu, người ta chỉ trích trang của tôi lắm đấy !

- Để ý chi chú Tư ơi, làm sao cho dừ lòng người, con đường ta ta cứ đi...

Tui chào chú Tư rồi tiếp tục dạo quanh một vòng chợ của. Để câu hỏi của chú Tư qua bên đến tối, cơm nước xong tôi lục và soạn lại một vài bài về luật biểu tình để thực hiện lời hứa của mình với chú Tư Trật Búa.

Để trả lời một câu hỏi

kính gửi chú Tư Trật Búa :

1/Luật biểu tình ở Việt Nam.

Về quyền biểu tình ở Việt Nam thì hiến pháp 1946 có công nhận quyền tự do hội họp với hàm nghĩa quyền biểu tình. Trong khi đó, hiến pháp năm 1959 ghi nhận quyền được biểu tình. Tuy nhiên trên pháp lý ngoài sắc

lệnh năm 1945, luật biểu tình không được ban hành vì vậy không có quy định về biểu tình rõ rệt cũng vì không có luật nên chính quyền mới tùy tiện. Cho đến hiện nay, luật biểu tình chỉ là dự án.

2/ Luật biểu tình ở Pháp.

Để nói về quyền biểu tình thì có thể viết dài ba bốn trang mà cũng chưa cạn đề tài vì nó va chạm đến nhiều khía cạnh của vấn đề tự do trong một xã hội dân chủ.

Quyền biểu tình.

Tự do ngôn luận và tự do tư tưởng được coi là những tự do căn bản của người công dân trong một xã hội dân chủ và đã được ghi vào bản Tuyên bố Nhân Quyền sau cuộc cách mạng năm 1789. Quyền biểu tình lại không được ghi rõ rệt như hai quyền tự do nói trên. Vì được coi là những tự do căn bản, tự do ngôn luận và tự do tư tưởng thường là những yếu tố dùng để đo lường sự tự do dân chủ thực sự của một quốc gia, mà quyền biểu tình là hệ quả tất yếu. Tuy nhiên, quyền biểu tình không thể là một tự do được sắp ngang hàng với hai thứ tự do trên, vì trong thực hành quyền này có thể là một mối đe dọa cho trật tự công cộng. Thực sự biểu tình sẽ dẫn đến tụ tập và đám đông mà kết quả có thể đi đến bạo động và bạo loạn.

Luật biểu tình như những luật khác, nó nhằm cân bằng hai quyền lợi đối lập. Trong trường hợp này, luật biểu tình nhằm cân bằng quyền biểu tình là cách biểu hiện dân chủ cụ thể nhất và trật tự công cộng cần thiết cho sự tự do đi lại của những công dân khác.

Trên mặt pháp lý, phải chờ đến năm 2000, quyền biểu tình mới được nêu rõ và bảo vệ bởi điều lệ 431-1 của bộ luật hình sự.

Luật biểu tình.

Vì những lý do nêu ra trên đây, luật biểu tình đã được đặt trong khuôn khổ qua nghị định-luật ngày 23/10/1935.

- Khai báo biểu tình.

Trong thực tế, theo nghị định luật trên, để được biểu tình ban tổ chức phải điền đơn khai báo cuộc biểu tình và đơn phải được nộp trước ngày dự định biểu tình từ 3 đến 15 ngày. Đơn phải được đưa đến tất cả các thị xã mà cuộc biểu tình dự định sẽ đi

qua. Vì là hệ quả tất yếu của tự do ngôn luận và tự do tư tưởng nên đơn trên chỉ là đơn khai báo, mà không phải là đơn xin. Vì là đơn khai báo nên việc kiểm tra đơn của chính quyền được đơn giản hóa. Khi đệ đơn, ba người trong ban tổ chức phải đứng tên với điều kiện là họ hiện đang cư ngụ nơi dự trừ biểu tình. Đơn phải nêu rõ mục đích của cuộc biểu tình, giờ bắt đầu, giờ chấm dứt, và nếu có, lộ trình của buổi biểu tình.

- Cấm biểu tình và chống đối quyết định cấm

Nếu như mục đích của cuộc biểu tình có thể làm rối loạn trật tự công cộng, tỉnh trưởng hoặc thị trưởng có thể cấm biểu tình. Quyết định cấm biểu tình phải dựa trên một mối nguy hiểm thật sự có thể gây rối loạn nghiêm trọng và việc thiếu phương tiện hiệu quả để duy trì trật tự công cộng. Nếu như quyết định cấm là của thị trưởng, tỉnh trưởng có thể chống lại bằng cách đưa quyết định này ra trước tòa án hành chính. Nếu như quyết định cấm là của tỉnh trưởng, hoặc của thị trưởng với sự đồng ý của tỉnh trưởng, ban tổ chức có thể đưa đơn ra tòa án hành chính để chống lại quyết định cấm biểu tình này.

Khi cuộc biểu tình đã được khai báo và không bị cấm, để bảo đảm một tiến trình tốt đẹp nhất, chính quyền còn có thể thay đổi lộ trình hoặc cấm vài băng khẩu hiệu.

- Án phạt và giải tán.

Điều lệ 431-9 bộ luật hình sự phạt 6 tháng tù và 7500€, nếu tổ chức biểu tình không khai báo trước hoặc tổ chức biểu tình trong khi bị cấm hoặc nội dung khai báo biểu tình thiếu chính xác hay không đúng nhằm đánh lừa về mục đích hoặc tình thế của cuộc biểu tình. Tội phạm này chỉ nhắm vào những người tổ chức.

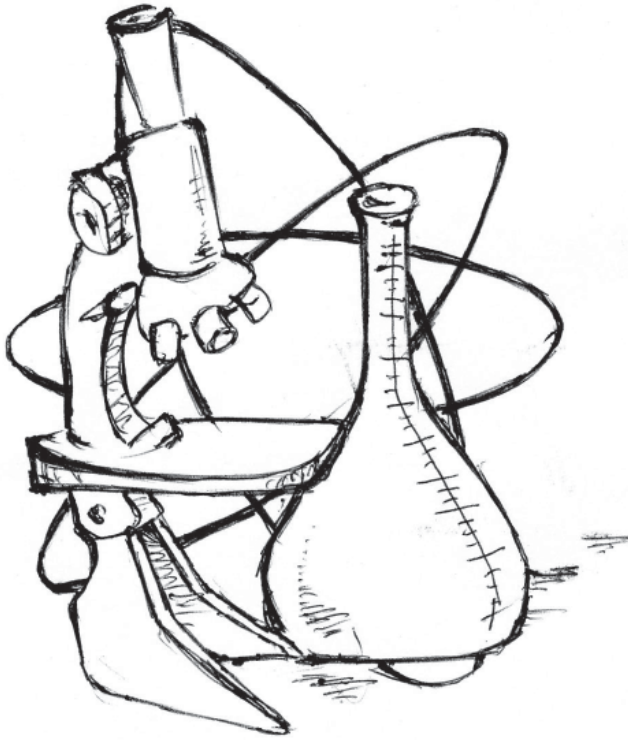
Những người tham gia một cuộc biểu tình bất hợp pháp cũng có thể bị phạt lỗi vi cảnh hạng nhất (38€ maximum), chiếu theo điều lệ R610-5 bộ luật hình sự.

Khi cuộc biểu tình gây rối loạn trật tự công cộng, chiếu theo điều lệ 431-3 bộ luật hình sự, chính quyền có thể giải tán bằng vũ lực sau khi ra lệnh giải tán hai lần không hiệu quả.

Mong đã “giải tỏa” những băng khuâng của chú Tư.

Luật gia thuộc cộng đoàn Đức Mẹ La Vang

Trang Khoa Học

Đường tự phát sáng ở Hà Lan

Một đoạn đường cao tốc dài 500 mét ở Hà Lan đang được thử nghiệm hệ thống tự phát sáng, nó có thể chiếu sáng các làn phân cách đường để xe nhìn thấy rõ trong ban đêm mà không cần dùng tới đèn đường thông thường. Nhìn bức hình trên chúng ta thấy nó khá giống những cảnh trong phim Tron 2.0 với màu xanh dương đặc trưng. Để làm được điều đó, người ta đã trộn một loại bột phát quang (Photo-Luminescent) vào trong chất liệu sơn đường và hoạt động bằng năng lượng Mặt Trời.

Công nghệ này sẽ giúp người ta tiết kiệm được khá nhiều điện dùng để cung cấp cho đèn đường

trước đây. Đây là một dự án ý tưởng của hãng Studio Roosegaarde, lượng điện mà nó thu thập ban ngày đủ để phát sáng liên tục suốt 10 tiếng vào ban đêm. Ngoài ra người ta còn có thể vẽ thêm các biển báo nguy hiểm ngay trên mặt đường, ví dụ khi nhiệt độ môi trường giảm xuống dưới 0 độ C thì các hình bông tuyết (được vẽ bằng chất liệu nói trên) sẽ sáng lên, báo hiệu cho tài xế biết đây là đoạn đường trơn trượt, hay có tuyết.

Bên cạnh đó hãng này còn có ý định phát triển loại đèn đường hoạt động bằng năng lượng gió, chỉ phát sáng mỗi khi có xe đang chạy đến gần và tự động tắt khi xe đã đi qua, thêm nữa là loại đường điện tử có khả năng sạc liên tục cho các loại xe điện khi chạy trên nó.

James Dyson muốn chế tạo một máy hút chân không nổi khổng lồ để làm sạch các con sông

James Dyson, một nhà thiết kế nổi tiếng với các sản phẩm điện tử gia dụng độc đáo, trong đó có máy hút bụi giúp làm sạch các căn nhà của chúng ta. Nhưng giờ đây ông còn có ước muốn lớn hơn đó là làm cho Trái đất sạch sẽ hơn. Dyson đã lên ý tưởng chi tiết về một sản phẩm mà ông gọi là sà lan M.V. Recyclone, sử dụng hệ thống hút tương tự như các máy hút chân không của hãng, nhưng nó sẽ được dùng để thu gom các túi nhựa hay rác trôi nổi trên bề mặt sông, hồ,...

Đầu tiên, chiếc sà lan nổi sẽ gom rác vào trong một tấm lưới lớn, trước khi hút nó vào bên trong, xử lý và phân chia theo loại nhựa. Hiện tại thì đây mới chỉ là một sản phẩm ý tưởng, nhưng Dyson hy vọng rằng nó sẽ có thể trở thành hiện thực và là một công cụ hữu dụng để làm sạch các nguồn nước.

Nó có thể sẽ không được thiết kế cho việc dùng trên biển, nhưng chắc chắn là sẽ có phiên bản hoạt động trên sông và nó có thể giúp thu gom rác ngay từ sông để chúng không trôi ra biển.

MIT chế tạo thành công xe lăn thông minh hiểu được mệnh lệnh người dùng bằng ngôn ngữ tự nhiên

2 nhà khoa học tại MIT là Matt Walter và tiến sĩ Sachi Hemachandra đã phát triển chiếc xe lăn có

khả năng hiểu được các lệnh bằng giọng nói của người ngồi để định hướng không gian xung quanh và đưa họ tới vị trí mong muốn. Đây thật sự là một cuộc cách mạng trong việc hỗ trợ cuộc sống thường ngày của những người khuyết tật hoặc người lớn tuổi.

Đầu tiên, chiếc xe lăn sẽ xây dựng một bản đồ bên trong nhà. Người dùng sẽ cài đặt cho nó biết chức năng của từng căn phòng như đâu là nhà bếp, đâu là phòng tắm, phòng ngủ,... Sau đó, người dùng chỉ cần ra lệnh cho xe lăn thông qua tai nghe và micro được tích hợp sẵn. Nhóm nghiên cứu cho biết chiếc xe có khả năng hiểu được ngôn ngữ tự nhiên của con người và những câu đàm thoại mà họ dùng hàng ngày.

Ngoài những lệnh trực tiếp như “hãy đưa tôi đến nhà bếp”, chiếc xe lăn còn có thể hiểu được những câu nói khác có liên quan như “tôi đang đói”. Ngoài dựa vào những thông tin về sơ đồ bố trí trong nhà, chiếc xe lăn cũng được trang bị máy đo khoảng cách ở bên dưới để đảm bảo rằng nó không đụng vào những vật cản hoặc con người khi đang vận hành.

Nhóm nghiên cứu đã sử dụng nền tảng Mechanical Turk của Amazon nhằm giúp chiếc xe có thể hiểu được ý muốn của người dùng từ nhiều hình thức diễn đạt ngôn ngữ khác nhau. Mechanical Turk là một dịch vụ cho phép bạn phối hợp trí thông minh của con người để thực hiện những tác vụ mà máy tính không thể làm được. Công việc điển hình như viết một đoạn mô tả sản phẩm hoặc dùng mắt thẩm mỹ để chọn ra một bức ảnh đẹp. Các nhân viên của dịch vụ sẽ theo dõi môi trường xung quanh thông qua camera trên chiếc xe lăn, ghi nhận những câu lệnh mà người ngồi đưa ra và lựa chọn đưa ra một hành động thích hợp cho chiếc xe lăn.

Một ví dụ như đối với một đoạn video cho thấy chiếc xe lăn đang tiến vào phòng ngủ, các nhân viên của Mechanical Turk sẽ đưa ra các câu lệnh như “Hãy đưa tôi đến phòng ngủ” hoặc “đưa tôi đến giường” hoặc “tôi cảm thấy mệt” hoặc bất cứ cụm từ có liên quan nào mà người dùng có thể nói. Từ tập hợp những câu lệnh được đưa ra bởi con người, chiếc xe lăn sẽ dần hình thành một cơ sở dữ liệu cho phép nó có thể hiểu được những gì mà người dùng thật sự muốn nó làm.

Hệ thống xe lăn này sẽ là một vật dụng vô giá đối với những người khuyết tật có thể nói được nhưng không thể dùng tay hoặc chân để điều khiển xe lăn. Chỉ cần một câu nói thông thường thể hiện mong muốn của mình, chiếc xe sẽ tự hiểu và chạy đến vị trí mong muốn mà không cần thêm bất cứ một thao tác điều khiển nào khác.

Hiện tại, những chiếc xe lăn đầu tiên đã được thí điểm tại The Boston Home, một trung tâm chăm sóc sức khỏe cho những người bị liệt do chấn thương hệ thần kinh. Các ích lợi của chiếc xe đối với bệnh nhân đang được các nhà khoa học theo dõi nhằm đưa ra nhiều cải tiến hơn nữa trước khi chính thức áp dụng rộng rãi trong tương lai.

Google sẽ quét thông tin Gmail để phục vụ cho quảng cáo

Google vừa cập nhật Điều khoản sử dụng dịch vụ (terms of service) cho phép họ quét email của chúng ta để phục vụ cho việc quảng cáo, kể cả email nhận được hay email gửi đi. Theo thỏa thuận này, “hệ thống sẽ phân tích tự động nội dung của email” để đưa ra những tính năng liên quan đến cá nhân, chẳng hạn như quảng cáo hữu ích hơn, nhận dạng spam và malware.

Trên thực tế, việc quét email để lấy thông tin không phải là một vấn đề gì quá mới mẻ nhưng lần này thì Google đã ghi rõ trong thỏa thuận người dùng để tránh các rắc rối pháp lý về sau. Rất nhiều người dùng Gmail đã khởi kiện Google về việc này và tòa án Mỹ cũng từ chối nhập những vụ kiện đơn lẻ đó làm một mà Google buộc phải giải quyết từng trường hợp đơn lẻ. Trước đó, Google giải thích rằng việc quét email là một phần của quá trình gửi và nhận thư.

Phát ngôn viên Google Matt Kallman cho biết sự thay đổi điều khoản sử dụng này sẽ làm minh bạch hơn nữa chính sách của hãng và nó là những phản hồi của hãng đối với góp ý của người dùng trong thời gian vừa qua.

Máy phát điện nhỏ sử dụng thân nhiệt để cấp năng lượng cho thiết bị đeo

Các nhà nghiên cứu tại viện khoa học và công nghệ tiên tiến Hàn Quốc (KAIST) đã vừa phát triển một thiết bị nhiệt điện dạng vòng đeo tay, dẻo và hiệu suất cao. Thiết bị có thể khai thác nhiệt từ cơ thể để tạo ra một dòng điện nhỏ, đủ để mở rộng thời gian hoạt động cho các thiết bị đeo được đang gần hết pin.

Các thiết bị điện tử cá nhân đang ngày một nhỏ hơn, thiết kế mỏng hơn thì đòi hỏi thời lượng pin sẽ không thể dài lâu. Những nỗ lực trước đây nhằm tạo ra nguồn điện bổ sung cho các thiết bị điện tử cá nhân có thể kể đến như điện thoại tích hợp pin mặt trời hay thiết bị áp điện có thể tạo ra dòng điện khi bị nén hoặc bẻ cong. Tuy nhiên, phát minh trên là một bước tiếp cận có lẽ là lý tưởng hơn để bổ sung nguồn điện cho các thiết bị đeo được. Nhiệt lượng được thải ra tự nhiên từ cơ thể suốt 24 giờ sẽ được khai thác bằng máy phát nhiệt điện.

Cho đến hiện tại, các máy phát nhiệt điện được phát triển chủ yếu dựa trên vật liệu hữu cơ hoặc vô cơ. Nếu dùng vật liệu hữu cơ, thiết bị sẽ có độ dẻo nhưng không đạt hiệu suất cao. Trong khi đó, vật liệu vô cơ lại cho dòng điện đầu ra cao hơn nhưng thường nặng và cứng. Giáo sư Byung Jin Cho cùng các cộng sự tại KAIST đã tìm cách khai thác cả 2 đặc tính này bằng việc phát triển một chiếc máy

phát có cả độ dẻo lẫn công suất đầu ra tương đối. Để thực hiện, nhóm nghiên cứu ban đầu chế tạo một vật liệu dẻo giống chất lỏng của bán dẫn loại n và loại p. Sau đó, vật liệu được nhúng vào bên trong một lớp vải dệt bằng sợi thủy tinh dẻo và nhẹ. Vật liệu nhúng trong sợi thủy tinh tạo thành hàng trăm điểm bán dẫn loại n và loại p, xếp theo thứ tự xen kẽ nhau.

Ưu điểm của thiết kế này là thiết bị không cần đến các lớp phủ ngoài dày hơn để hỗ trợ cơ học cho cấu trúc. Đây cũng chính là yếu tố khiến các thiết bị nhiệt điện trước đây thường to, nặng, cứng và không hiệu quả. Thay vào đó, trong thiết kế mới, vải dệt bằng sợi thủy tinh bọc ngoài vật liệu nhiệt điện mà không tạo nên độ dày, vừa đáp ứng tính dẻo và hiệu

suất, qua đó mở ra tiềm năng áp dụng vào các thiết bị điện tử đeo được.

Các nhà nghiên cứu cho biết một máy phát nhiệt điện giống như

vòng đeo tay với kích thước 10 x 10 cm sử dụng công nghệ trên chỉ nặng khoảng 13 g và tạo ra 40 mW điện đầu ra ở nhiệt độ phòng. Dĩ nhiên con số này khá nhỏ để có thể đáp ứng nhu cầu năng lượng cho các thiết bị điện tử cá nhân, chẳng hạn như iPad 2 cần đến 3 W nhưng nó có thể cung cấp cho các thiết bị đeo được như đồng hồ thông minh dùng màn hình e-ink như Pebble, vòng đeo tay Fit-bit Force hay các loại quần áo thông minh có thể giám sát sức khỏe.

Giáo sư Cho cũng cho biết công nghệ có thể áp dụng lên các lĩnh vực ngoài thiết bị điện tử cá nhân như xe hơi, nhà xưởng, máy bay, tàu biển và các hệ thống khi vận hành giải phóng rất nhiều nhiệt lãng phí. Một bài báo chi tiết về thiết bị đã vừa được đăng tải trên tạp chí Energy & Environmental Science.

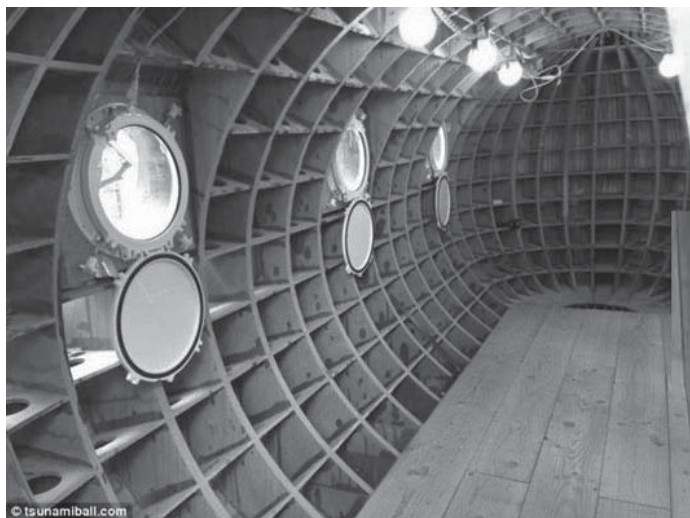
Nhà nổi tránh sóng thần

Sau thảm họa sóng thần hồi tháng 3/2011 ở Nhật Bản, nhà thiết kế Chris Robinson quyết định tạo ra

một kiến trúc để có thể đảm bảo cho ông và gia đình có thể sống sót nếu cơn sóng thần tương tự xảy ra ở quê hương ông là Palo Alto, California (Mỹ).

Nhà nổi tránh sóng thần Ảnh: Tsunamiball.com

Sau vài năm vừa thiết kế vừa thi công, kiến trúc có tên gọi Tsunamiball của Chris Robinson đã sắp hoàn thành. Dù trước đây không có kinh nghiệm đóng thuyền nhưng Robinson đã làm được Tsunamiball, vừa giống một chiếc thuyền vừa có hình dáng như một quả trứng. Qua những cuộc trò chuyện với bạn bè về lũ lụt, sóng thần và ý tưởng làm sao để gia đình tránh thoát thảm họa, cuối cùng Robinson đã thiết kế thiết bị nổi này.

Kiến trúc trên thực tế có kích cỡ 6 x 3 x 2,5m. Vật liệu chủ yếu là ván ép, vỏ thân dày 6,4cm, được bao thêm lớp vỏ bọc polyester chống mài mòn và gia cố thêm epoxy để tạo cho lớp bên ngoài bền như vật liệu kevlar. Ít nhất nó cũng không bị hư hại khi va chạm với mảnh vỡ trôi nổi do thảm họa tạo ra. Kiến trúc này cũng có một cửa sổ để quan sát. Khi hình thành, toàn thân nó sẽ bao gồm 60 lớp gỗ để đảm bảo độ bền. Ban đầu thì ốc vít và keo dán sẽ được dùng để gắn kết các lớp gỗ với nhau. Sau khi hoàn thiện, các ốc vít sẽ được gỡ bỏ.

Robinson nói với tạp chí Gizmag rằng phần cơ bản đã hoàn thành, kế tiếp sẽ gắn cho Tsunamiball các tấm thu năng lượng mặt trời, một động cơ phát điện, thiết kế nhà vệ sinh, khu vực nhà bếp, kho lưu trữ thực phẩm và tất nhiên là các nơi nghỉ ngơi.

Thông tin từ Tsumaniball.com cho biết Robinson dự kiến hoàn thành mọi việc vào cuối năm 2014 rồi sẽ kiểm tra toàn diện tác phẩm của ông.

Bóng đèn thông minh giúp bạn ngủ nghỉ đúng giờ

Một loại bóng đèn LED mới có thể giúp làm giảm sự khó chịu trong quá trình chuyển tiếp giữa đêm và ngày bằng cách điều chỉnh nồng độ melatonin trong cơ thể bạn.

Melatonin là hormone có tác dụng làm cho bạn buồn ngủ, và mức độ buồn ngủ của bạn lên, xuống theo chu kỳ 24 giờ một ngày. Khi bạn tỉnh dậy với tâm thế tỉnh táo và tràn đầy năng lượng, nồng độ melatonin trong cơ thể thấp. Nhưng khi một ngày kéo dài hơn và lúc mặt trời xuống núi thì lượng hormone sản sinh ra sẽ lại tăng lên.

Vấn đề là, nếu bạn là sinh viên, hoặc là người phải làm việc ca đêm, hoặc giường ngủ của bạn lúc nào cũng như là Trạm vũ trụ quốc tế (nơi mà cứ 90 phút mặt trời lại mọc một lần), bạn không hề có niềm vui của việc ngủ khi mặt trời lặn. May thay, công ty Lighting Science đã cho ra một ứng dụng để giải quyết vấn đề này.

Bóng đèn ngủ ngon của Lighting Solution có hình dạng giống như bóng đèn sợi đốt thông thường, nhưng nó thông minh hơn. Bóng đèn thông minh Rhythm Downlight hoạt động như sau: Bạn lên thời gian biểu cho giấc ngủ mà bạn muốn có trong trình ứng dụng, được đồng bộ hóa với bóng đèn LED kỹ thuật số có thiết kế đặc biệt. Khi đến thời điểm cần làm cho bạn tỉnh giấc, bóng đèn sẽ phát sáng hơn với ánh sáng màu xanh, làm ngừng quá trình sản xuất melatonin, giúp bạn cảm thấy tỉnh táo. Nhưng khi đến thời điểm cần đi ngủ, ánh sáng xanh giảm đi, cho phép cơ thể sản xuất melatonin và bạn dần chìm vào giấc ngủ.

Công nghệ này tương tự với việc lên cách bố trí ánh sáng ở trạm không gian ISS, nơi việc ngủ nghỉ diễn ra tràn lan. Hầu hết các phi hành gia đều phải uống thuốc ngủ nhưng vẫn không thể ngủ được. Thiết bị từ nghiên cứu Lighting Solution được sử dụng ở NASA, theo ông Mashable. Tại đây ông đã giúp phát triển nguyên mẫu bóng đèn LED được thử nghiệm ở trạm không gian ISS trong năm 2008.

Các loại bóng đèn LED mới có thể được lắp đặt ở trạm không gian ISS trong năm 2015 - điều này có nghĩa là hè này có thể là cơ hội hiếm hoi để bạn có công nghệ rất tân tiến trong nhà thậm chí trước cả các phi hành gia.

Trang Y Học

10 lý do không nên bỏ qua mướp đắng

Dù có vị hơi đắng, nhưng mướp đắng (hay khổ qua) lại rất hữu ích với sức khỏe. Để có được lợi ích đó, hãy tìm mua và nấu ăn nó thường xuyên

1. Bệnh tiểu đường loại II

Một số nghiên cứu đã chỉ ra rằng mướp đắng làm giảm lượng đường trong máu thông qua việc tăng cường trao đổi glucose. Uống một cốc nước ép mướp đắng mỗi ngày và trải nghiệm hiệu quả. Ngừng uống nếu bạn bị đau bụng, tiêu chảy hoặc sốt. Theo dõi lượng đường trong máu thường xuyên và điều chỉnh thuốc khi cần thiết, với sự trợ giúp của bác sĩ.

2. Sỏi thận

Sỏi thận cực kỳ đau đớn. Mướp đắng có thể giúp bạn thoát khỏi căn bệnh này một cách tự nhiên. Mướp đắng làm giảm axit cao gây ra sỏi trong cơ thể. Hòa bột mướp đắng với nước để tạo thành một loại trà hữu dụng cho sức khỏe. Loại trà này có hương vị hấp dẫn và bạn có thể sử dụng mà không cần thêm đường.

3. Giảm lượng cholesterol

Mướp đắng giúp làm giảm lượng cholesterol, từ đó giúp bạn thoát khỏi nguy cơ mắc bệnh đau tim và đột quỵ. Cholesterol cao chỉ có thể được chẩn đoán bằng xét nghiệm máu. Ăn mướp đắng thường xuyên sẽ đem lại hiệu quả đáng ngạc nhiên.

4. Ung thư tuyến tụy

Một trong những lợi ích sức khỏe đáng ngạc nhiên nhất của mướp đắng là đặc tính chống ung thư. Mướp đắng đã được chứng minh có tác dụng làm gián đoạn việc sản xuất đường, có khả năng ức chế sự tăng trưởng của tế bào ung thư tuyến tụy. Nó cũng có thể ức chế tế bào ung thư khác trong gan, đại tràng, vú, hoặc tuyến tiền liệt.

5. Tốt cho da

Mướp đắng rất có lợi cho da. Uống nước ép mướp đắng thường xuyên có thể làm làn da trắng và mịn màng, giảm mụn trứng cá. Mướp đắng thậm chí còn giúp điều trị bệnh vẩy nến và eczema... Hãy thử món canh mướp đắng để chữa các bệnh ngoài da hoặc cho làn da đẹp hơn.

6. Giảm cân

Mướp đắng rất ít calo và rất nhanh làm bạn cảm thấy no. Ăn mướp đắng thường xuyên giúp bạn giảm cân hoặc duy trì mức cân nặng lý tưởng. Loại quả này cũng chứa hàm lượng dinh dưỡng cao.

7. Bổ gan

Mướp đắng là thực phẩm bổ gan, hỗ trợ tiêu hóa, cải thiện chức năng túi mật, và làm giảm tích trữ chất lỏng. Xơ gan, viêm gan, táo bón có thể thuyên giảm bởi mướp đắng. Bạn nên uống nước ép mướp đắng ít nhất một lần một ngày. Mướp đắng cũng hỗ trợ giảm cân và làm giảm triệu chứng ruột kích thích.

8. Chuyển hóa carbohydrate

Đây là một lợi ích rất quan trọng đối với những người có bệnh tiểu đường loại II. Carbohydrate chuyển sang đường, và mướp đắng giúp chuyển hóa các loại đường. Chuyển hóa carbohydrate nhanh hơn có nghĩa là ít chất béo được lưu trữ trong cơ thể hơn dẫn đến giảm cân và duy trì cân nặng khỏe mạnh. Chuyển hóa carbohydrate nhanh cũng hỗ trợ tăng trưởng và phát triển cơ bắp.

9. Nguồn Vitamine K dồi dào

Vitamine K giúp tăng cường sức khỏe của xương, chống đông máu, và là chất chống viêm. Vitamine K giúp cải thiện chứng viêm khớp, đau khớp. Việc bổ sung mướp đắng đáp ứng nhu cầu vitamine K hàng ngày cho cơ thể bạn. Ngoài ra, nó cũng là nguồn chất xơ tuyệt vời mà bạn không nên bỏ qua.

10. Tăng cường miễn dịch

Một hệ miễn dịch khỏe mạnh là quan trọng cho việc chống nhiễm trùng và bệnh tật. Mướp đắng giúp ngăn ngừa cảm lạnh và có lợi cho hệ tiêu hóa. Nó còn giúp ngăn chặn hoặc hạn chế dị ứng thực phẩm, loại bỏ các bệnh nhiễm trùng nấm men tự nhiên. Một lợi ích khác là giúp điều trị chứng trào ngược axit và chứng khó tiêu.

13 tính năng ít biết của dưa chuột

Dưới đây là 13 công dụng của dưa chuột theo liệt kê của trang web learni.st.

1. Chứa nhiều thành phần dinh dưỡng có lợi cho sức khỏe

Dưa chuột chứa hầu hết vitamin và khoáng chất cần thiết mỗi ngày cho cơ thể bạn như vitamin B1, B2, B3, B5, B6, B9 (axit folic), C, canxi, sắt, magiê, photpho, kali và kẽm.

2. Cung cấp nhiều năng lượng

Nếu bạn cảm thấy mệt mỏi vào buổi chiều, đừng uống soda có chứa chất caffeine mà hãy ăn một quả

dưa chuột. Dưa chuột là nguồn cung cấp các loại vitamin B và carbohydrates có thể giúp bạn nhanh chóng tỉnh táo, và duy trì tỉnh táo trong nhiều giờ.

3. Làm sáng gương nhà tắm

Sau khi bạn tắm bằng vòi hoa sen, gương trong nhà tắm sẽ mờ như bị một lớp sương bao phủ. Hãy xát một miếng dưa chuột theo chiều dọc của gương, không chỉ giúp gương sáng trở lại mà còn tạo ra một mùi thơm nhẹ nhàng cho phòng tắm.

4. Đuổi côn trùng

Thảm vườn của bạn đang bị một số loại côn trùng và ốc sên phá hỏng? Hãy đặt một vài lát dưa chuột trong một hộp bằng nhôm nhỏ, đảm bảo khu vườn của bạn sẽ không bị lũ côn trùng hay ốc sên quấy phá trong suốt một mùa dài. Các chất hữu cơ trong dưa chuột phản ứng với nhôm có thể tạo ra một mùi mà con người không thể phát hiện ra nhưng lại khiến cho những côn trùng trong vườn phát điên và muốn trốn chạy.

5. Khiến làn da của bạn trông mượt mà và trẻ hơn

Bạn đang tìm kiếm cách nào nhanh chóng và dễ dàng nhất để loại bỏ lớp da sần và khô? Hãy thử xát một vài lát dưa chuột lên vùng da có vấn đề trong vài phút, quang hóa trong dưa chuột giúp làm chặt các lớp collagen trong da bạn, làm săn chắc lớp da bên ngoài và loại trừ sự xuất hiện của những lớp da sần. Đắp mặt nạ dưa chuột cũng giúp bạn tránh xa được các nếp nhăn.

6. Giúp kiềm chế cơn đói

Bạn đang tìm cách chống lại tình trạng bụng đói cồn cào sau khi chỉ ăn vặt trong bữa chính. Dưa chuột từ lâu đã được sử dụng tại châu Âu. Và đó là lý do mà người ta thường đưa dưa chuột vào các bữa ăn nhanh, hoặc ăn kiêng để giảm cân, bởi vì nó giúp ngăn chặn cơn đói.

7. Làm sạch các thiết bị bằng thép không gỉ

Nếu không muốn sử dụng hóa chất tẩy rửa, bạn có thể làm sạch các chậu hoặc vật dụng bằng thép không gỉ với dưa chuột. Lấy một lát dưa chuột và chà xát lên bề mặt mà bạn muốn làm sạch, không chỉ những vết xỉn vốn tồn tại hàng năm trời bị đánh bật, thiết bị trở lại sáng bóng mà các ngón tay hay móng tay của bạn cũng không hề bị hư hỏng trong quá trình lau chùi.

8. Chống say rượu

Bạn uống rượu bia rồi thấy nôn nao, đau đầu khủng khiếp? Hãy ăn một vài lát dưa chuột trước khi đi ngủ, bạn sẽ thức dậy trong tỉnh táo và không còn đau đầu. Dưa chuột chứa đủ lượng đường, vitamin B và chất điện giải để bổ sung chất dinh dưỡng cần thiết cho cơ thể, giúp giữ mọi thứ trong trạng thái cân bằng, tránh tình trạng nôn nao và đau đầu.

9. Giúp hơi thở thơm tho

Sau khi kết thúc bữa trưa, bạn nhận ra rằng mình không có kẹo cao su hoặc kẹo bạc hà? Hãy lấy một lát dưa chuột và đặt lên lưỡi, ngậm miệng trong khoảng 30 giây để loại bỏ vi khuẩn vốn khiến hơi thở hôi.

10. Đánh bóng giày nhanh chóng

Một cuộc họp quan trọng hay một cuộc phỏng vấn xin việc đang chờ bạn và bạn không còn đủ thời gian để đánh xi đôi giày. Hãy cắt đôi một quả dưa chuột tươi, chà xát giày, các chất trong dưa chuột không chỉ giúp giày nhanh chóng trở nên sáng bóng mà nó còn không hề bị dính nước.

11. Làm mất tiếng cọt két của bản lề

Bản lề cánh tủ hay cánh cửa nhà bạn cần phải sửa chữa và đã kêu cọt két. Tạm thời nếu chưa có thời gian sửa chữa, bạn có thể lấy một lát dưa chuột và chà dọc theo bản lề, khi đó, các tiếng kêu sẽ biến mất.

12. Giảm mệt mỏi

Bạn mệt mỏi và không có thời gian để massage, đắp mặt nạ hay đến spa. Hãy cắt vụn một quả dưa chuột và cho vào một nồi nước vừa sôi, các dưỡng chất trong dưa chuột phản ứng với nước sôi sẽ được giải phóng trong hơi nước, tạo ra một mùi thơm thư giãn, nhẹ nhàng, có tác dụng làm giảm căng thẳng, đặc biệt đối với những bà mẹ trẻ hay những sinh viên đang trong kỳ thi

13. Viên tẩy thân kỳ

Nếu bạn lỡ viết sai hay bọn trẻ lỡ vẽ bậy lên bảng hoặc tường sơn bằng bút dạ hoặc bút sáp, bạn có thể xóa dễ dàng nhờ một miếng dưa chuột.

14 lý do nên ăn khoai lang hàng ngày

Khoai lang có vị ngọt nhưng không làm tăng đường huyết hay tăng cân. Protein trong khoai lang rất đặc biệt do khả năng ức chế ung thư ruột kết và trực tràng.

Khoai lang là thực phẩm phổ biến, hữu ích cho sức khỏe con người do chứa nhiều chất xơ, carotene, các vitamin và chất chống oxy hóa...

Dưới đây là những lý do các bà nội trợ không nên bỏ qua loại củ tuyệt vời này trong chế độ ăn của gia đình, theo Care2.

1. Khoai lang có vị ngọt nhưng không làm tăng lượng đường huyết, mệt mỏi hay tăng cân. Đường tự nhiên trong khoai lang sẽ từ từ thẩm thấu vào máu, giúp cân bằng nguồn năng lượng cho cơ thể.

2. Khoai lang là nguồn cung cấp chất xơ rất tốt, giúp duy trì đường huyết ở mức cân bằng.

3. Cứ 100 g khoai lang nghiền cung cấp 86 calo, thấp hơn nhiều so với mức 118 calo trong 100g củ từ.

4. Khoai lang là thực phẩm giàu protein. Protein trong khoai lang rất đặc biệt do khả năng ức chế ung thư ruột kết và trực tràng ở người. Hàm lượng protein trong khoai lang càng cao thì khả năng ức chế hoạt động của tế bào ung thư càng lớn.

5. Hàm lượng vitamin B6 cao chứa trong khoai lang làm giảm homocysteine trong cơ thể. Homocysteine có liên quan đến các bệnh lý thoái hóa và tim mạch. Nồng độ homocysteine trong máu cao làm tăng nguy cơ xơ vữa động mạch, nhồi máu cơ tim và tai biến mạch máu não.

6. Khoai lang là nguồn cung cấp vitamin C dồi dào, giúp ngăn ngừa cảm lạnh và virus cúm. Đồng thời, vitamin C cũng rất cần thiết cho xương và răng, tốt cho hệ tiêu hóa và quá trình hình thành các tế bào máu. Ngoài ra, vitamin C còn góp phần chữa lành vết thương, tạo ra collagen giữ cho làn da luôn tươi trẻ, giảm stress và bảo vệ cơ thể khỏi những độc tố có nguy cơ gây ung thư cao.

7. Vitamin D trong khoai lang có tác dụng hỗ trợ hệ miễn dịch và tăng cường sức khỏe tổng quát. Vitamin D góp phần giữ cho hệ xương, tim mạch, thần kinh, răng, da và tuyến giáp khỏe mạnh.

8. Vi chất sắt trong khoai lang cung cấp năng lượng cho cơ thể, giảm stress, thúc đẩy sản xuất hồng cầu, bạch cầu, tăng cường miễn dịch và chuyển hoá protein.

9. Khoai lang cũng là nguồn cung cấp magie rất tốt. Magie không những là khoáng chất quan trọng chống căng thẳng mà còn có ý nghĩa then chốt cho sự phát triển khỏe mạnh của cơ xương, tim mạch và các chức năng thần kinh.

10. Kali là chất điện ly quan trọng giúp kiểm soát nhịp tim và các tín hiệu thần kinh. Cũng như các chất điện ly khác, kali đảm nhiệm nhiều chức năng thiết yếu trong đó có thư giãn cơ thắt cơ, giảm sưng, bảo vệ và kiểm soát hoạt động của thận. Khoai lang chính là nguồn cung cấp kali tuyệt vời mà bạn không thể bỏ qua.

11. Màu cam trên vỏ khoai lang là dấu hiệu cho thấy mức carotene rất cao của loại củ này. Nhóm chất carotene giúp tăng thị lực, thúc đẩy hệ miễn dịch, chống oxy hóa và ngăn ngừa lão hóa. Một nghiên cứu do ĐH Harvard (Mỹ) thực hiện trên 124.000 người cho thấy, những người tiêu thụ thức ăn giàu carotene trong chế độ ăn uống thường xuyên của mình giảm tới hơn 32% nguy cơ ung thư phổi.

Ngoài ra, những phụ nữ có nồng độ carotene cao nhất có nguy cơ tái phát ung thư vú thấp nhất. Đây là kết luận được các nhà khoa học từ WHEL (Women's Healthy Eating and Living) đưa ra sau khi tiến hành nghiên cứu trên những phụ nữ hoàn tất giai đoạn đầu điều trị căn bệnh này.

12. Beta carotene là tiền chất của vitamin A trong cơ thể người. Vitamin A duy trì đôi mắt sáng và làn da khỏe mạnh. Đồng thời, beta caroten được chứng minh là có khả năng bảo vệ cơ thể khỏi những tác nhân gây ung thư. Đây cũng là một dưỡng chất dồi dào trong khoai lang.

13. Mới đây, các nhà khoa học đã khám phá ra nhóm chất dinh dưỡng trong khoai lang có tên là

batatoside có khả năng chống lại các đặc tính của vi khuẩn và nấm.

14. Một nghiên cứu gần đây chỉ ra rằng, chất cyanidins và peonidins trong khoai lang có khả năng giảm thiểu ảnh hưởng tiêu cực của kim loại nặng tới sức khỏe con người.

12 cách để không mắc bệnh tiểu đường

Căn bệnh “giết người âm thầm” này đang xuất hiện ngày một nhiều do thói quen ăn uống vô độ và lối sống ít vận động. Dưới đây là 12 cách lành mạnh để bạn có thể tránh xa căn bệnh này.

Kiểm soát cân nặng

Cứ mỗi 2 kg giảm cân là bạn cũng giảm đáng kể nguy cơ mắc bệnh. Thậm chí, những người quá béo có thể giảm đến 70% nguy cơ bị tiểu đường khi chỉ giảm được 5% số cân nặng, ngay cả khi chưa tập thể dục.

Chọn món khai vị phù hợp

Ăn rau xanh, sa lát trước mỗi bữa ăn có thể giúp kiểm soát lượng đường trong máu bạn. Người mắc tiểu đường tuýp 2 cũng có thể hạ thấp lượng đường máu nếu dùng khoảng 2 thìa dấm ngay trước bữa ăn giàu carbohydrate.

Ngồi xe ít thôi

Đi bộ mỗi ngày càng nhiều càng tốt. Bạn sẽ khỏe hơn, ngay cả khi không giảm được cân nào. Đi bộ làm tăng sự hấp thu của đường vào tế bào cơ thể, thay vì đi vào máu.

Uống cà phê

Nếu bạn là fan của cà phê, cứ tiếp tục giữ thói quen này. Nó sẽ giữ cho bệnh tiểu đường tránh xa bạn. Nghiên cứu của Trường Y tế cộng đồng Harvard (Mỹ) trên hơn 126 nghìn người cho thấy, những người uống hơn 6 cốc cà phê mỗi ngày thì có nguy cơ mắc tiểu đường tuýp 2 thấp hơn từ 29 tới 54%. Nếu uống từ 1 đến 3 cốc thì tác dụng không đáng kể. Caffein ở các dạng khác như trà, sô cô la cũng có tác dụng. Các nhà nghiên cứu cho rằng caffein có thể đã giúp thúc đẩy sự trao đổi chất.

Tránh xa thức ăn nhanh

Khảo sát 3.000 người tuổi từ 18 đến 30 trong vòng 15 năm, nhóm nghiên cứu Đại học Minnesota tìm thấy những ai ăn thức ăn nhanh nhiều hơn 2

lần mỗi tuần thì nặng hơn 5 kg và có nguy cơ bị kháng insulin cao gấp 2 lần so với nhóm ăn ít hơn một lần mỗi tuần. Đây là hai yếu tố nguy cơ chính gây tiểu đường tuýp 2.

Giảm ăn thịt đỏ

Bạn không nên ăn thịt đỏ thường xuyên mỗi ngày, vì nó làm tăng cao nguy cơ tiểu đường tuýp 2. Các loại thịt chế biến sẵn như thịt lợn muối xông khói, hot dog cũng gây nguy cơ tương tự.

Dùng gia vị

Quế có tác dụng làm giảm đường máu mạnh mẽ, làm kích hoạt các enzyme vốn kích thích các thụ quan insulin hoạt động.

Thư giãn mỗi ngày

Stress kinh niên có thể làm đường máu của bạn tăng vọt. Vì thế, các hoạt động nghỉ ngơi, thư giãn (như yoga, đi bộ, thiền, ngủ sâu...) sẽ giúp bạn lấy lại sự thăng bằng này.

Tạo giấc ngủ đêm trọn vẹn

Những người ngủ ít hơn 6 tiếng mỗi đêm thì có nguy cơ tiểu đường cao gấp đôi, còn người ngủ quá 8 tiếng thì lại tăng nguy cơ gấp 3. Để có giấc ngủ ngon buổi tối, hãy gác công việc lại cơ quan, không xem tivi quá khuya.

Duy trì các mối quan hệ tình cảm tốt

Tiểu đường có xu hướng tăng mạnh ở những người sống độc thân. Còn nếu sống một mình, bạn hãy cố gắng duy trì thói quen sinh hoạt lành mạnh.

Xét nghiệm máu

Nhiều dấu hiệu tiểu đường rất thầm lặng. Nhưng một xét nghiệm máu đơn giản có thể tiết lộ mức độ nguy cơ của bạn. Hãy kiểm tra định kỳ để phát hiện bệnh sớm, trước khi quá muộn.

42 công dụng từ Dấm

Dấm là loại chất lỏng lên men tự nhiên có nhiều công dụng khác ngoài việc chế biến món ăn.

1. Diệt cỏ dại: xịt giấm nguyên chất vào những nơi cỏ dại mọc. Vài ngày sau cỏ sẽ tự héo rũ và chết.

2. Tăng độ axit của đất: pha khoảng ½ tách giấm vào 4 lít nước để tưới cây cảnh.

3. Ngăn ngừa kiến: xịt Dấm vào những khe cửa, đồ dùng hoặc những nơi có kiến bò.

4. Đánh bóng xe: dùng vải mềm thấm Dấm nguyên chất để lau sạch và đánh bóng lớp sơn xe.

5. Khử mùi hôi ở chó: dùng Dấm chà xát lên lông chó, sau đó tắm sạch.

6. Ngăn mèo: vẩy Dấm lên những nơi mà bạn không muốn con miu miu mon men tới gần.

7. Lau sàn: hòa một tách Dấm trắng với 8 lít nước nóng và dùng nước này để lau sàn nhà.

8. Làm tươi rau bị héo: ngâm rau đã héo vào hỗn hợp gồm nước và Dấm theo tỷ lệ 2 tách nước/ 1 muỗng canh Dấm.

9. Làm dịu vết ong hoặc sứa đốt: thoa Dấm vào chỗ bị đốt để giảm đau và ngứa.

10. Chữa da bị cháy nắng: dùng Dấm trắng chà nhẹ lên vùng da bị bỏng nắng, lặp lại nhiều lần cho đến khi cảm giác đau rát dịu đi.

11. Làm dầu xả cho tóc: thêm một muỗng canh Dấm vào nước xả tóc để gội sạch phần dầu gội còn bám trên tóc.

12. Làm da bớt khô và ngứa: cho 2 muỗng canh Dấm vào nước tắm.

13. Trị gàu: trộn hỗn hợp gồm Dấm táo, nước và dầu ôliu, mỗi thứ hai muỗng canh. Dùng hỗn hợp này mát xa da đầu, để yên từ 15 đến 20 phút rồi gội lại bằng dầu gội.

14. Làm dịu cơn đau họng: Pha 1 muỗng canh Dấm táo vào 1 ly nước. Dùng nước này xúc miệng và uống.

15. Trị viêm xoang và viêm phế quản: hòa ¼ tách Dấm (có thể nhiều hơn) vào máy tạo hơi và hít hơi nước có chứa Dấm.

16. Khử mùi cống trong bếp: mỗi tuần 1 lần đổ 1 tách Dấm xuống cống, để yên trong khoảng 30 phút sau đó dội sạch lại bằng nước.

17. Khử mùi hành: thoa Dấm vào ngón tay trước và sau khi cắt hành.

18. Làm sạch và diệt khuẩn cho thớt gỗ: dùng Dấm nguyên chất để rửa thớt.

19. Tẩy sạch mũ trái cây dính ở tay: thoa Dấm vào tay có dính mũ.

20. Tẩy dầu mỡ và khử mùi trên chén đĩa: hòa 1 muỗng canh Dấm với nước xà phòng ấm rồi rửa chén đĩa.

21. Rửa sạch bình trà: đun sôi hỗn hợp Dấm và nước, rót vào bình trà, các vết ố vàng cứng đầu sẽ bị tẩy sạch.

22. Làm sạch hộp đựng thức ăn: dùng bánh mì

ngâm vào Dấm rồi đặt bánh mì vào hộp đựng thức ăn và để qua đêm.

23. Làm sạch tủ lạnh: chùi rửa tủ lạnh bằng hỗn hợp gồm ½ nước và ½ Dấm.

24. Thông cống: đổ 1 nắm bột soda xuống cống, đổ tiếp ½ tách Dấm, đậy nắp cống và để yên trong khoảng 20 giây rồi dội sạch bằng nước nóng.

25. Rửa và khử mùi chai lọ: dùng Dấm rửa các chai lọ để khử mùi hôi còn vương lại.

26. Làm sạch máy rửa chén: cho 1 tách Dấm vào vòng quay cuối để làm sạch xà phòng còn bám trong lòng máy và đồ thủy tinh. Có thể làm mỗi tháng 1 lần.

27. Tẩy sạch đồ dùng bằng thép không gỉ: dùng khăn nhúng Dấm để lau chùi đồ dùng bằng kim loại.

28. Tẩy vết bẩn ở ấm, bình, chậu: cho 3 muống canh Dấm và khoảng ½ lít nước vào ấm, bình có vết bẩn. Đặt lên bếp và đun sôi cho đến khi vết bẩn biến mất.

29. Làm sạch lò vi sóng: đun sôi 1 tách nước có pha thêm ¼ tách Dấm trong lò vi sóng sẽ giúp khử mùi hôi và tẩy sạch vụn thức ăn còn bám trong lò.

30. Tẩy vết hoen gỉ ở vật bằng kim loại: ngâm vật cần tẩy vào dung dịch Dấm nguyên chất.

31. Khử mùi nấu nướng: đặt một xoong nhỏ có hỗn hợp nước và chút xíu Dấm đun riu riu trên

bếp. Hơi nước tỏa ra sẽ khử được mùi thức ăn còn vương trong bếp.

32. Làm thông bàn ủi hơi nước: cho hỗn hợp gồm ½ Dấm và ½ nước vào ngăn chứa nước. Điều chỉnh sang chế độ ủi hơi và để bàn ủi dựng đứng trong khoảng 5 phút.

33. Tẩy vết cháy trên bàn ủi: đun nóng hỗn hợp Dấm và muối (mỗi thứ một nửa), chà hỗn hợp này lên bề mặt bàn ủi (lúc nguội) để tẩy sạch vết cháy đen.

34. Làm mượt vải: hòa thêm ½ tách Dấm vào nước xả cuối để làm vải bớt xơ và giữ màu tốt hơn.

35. Làm sạch máy giặt: cho vào máy 1 tách Dấm, khởi động chu trình giặt như bình thường (không có quần áo) để tẩy sạch xà phòng còn sót lại trong máy.

36. Tẩy vết bẩn trên quần áo: cho Dấm vào chỗ có vết bẩn, vò nhẹ trước khi giặt.

37. Khử mùi thuốc lá ở quần áo: xả nước nóng vào bồn tắm, cho thêm 1 tách Dấm rồi cho quần áo vào.

38. Làm sạch lớp đế can dính trên vải: dùng bàn chải thấm Dấm chải vài nơi cần tẩy để can hoặc ngâm quần áo với Dấm trước khi giặt.

39. Chùi mắt kính: Nhỏ vào mỗi tròng mắt kính 1 giọt Dấm sau đó lau sạch lại bằng vải.

40. Giữ hoa tươi lâu: hòa 2 muống Dấm và 1 muống đường vào mỗi lít nước cắm hoa.

41. Dập lửa: đổ Dấm vào ngọn lửa đang cháy bùng để dập tắt lửa

42. Làm sáng khoáng tinh thần: cho 1 muống Dấm tảo vào ly nước, thêm tí đường. Vậy là bạn đã có một ly nước giải khát có ích cho cơ thể.

Chuyện cười

Gọi xe cấp cứu trước

Ông chồng đi chơi về khuya, vợ chống nạnh tay lăm lăm chiếc gậy, ông ta vội vàng chạy đến bên máy điện thoại.

Bà vợ càng điên tiết:

- A, ông đi cả buổi tối chưa đủ sao, giờ này còn gọi điện thoại cho con nào hả?

- Tôi gọi xe cấp cứu ấy mà! Thế không phải mình định cho tôi đi bệnh viện như lần trước ư?

- !!!!!

Trang Gia Chánh

RAU LANG XÀO TỎI

Rau khoai lang xào tỏi thơm lừng, vị bùi bùi ngây ngây, lại chấm với nước mắm tỏi ớt cay cay thì bữa cơm giản dị nhưng lại “hết veo” đấy.

Nguyên liệu:

Rau khoai lang

Tỏi băm ; Bột nêm, xì dầu, nước mắm

Cách làm:

Rau khoai lang nhặt lấy ngọn non, rửa sạch. Nếu lấy ngọn hoặc lá già sẽ bị dai.

Đun nước sôi chần rau chín tái rồi vớt ra, cho vào rổ cho ráo nước.

Nếu sợ rau nhũn thì bạn ngâm rau trở lại vào nước lạnh trong ít phút.

Đặt chảo lên bếp, đun nóng dầu ăn, phi thơm 1 thìa tỏi băm.

Cho rau vào xào, nêm bột nêm, chỉ nêm vừa phải không nên đậm.

Đảo rau nhẹ tay cho khỏi nát.

Rau chín cho lên đĩa. Pha nước mắm tỏi ớt hoặc chấm rau với xì dầu rất ngon

Rau khoai lang thực chất là món ăn dân dã nhưng lại rất ngon, có lợi cho sức khỏe, tính mát, bổ, tốt cho tiêu hóa.

MẸO GIỮ MÀU XANH RỜN CHO RAU LUỘC

Rau luộc là món ăn cực kỳ đơn giản nhưng không phải ai cũng có thể giữ cho chúng có màu xanh mướt đều nhé.

Cách 1: Cho muối vào nước đun sôi

Đun nước sôi rồi bỏ vào một ít muối, sau đó hãy thả rau vào nồi. Muối có tác dụng làm tăng độ nóng của nước khiến rau xanh hơn. Nhớ cho xíu muối thôi nhé, nếu không món rau luộc sẽ có vị như canh đấy.

Cách 2: Cho dầu ăn

Bạn có thể cho một chút dầu ăn vào nồi nước luộc trước khi vớt rau ra. Nhờ lớp dầu ăn bên ngoài, rau của bạn sẽ xanh và bóng hơn. Với cách này, rau có thể để nhiều giờ mà không bị đổi màu, nhưng lại có chút váng mỡ nên tùy theo khẩu vị của gia đình để bạn lựa chọn nhé.

Cách 3: Vắt thêm chanh hoặc dấm

Một cách khác nữa là bạn có thể vắt vài giọt chanh, hoặc dấm vào nước để giữ nguyên nguyên màu của rau và không làm mất hương vị ban đầu. Cách này có thể áp dụng cho súp lơ, cà rốt...

Cách 4: Cho vào nước đá ngay khi vớt rau ra

Ngay khi vừa vớt rau ra khỏi nồi, hãy cho rau vào ngay bát nước lọc có đá. Sau đó, để rau đã nguội hoàn toàn mới vớt ra, để ráo, xếp vào đĩa. Cách này sẽ giúp rau của bạn xanh hoặc giữ nguyên màu trong nhiều giờ.

* Chú ý:

- Khi luộc rau, bạn cần đun nước với ngọn lửa thật lớn, để cho nước sôi thật già mới thả rau vào. Nếu bạn để nước chưa kịp sôi hoặc sôi lăn tăn mà đã vội vàng thả rau vào thì chắc chắn đến khi rau chín, màu của rau đã chuyển sang úa vàng.

- Bạn không nên đậy nắp vung, nước phải ngập phần rau luộc, rau luộc chín tới nên vớt ra luôn, nếu không rau sẽ bị nhũn, mất màu xanh.

BÁNH XÈO

Thành phần:

1 bao bột bánh xèo làm sẵn bán ngoài tiệm thực

phẩm Việt-Nam (hoặc gạo ngâm nước cách đêm rồi xay ra thành bột, ngon hơn)

dầu olive (dầu olive tốt cho sức khỏe hơn)

½ pound (lbs) tôm nhỏ có đầu để đúc

1 pound (lbs) thịt ba chỉ

1 lọn hành lá

già, rau sống (đủ loại)

bánh tráng và nước mắm chấm.

Cách làm:

Pha bột theo cách chỉ dẫn nhưng đừng bỏ gói bột nghệ (tùy theo sở thích) vì bánh xèo chánh gốc Ninh Hòa màu trắng chỉ có bột pha với nước không thôi

Thịt ba chỉ thái lát mỏng

Tôm có thể để nguyên vỏ hoặc bỏ vỏ (tùy theo sở thích).

Hành lá cắt cọng vừa dài, cọng hành chẻ ra

Cho chảo nóng bỏ vào 1 muống canh dầu olive, 3 miếng thịt ba chỉ, khi thịt vừa hơi chín bỏ 2 con tôm cùng một ít hành cọng và lá, tao đi tao lại, sau đó đổ vào 1 giá bột tráng cho đều theo vòng chảo. Úp vung lại.

Điều chỉnh lửa cháy vừa vừa đến khi bánh vừa chín (muốn ăn trứng thì bỏ trứng vào) rồi mới bỏ giá vào, úp vung tiếp. Khi giá hơi chín, bánh vàng vớt bánh ra.

Nước mắm chấm:

Giã nhuyễn ớt, tỏi, đường. Vắt chanh, pha ít nước sôi và mắm cho vừa ăn.

Tuy nhiên, phần lớn người Ninh-Hòa thích ăn với nước chấm nấu với tôm. Sau đây là cách làm:

Nước chấm nấu với tôm:

1/2 pound (lbs) tôm có đầu con lớn, bóc vỏ và cắt tôm cho nhỏ. Chờ cho xoong nóng, bỏ ít dầu olive vào xoong rồi đổ tôm cắt nhỏ vào tao cho đều (lửa vừa) khi tôm chín đổ vào 3 chén nước lạnh mêm đường mắm cho vừa ăn. Cho lửa riu riu nấu chừng 10 phút ta sẽ có một nồi nước chấm ngon với màu gạch tôm vì đầu tôm làm cho nước có màu gạch trông đẹp mắt.

Cách Làm Chả Cá Salmon

Vật liệu:

1 con cá silver spring salmon cỡ 3 pounds (nếu đông lạnh, đem về để cho tan đá rồi làm, vẫn ngon không sao!)

Gia vị:

1 gói Alsa baking powder (2tps)

2 củ hành đỏ (challots)

2 tép tỏi lớn.

1 muống canh bột năng.

1 muống canh nước mắm.

1 cọng hành lá (xắt nhỏ).

Tiêu, đường, muối

Cách làm:

Cá đem về rửa sạch, lau khô con cá, xong cắt ra thành 2 miếng fillets, lấy muống nạo thịt cá ra và bỏ vào trong một cái thau. Xong ướp các thứ gia vị vào (mặn nhạt tùy theo người ăn), để cá thấm chừng 5 phút. Xong bỏ cá vào máy xay (hãy chia cá ra làm 2 hoặc 3 lần xay, cho cá nhuyễn đều và khỏi làm hư máy). Xay cá xong, hãy để vào trong tủ lạnh từ 3-4 tiếng đồng hồ sau mới đem ra nấu, mục đích cho tất cả gia vị thấm vào cá và cá mới được dai và giòn. Chả cá làm được rất nhiều món, quý vị có thể nấu một nồi canh chua thật hấp dẫn, ngon thơm, hoặc chiên vàng xắt ra ăn với cơm cũng ngon miệng. Hoặc bạn có thể để dành chả cá chiên, khi nào đem ra xào với bông cải, cà chua, cần ta, hành tây...

XÔI BẮP

Vật liệu - Thực hành

1. Bắp: Chọn loại bắp nếp khô màu trắng. Vo sạch bắp, vớt bỏ những hạt nổi trên mặt nước. Ngâm bắp vào nước lạnh qua 12 giờ, lượng nước cao hơn mặt bắp một chút.

- Pha nước lạnh với vôi ăn trầu màu trắng, phân lượng 1 lít nước/20gr vôi (khoảng 1 muống cà phê) để lắng lấy nước trong luộc bắp.

- Sau khi ngâm nước, đổ bắp ra rổ rá cho ráo nước rồi cho lại vào nồi đổ nước vôi vào xâm xấp, nấu khoảng 30 phút (lần thứ nhất). Nước sôi, thấy vỏ bắp bong đều, đổ bắp ra rổ khít lỗ, đợi bắp nguội bớt, dùng tay chà xát cho bắp rớt mảy và bong vỏ, xả lại nước nhiều lần cho bắp sạch.

- Cho lại vào nồi (lần thứ hai), đổ nước lạnh nấu sôi 10 phút sẽ thấy bắp tiết nhớt, lại tắt bếp đổ bắp ra rổ, xả nước lạnh cho bắp hết nhớt.

- Sau 2 lần nấu và xả nước, cho bắp lại vào nồi (lần thứ ba), với lượng nước bằng mặt bắp và cho vào 1 muống cà phê muối. Nấu sôi trở lại cho bắp

nở mềm đều, lại xả nước sạch một lần nữa cho bắp sạch nhất là được, để bắp ráo nước.

2. Nếp: 200gr nếp ngon vo sạch, ngâm nước nóng trong 2 giờ, trước khi hong đồ ra rổ cho ráo nước.

3. Hong xôi: Trộn đều nếp đã ngâm với bắp đã nấu mềm với 2 muống cà phê muối, bắt xửng lên bếp cho nhiều nước, để nước sôi già, cho nếp và bắp vào tầng hấp, đậy nắp hong chín. Trong khi hong, cứ mỗi 15, 20 phút lại mở xửng ra dùng đũa cả trộn xôi cho chín đều, quan sát thấy nếp nở bung là được. Tắt bếp, vẫn để xôi trên tầng nước sôi của xửng giữ nóng.

4. Phụ gia ăn kèm xôi:

a/ Đậu xanh: 400gr đậu xanh khô đã đãi vỏ, rửa sạch, cho vào nồi, nấu lửa nhỏ, thấy đậu nở chất hết nước, đậy nắp cho đậu chín như ghế cơm. Khi đậu chín xối ra để nguội, dùng chày cối giã từng ít một cho mịn và thật nhuyễn rồi đánh tới ra làm cho đậu tới mềm là đạt yêu cầu. Lưu ý, khi làm xong đậu phải mịn, khô ráo và rời chứ không phải ở dạng dẻo.

b/ Tóp mỡ: 200gr mỡ gáy heo, cắt hạt lựu, cho vào chảo để nhỏ lửa, nấu cho mỡ ra bớt nước, phần xác mỡ còn lại khoảng 1/3 so với kích thước ban đầu tắt bếp, vớt phần xác mỡ này ra ngay, chỉ sử dụng phần tóp mỡ.

c/ Hành phi: 200gr hành tím khô lột vỏ xắt thành lát mỏng, trải ra khay phơi nắng hay chỗ thoáng gió cho hành vừa hơi cong lại đem vào. Đổ dầu vào chảo để nóng, cho hành vào đảo đều, hành vừa trở vàng là tắt bếp, vớt xác hành ra ngay.

d/ Đậu mè: 100gr đậu phụng khô rang vàng, đãi vỏ, giã nát; 50 gr mè trắng rang vàng giã giập. Trộn đều đậu mè với 1 hoặc 2 muống cà phê muối rang. Phần phụ gia đậu mè này có người không sử dụng.

e/ Đường: Sử dụng loại đường trắng mịn, hạt thật nhuyễn.

KHỔ QUA NẤU VỚI XƯƠNG HEO VÀ CẢI CHUA

Vật liệu:

Khổ qua: 500 gr

Xương heo: 500 gr

Cải chua: 200 gr (Cải bẹ xanh to)

Chuẩn bị:

Khổ qua rửa sạch, xong cắt làm đôi rồi chẻ dọc và móc bỏ hết phần hạt (như vậy mỗi trái có 4 miếng)

Xương heo rửa sạch

Cải chua rửa sạch rồi cắt to bằng miếng khổ qua

Cách nấu:

Bắt nồi nước lên chờ sôi, các bạn cho xương heo và khổ qua vào cùng một lúc. Nấu đến khi nào các bạn lấy đũa găm thử khổ qua thật mềm là được. Sau đó các bạn bỏ cải chua vào chờ sôi lại khoảng 5 phút rồi nhắc. Xong rồi các bạn ạ, bây giờ ta chỉ nêm cho vừa miệng là được.

Mời các bạn hãy thử, tuy đơn giản nhưng cũng hấp dẫn lắm đấy: vừa đắng đắng khổ qua, chua chua cải, béo béo thịt, lại thêm mùi thơm của hành ngò nữa chứ.

ĐẬU HỦ CHIÊN SẢ ỚT

Vật Liệu:

Hai miếng đậu hủ

Sả, ớt bột, nghệ, muối, bột ngọt, đường

Cách Làm:

Sả thái mỏng băm nhuyễn

Đem sả, ớt bột, nghệ, muối, bột ngọt, đường trộn đều, nêm vừa ăn.

Đậu hủ rửa để ráo, dùng dao khía trên mặt miếng đậu hủ, rồi những gia vị vừa trộn đều, ướp đều trên miếng đậu, để khoảng hơn 1 giờ cho đậu thấm gia vị, bắc chảo dầu sôi cho đậu hủ vào chiên vàng là được.

Những Bí Quyết Về Cách Làm Thịt Cá Nhanh

Rửa Thịt : Dùng nước vo gạo đun nóng để rửa thịt vừa nhanh, vừa đảm bảo tẩy hết chất bẩn bám dính.

Rửa Bao Tử Heo : Đặt chảo lên bếp, cho muối hạt vào đun tới khi muối nở lách tách thì lộn trái Bao Tử, đặt lên trên lớp muối trở đi, trở lại nhiều lần. Các chất nhầy sẽ co lại như bột, chỉ việc dùng dao cạo qua là sạch, không còn mùi hôi .

Rửa cá : Muốn làm sạch chất nhờn bám trên cá tươi, chỉ việc nhỏ mấy giọt dầu thực vật vào chậu nước rửa cá. Muốn đánh vẩy dễ dàng, trước đó nên dùng giấm ăn bôi lên mình cá.

Khử mùi Ốc, Hến, Nghêu: Thả một con dao thái rau vào nước ngâm ốc, hến, nghêu, ngâm từ 2 đến 3 giờ đồng hồ.

Làm thịt Lươn: Rửa qua bằng nước sạch rồi cho lươn vào chậu, đổ vào một cốc rượu 30 - 45°, sau khi không còn nghe tiếng chít chít nữa thì lấy ra

làm. Hoặc cho lươn còn sống vào một bao ni-lon, cho vào ngăn đá tủ lạnh chừng 2 giờ, lấy ra ngâm vào nước, dùng miếng rửa chén vuốt nhẹ, chất nhờn sẽ trôi hết dễ dàng, sau đó vẫn có thể cất tiết được.

ĐIỀU KỶ ĐIỆU CỦA SỮA TƯƠI

Sữa tươi là một loại thức uống bổ dưỡng, đồng thời sữa còn tỏ ra là một sản phẩm rất hữu hiệu trong việc làm đẹp. Ngoài ra, khi được dùng kết hợp với một số loại thực phẩm hoặc do dùng thích hợp thì sữa tươi còn mang lại cho anh chị nhiều điều bất ngờ rất thú vị.

Luộc khoai tây, hoặc bắp cải:

Cho thêm 1 ít sữa vào khi luộc khoai tây hoặc bắp cải, khoai vừa ngon vừa không ngả màu vàng, còn bắp cải sẽ trắng hơn.

Hầm cá:

Cho gia vị vào nước nấu sôi, cho cá vào, thêm 1 thìa canh sữa, vừa khử mùi tanh, cá lại xốp mềm, và làm mau bong vẩy

Khử mùi gan bò

Dùng vải ướn lau sạch gan bò, cắt thành từng miếng mỏng, ngâm vào sữa sẽ khử hết mùi.

Khử mùi lạ cho nồi sắt mới

Nồi sắt mới dùng để xào nấu thường có mùi lạ, có thể nấu một ít sữa và khoai tây trước khi dùng, mùi lạ sẽ được khử sạch.

Khử mùi tủ lạnh:

Nếu mùi tủ lạnh không quá nặng thì có thể cho 1 ly sữa nấu sôi vào sẽ khử hết mùi hôi trong tủ lạnh.

Làm mềm xi

Hộp xi đánh giày để lâu sẽ đông cứng rất khó dùng, bạn có thể nhỏ vài giọt sữa tươi vào xi sẽ mềm lại như còn mới.

Dùng củ cải trắng nướng thay bột ngọt, bột nêm.

Lựa củ cải ốm ốm, thon thon, nướng đến khi bóc vỏ được là dùng được.

Nồi canh cho 6,7 người (3-4 lít nước), chỉ cần 1 củ cải chừng 250 gram, nướng chín, bóc vỏ, cắt ra nhỏ nhỏ để vô từ khi bắt đầu nấu canh. Nước canh ngọt ngon hơn nêm bột ngọt. Ai muốn dùng cho các món xào thì cắt củ cải nướng ra mỏng mỏng, xào chung với rau cải, cũng ngọt vậy.

Nướng củ cải cho chín rồi cắn một miếng nhai thử coi, nó có vị ngọt y chan bột nêm, bột ngọt. Nướng đến khi có thể bóc vỏ tróc lóc coi như chín.

Chú ý : Củ cải nướng mới ngọt. Không nướng không ngọt.

Xà Lách Rau Xanh

Vật Liệu (8 người ăn):

- 2 cây cải Romance lectuce
- 1 cây cải quăn
- 10 cọng măng tây
- 1/2 củ hành, 1 muỗng hạt mè
- 1-2 trái ớt chuông: xanh, đỏ, hoặc vàng
- Rau thơm: ngò, tỏi, rau húng cây, rau húng lủi, ngò gai, lá quế - Đường, chanh hay giấm, nước tương, dầu ô liu, nước mắm
- Khoảng 20-30 con tôm bằng ngón tay
- 5 con mực tươi nếu có
- 1 cái thau to để trộn xà lách
- 4 cái trứng gà
- 2 trái táo(apple)
- 1 trái dưa tây(cantaloup)
- Trái ô liu hộp, loại đã tách hạt
- Hầu như các loại rau ăn sống đều xài được

Cách làm:

- * Sữa soạn rau:
- Rửa xà lách, cắt khúc vừa ăn(khoảng 3cm)
- Măng tây, cắt khúc cũng khoảng 3cm
- Ớt chuông: cắt khoanh dày khoảng 5ly

- Tỏi băm lớn nhỏ tùy thích
- Rau thơm, ngò: cắt khoảng 1-2 cm
- Apple: gọt vỏ, xắt vuông con cờ
- Cantaloup: gọt vỏ xắt miếng vừa ăn, bằng ngón tay cái ; - Trứng gà: luộc và xắt khoanh
- Củ hành xắt dây mỏng tùy thích
- Nướng mè cho thơm, trái ô liu xắt khoanh.

* Sửa soạn nước sauce:

- Tùy theo số rau nhiều hay ít mà số lượng nước sauce thay đổi
- 2 muỗng canh đường cát; - 3 muỗng nước tương
- 1 muỗng nước mắm; - 3 muỗng dấm hay chanh
- 3 muỗng dầu ô liu
- Tỏi băm nhiều ít tùy thích
- Quậy đều, nếm thử sao cho độ chua-ngọt-mặn vừa là được

* Chuẩn bị luộc tôm, mực, măng tây:

- Tôm lột vỏ, chừa đuôi cũng được
- Mực tươi làm sạch, cắt khoanh dày 1cm
- Bắt 1 lít nước sôi
- Bỏ tôm vào độ 1.5-2 phút là vớt ra
- Đợi nước sôi trở lại: bỏ mực độ 1 phút vớt ra
- Nước sôi trở lại đổ măng tây vào trụng sơ độ 10 giây là vớt ra, cọng măng còn cứng chớ không chín.
- Củ hành: trụng sơ hay để ăn sống tùy thích. Nếu trụng thì xắt dây.
- Chú ý: Mực và tôm vừa chín tới thì dòn và ngon. Luộc quá chín là không ngon.

* Trộn xà lách và trình bày:

- Đổ cải xà lách, măng tây trụng, táo apple, cantaloup, rau thơm... vào 1 cái thau lớn.
- Rưới nước sauce lên trộn sơ, nhẹ tay
- Gấp rau ra từng đĩa
- Bỏ tôm, mực, trứng gà đã luộc lên
- Rắc mè nướng và ô liu lên mặt.
- Mang ra thưởng thức, ăn với cơm, bún hay bánh mì đều được

Bún Riêu

Vật Liệu: (đủ cho tám người ăn)

- 4 lít nước lèo; - 2 table sp mắm tôm
- 1/2 cup tôm khô; - 1/2 lọ riêu cua
- 4 quả trứng
- 2 cups cà cherry (hoặc grape tomatoes) thái đôi
- 4 hành lá xanh (thái cỡ 1" dài)

- 1 củ hành hương ; - 1 Tsp dầu ăn
- 2 Tsps dầu hạt điều
- 1/2 gói đậu hủ chiên (thái đôi)
- 1 bọc bún thần tài (bún khô)
- Rau sống, rau thơm, rau muống, hoa chuối, lá kinh giới, tía tô, húng nhủi, giá sống...
- Chanh, ớt, hành phi, mắm tôm, để ăn kèm
- 200gr Ốc hương đông lạnh
- Giò heo cắt khoanh (8 khoanh nhỏ)
- Huyết heo (8 miếng); - 1 lon soup gà
- Cua đồng 6 con, hay 4 con ghe, hay 1 con cua biển lớn (nếu có)
- Nấm Oyster

Cách Làm:

* Phần luộc bún:

- Bún ngâm trong nước lạnh khoảng 30 phút để cho ráo nước; cho vào nồi lớn (nồi 8-quart) khoảng 2/3 nước + 1/2 tsp muối + 1 Tsp dầu ăn, nước sôi cho bún vào luộc khoảng 3-4 phút, xả lại với nước lạnh xong để cho cho ráo nước, cho bún vào lại nồi... đây nắp mà hấp tiếp ở độ thấp nhất (nhớ xịt vào đáy nồi ít dầu chống dính loại nonstick spray oil). Sau khoảng 10 phút, sợi bún sẽ bông bênh và dẻo gần giống như bún tươi.

* Phần sửa soạn rau:

- Thông thường rau để ăn kèm với bún riêu gồm có rau muống chẻ, rau muống luộc sơ, hoa chuối bào, lá kinh giới, tía tô, húng nhủi, giá sống... nhưng chúng ta nên linh động mà ăn theo mùa, dùng bất kỳ rau gì có sẵn như romaine heart lettuce thái nhỏ

* Phần làm riêu cua:

- Ngâm tôm khô trong một bát nước khoảng 15 phút, vớt tôm ra (dành nước lọc từ tôm khô để cho

chung vào nồi nước lèo ở khoảng nấu nước lèo sau) cho vào máy xay mà xay (tua grind) bằng cạnh lứt của máy xay (nếu có); nhớ xay bằng pulse action thì tôm mới te thành dạng chà bông; trộn tôm xay chung với 4 quả trứng + 1/2 hộp tương riêu cua để sẵn.

* Chuẩn bị ốc hương:

- 200gr Ốc hương đông lạnh, mua về để cho tan đá. Bắc 1 lit nước sôi đổ ốc hương vào trụng 5 giây. Đổ ốc ra rổ để ráo. Xào ốc với dầu ăn, xả, tỏi, bột cà ri. Chỉ xào nhanh. Ốc hương nấu chín quá sẽ dai, ăn không ngon.

* Chuẩn bị cua đồng:

- Cua hay ghẹ làm sạch, chỉ lấy càng ngoe và hai khối thịt phía trong cái mai.

- Bỏ vào cối giã thật nhuyễn

- Bỏ bột cua giã nhuyễn vào một vào 1 nồi nước lạnh nhỏ, quậy đều. Gạn để lấy nước và thịt cua, chừa vỏ cua lại.

* Luộc huyết:

Huyết heo thả vào nồi nước lạnh rồi nấu từ từ lên. Để lửa nhỏ sôi nhẹ nhẹ đến khi huyết chín. Nấu sôi bùng huyết sẽ bị bọt, không dễ.

* Chuẩn bị mắm tôm:

- Dùng 1 muống canh đường, 1 muống canh nước mắm, một muống canh mắm tôm hoặc mắm ruốc, để thêm tương ớt nếu thích. Hòa lại và đánh cho tan đều. Để sẵn trong chén, ai cần thì chan vào tô bún rêu sau này.

* Phần nấu nước lèo cho bún riêu:

- Trụng giò heo với nước sôi. Bỏ nước, chỉ giữ lại giò heo để nấu soup.

- Nấu 3 lít nước với 1 lon soup gà và giò heo đã trụng phần trên làm nước lèo. Luộc đến khi giò heo mềm vừa ăn. Vớt giò heo ra để riêng. Để tô nước cua vào (nếu có).

- Nấm Oyster xé nhỏ để vào. Nêm nồi nước lèo với muối + đường phèn và chút bột ngọt nếu thích (độ mặn tùy sở thích); Nấu cho nước sôi bùng lại, vớt tí bọt cho nước trong bớt (nếu có bọt), xong hạ lửa còn medium low, từ từ thả riêu cua đã pha sẵn vào, riêu cua chín, sẽ nổi lên mặt; Tao 1 Tsp dầu ăn + 1 củ hành hương thái mỏng, cho cà và hành lá vào đảo sơ khoảng 1 phút, xong cho luôn vào nồi nước lèo + 1/2 pack đậu hủ chiên là xong.

- Cho bún vào 1/3 tô, vớt ít riêu cua, ít cà chua,

và đậu hủ chiên cho lên mặt bún trước, sau đó cho vào tô nhúm hành lá, ngò rí thái nhỏ, và ít hành phi, ốc hương, 1 khoanh giò heo, 1 miếng huyết.

- Cho nước lèo nóng vào sau cùng là sẵn sàng ... mời cả nhà ăn; còn phần rau, ớt, chanh, mắm tôm sống, v.v... là tùy ý người ăn.

Hủ Tiếu Xào Thịt Bò

Nguyên Liệu:

- Hủ tiếu tươi; Ướp thịt 15 phút:

-1/2 lb bò sirloin steak, xắt lát dày cỡ 1/8”

-1 tsp dầu olive; -1/4 tsp tiêu trắng

-1/8 tsp bột tỏi; -1/2 tbsp sherry

-1 tbsp oyster sauce; -1 tsp đường

-1 tsp bột bắp; -4 nắm trắng xắt lát dày 1/8”

-1 chén nắm king oyster xắt lát

-2 bẹ cải bokchoy, hoặc cải làn (cải rổ)

-1 củ carrot xắt lát ; -1/4 củ hành trắng to

Pha sauce:

-1 tbsp Kikkoman nước tương hay loại đậm (nếu có hắc xì dầu thay thế màu sauce đẹp hơn)

-1 tbsp dầu hào; -1 tsp bột bắp cho sauce khô,

1/2 tbsp cho sauce ướt ; -1 tsp đường

-6 tbsp nước lọc cho sauce khô nếu ướt hơn thì 2/3 cup nước ; -1/8 tsp bột ngọt (optional - tùy ý)

-1/8 tsp nước màu kho cá thịt nếu dùng nước tương thường

Cách Làm:

Pha chén sauce xong rồi đun sauce lên vừa sền sệt tắt lửa.

- Cho 1 muống canh dầu đậu phộng vào chảo, đợi dầu thật nóng bốc khói cho thịt vào xào thịt vừa chín, tươm bóng mướt ra cho vào cái tô.

- Cho cải, cà rốt, nấm, củ hành vào chảo xào 1 phút cho ra cái thau.

- Rửa chảo sạch, chảo nóng cho 3 tbsp dầu phộng vào và cũng đợi cho dầu bốc khói mới cho 4 lát tỏi phi vừa vàng, cho hủ tiếu vào xào lên đều 2 cái khi bánh còn cứng. Sau đó rán hủ tiếu 5 giây, hất chảo trở bề... làm vài lần như vậy cho bánh hủ tiếu hơi rám chảo.

- Cho thịt và rau, nấm vào. Hất chảo vài lần, cuối cùng cho nước sauce vào và dùng sạn với đũa xới nhẹ tay vài lần và xốc chảo cho sauce thấm đều chút.

Truyện ngắn

Oan nghiệt

Vương Quốc

Lý là một công tử miệt vườn ở quận Hóc môn, học hành chẳng đến đâu, suốt ngày lê la đến các quán rượu hoặc la cà tán tỉnh các cô gái trong làng ; nhờ cái mã đẹp trai nên cũng có vài cô dan díu với Lý mặc dầu hẳn đã có vợ sắp đến ngày sanh. Vào năm 1978, phong trào vượt biển dấy lên tuy trong âm thầm nhưng cũng làm giao động mạnh cả miền Nam, đi đến đâu cũng thấy thiên hạ rỉ tai bàn về các vụ thuê bãi, mua ghe để trốn khỏi nước. Lúc bấy giờ, nhân chuyến về thăm quê ngoại ở Phụng Hiệp, Lý để ý một cô gái nhà giàu tên Thủy, con của một chủ tàu đánh cá miệt Bạc Liêu, hẳn theo ve vãn tỏ tình và được nàng đáp lại. Từ đó, Lý bỏ mặc vợ hẳn tần tảo nuôi con bằng gánh hàng bông ở chợ Hóc môn còn hẳn thì ở miệt dưới Phụng Hiệp. Cho đến một hôm, Thủy tử tử người yêu vượt biển, Lý ưng thuận ngay không chút do dự. Vài ngày sau, trong một đêm tối trời, họ theo đoàn người Việt gốc Hoa lên tàu ra khơi. Sau bốn ngày đêm lênh đênh trên biển Đông, họ đến bến bờ Mã lai an toàn. Trước mặt nhân viên cao ủy tỵ nạn, Thủy khai Lý là chồng nàng, Thủy cũng khai báo với phái đoàn Mỹ đến phỏng vấn rằng cha nàng vừa bị chính quyền Việt cộng đánh tư sản mại bản nên gia đình tìm đường trốn ra nước ngoài để khỏi bị lưu đày lên vùng kinh tế mới. Nhờ thế Thủy và Lý được phái đoàn Mỹ chấp thuận cho sang Hoa kỳ định cư. Khi đặt chân đến Bắc Cali, chàng công tử miệt vườn phải nai lưng đi làm mọi việc vất vả để cô vợ trẻ có tiền ăn diện. Vốn ít học và không quen lao động chân tay, Lý xuống sắc thấy rõ trong khi Thủy thì nhờ các mỹ phẩm và khéo trau chuốt sắc đẹp nên trẻ hẳn ra. Hạnh phúc lứa đôi bắt đầu rạn nứt sau những trận cãi vã, nàng tru tréo thách thức chàng chia tay, đường ai nấy đi ; chàng vì ghen và bị chạm tự ái nên tát tai nàng mấy cái. Thủy lấy cố chồng vũ phu, đệ đơn lên tòa xin ly dị. Trong cái xã hội Hoa kỳ, họ đã mặc nhiên xếp hạng thứ nhất đàn bà, thứ nhì con nít, thứ ba là chó mèo và cuối cùng mới đến đàn ông, Lý nắm phần thua là chắc. Chàng ngậm ngùi xách va li ra khỏi nhà, tìm đến ở nhờ một người bạn đồng hương và cũng đồng cảnh ngộ. Từ đó, Lý tìm quên bằng men rượu và gái điếm. Tuy trác táng, chàng cũng tận lực làm việc để có một số tiền hộ thân, nhờ thế, mười tám năm sau, Lý làm chủ một nhà hàng khá lớn ở San José. Rồi bạn bè rủ chàng về Việt nam làm ăn vì chính quyền hiện nay đang mở cửa, nồng nhiệt mời Việt kiều về nước kinh doanh. Nghe bùi tai, Lý bán nhà hàng cho một ông Mễ và ôm số tiền lớn hồi hương.

Khi về đến Sài Gòn, lương tâm Lý bỗng nhiên ray rứt, chàng thuê xe lên Hốc môn hỏi thăm tin tức của vợ con mà trước kia chàng ruồng rẫy, nhưng chòm xóm đều là những kẻ xa lạ, không ai biết tông tích của vợ con chàng. Mái nhà xưa đã đổi chủ, mảnh vườn cau trầu ngày trước đã bị chặt đốn để nhường chỗ cho người ta xây nhà lầu. Giây phút chạnh lòng rồi cũng đi qua, Lý đứng đứng trở về khách sạn Continental ở Sài Gòn để bắt đầu một cuộc sống mới. Vài hôm sau, do người bày vẽ, Lý xuống chợ Cầu Ông Lãnh thuê tên Năm Thọ, một tên du đãng có gương mặt dữ dằn làm cận vệ. Và kể từ đó, người ta thấy Lý đi đâu cũng có tên côn đồ tò tò theo sau, mặt hầm hầm, mắt láu liên, tay xách cặp da cho Lý.

Khi những vạt nắng tắt hẳn, giòng xe cộ tạm yên thì Sài Gòn bắt đầu cuộc sống về đêm. Trước cửa các vũ trường, trai thanh gái lịch ra vào nhộn nhịp, bên trong, một đàn vũ nữ trẻ đẹp ngồi chờ khách hào hoa ; có ai biết cạnh đó có những mảnh đời rách nát với vài hộp kẹo cao su, vài bao thuốc lá đang châu chực trên hè phố mờ mịt. Vốn có máu trác táng từ lâu, Lý hội nhập nhanh vào môi trường mới, dự ngay cuộc chơi. Những đêm liên tiếp trôi qua chỉ có thể, đèn màu mờ ảo, ngập ngựa trong khói thuốc, chìm đắm trong men rượu, người đẹp trong tay, son phấn ngất ngây với các điệu nhạc cuồng loạn. Khi vũ trường đóng cửa cũng là lúc tên Năm Thọ đến kể tai ngả giá với mỹ nữ nào mà Lý ưng ý, một cuộc thuê bao thể xác không vướng bận một chút tình cảm riêng tư. Cho đến một đêm, Lý nhảy với một vũ nữ xinh đẹp nhất trong nhóm, nàng có dáng vẻ lả lơi, gương mặt quyến rũ, thân hình khêu gợi trong chiếc áo dây kéo lộ gần phân nửa bộ ngực cùng với chiếc váy đỏ ngắn cũn cỡn để khoe cặp đùi trắng nõn và thon dài của mình, đầu nàng tựa lên vai chàng, vài sợi tóc mây ve vuốt mặt chàng, hương thơm của loại nước hoa đắt tiền trên bờ vai trần của người đẹp phảng phất nơi mũi chàng khiến chàng ngây ngất, nàng lại thỏ thẻ bên tai chàng những lời tỉ tê ngọt lịm. Nàng đã làm mê mết ông Việt kiều nhiều tuổi, háo sắc, túi rủng rỉnh tiền. Sau đêm đó, qua trung gian của tên Năm Thọ, Lý cùng nàng bắt đầu một cuộc phiêu lưu mới. Để vươn tới giấc mơ giàu có mà không cần sức lao động, Bích Ngọc đã trải mình theo những chuyến đi đêm, tận dụng sắc

đẹp và "vốn tự có" cùng với nghệ thuật làm tình điêu luyện để đánh gục mấy tên cán bộ già tham nhũng hay mấy tên Việt kiều thích chơi nổi. Lý đã sa vào bẫy sập của Bích Ngọc rất nhanh chóng. Vài hôm sau, Lý bỏ tiền ra cho nàng đứng tên mua một ngôi nhà đầy đủ tiện nghi ở quận nhất làm tổ uyên ương, một chiếc xe du lịch đời mới để di chuyển; ngoài ra chàng còn hợp đồng với bạn mở một tụ điểm ca nhạc có ăn uống để Bích Ngọc quản lý. Có như thế, nàng mới chịu giã từ sàn nhảy và chàng mới độc quyền làm chủ thân xác nõn nà của nàng.

Giòng đời tưởng chừng như êm ả trước mắt Lý, nào ngờ một hôm Bích Ngọc rủ chàng về nhà bà ngoại ở Gò Vấp dự đám giỗ của mẹ nàng, chàng vui vẻ chiều người đẹp, lái xe đưa nàng đi mua sắm các thứ để cúng rồi trực chỉ vào quận Gò Vấp. Khi đến nơi, Bích Ngọc hí hửng đẩy cửa rào chạy vào nhà, miệng reo lên :

- Ngoai oi, con về nè !

Có tiếng lè nhè từ sau bếp vọng ra :

- Con Linh đó phải không ? Vào bếp phụ ngoại một tay đi.

- Dạ.

Rồi nàng tắt tả ra sau bếp để mặc Lý đứng ló ngó trước sân nhà. Còn Lý thì sau khi nghe tên thật của cô vợ hồ, chàng cau mày suy nghĩ, tò mò muốn biết thêm nên rón rén vào phòng khách, đảo mắt quan sát chung quanh, bỗng cặp mắt Lý ngừng lại, dán thẳng vào bức di ảnh của người đàn bà quá cổ trên bàn thờ, mặt chàng biến sắc, đúng là hình của Lém, vợ chàng ngày xưa. Lý chết điếng người, chàng nhướn mắt nhìn cho thật rõ một lần nữa, Lý rùng mình khi chạm phải đôi mắt của Lém trừng trừng nhìn mình như trách móc, như oán hận. Lý bủn rủn tay chân muốn quy xuống đất, chàng phải đưa tay bám chặt vào thành ghế cho khỏi ngã rồi định chuẩn êm. Chợt ngay lúc đó, một bà già từ trong bước ra, giơ cặp mắt hom hem chăm chú nhìn Lý, giọng lè nhè :

- Mấy về hồi nào hả Lý ?

Tim Lý đập mạnh, đầu choáng váng, chàng đứng chết lạng, cổ họng nghẹn lại không nói được tiếng nào, mồ hôi vã ra ướt áo. Từ sau bếp, Bích Ngọc hỏi vọng lên :

- Ngoai cũng biết chồng con nữa à ?

Đến phiên bà lão tay chân run lẩy bẩy, miệng bà ú ớ, thều thào nói tiếng được tiếng mất :

- Trời ơi, sao lại có chuyện như vậy được.

Lý không dám nhìn bà mà phải quay đầu đi nơi khác, rồi không thể chân chừ nán lại lâu, chàng hối hả đi ra khỏi nhà, hơi thở dồn dập, tâm trí hỗn loạn, nhanh chân bước lên xe rồi máy phóng đi như một kẻ gian đang chạy trốn. Lý qua cầu Băng ky, tấp xe vào một nhà hàng, tìm một chỗ ít khách ngồi gọi rượu uống.

Bích Ngọc từ sau bếp bưng đĩa chả giò và đĩa rau sống lững thững đem lên đặt trên bàn thờ, nàng bỗng ngạc nhiên thấy mặt mày của ngoại tái mét, bà ngồi chết trân trên bộ ván, mắt mờ lệ nhìn lên bà thờ. Ngọc áy náy hỏi nhỏ :

- Ngoại mệt à ? Còn anh Lý đâu sao không thấy ?

Bà á khẩu không nói được tiếng nào khiến Ngọc sinh nghi, nàng đoán ngoại mình và Lý trước kia chắc có ân oán gì nên hôm nay hai người không muốn nhìn nhau. Suy nghĩ vẩn vơ trong giây lát rồi cũng bỏ qua, nàng lo bày các thức ăn cúng mẹ cho xong việc, định chiều về hỏi Lý cho ra lẽ.

Lý uống cạn chai Bisquit, gọi người chiêu đãi đến tính tiền đoạn uể oải ra xe trở về nhà. Chàng khập khễnh đi vào, nút cổ áo mở tung, đầu tóc rối bù, mặt đỏ gấc, hơi men nồng nặc. Lý vừa ụ, vừa vói tay vịn vào tường, chân lảo đảo bước. Vào phòng khách, Lý cảm bức ảnh bán thân của Bích Ngọc ôm vào lòng, nước mắt ràn rụa chảy rồi chàng lại cười sặc sụa, giọng cười thật ma quái. Đoạn Lý trợn mắt gật đầu, miệng nói lảm nhảm : “Tôi là con thú, tôi không phải con người”. Rồi Lý sợ phải chạm mặt Bích Ngọc, chàng gượng bước ra đường, không đi xe nhà mà lại vẫy tay gọi taxi. Kể từ lúc đó, không ai thấy Lý ở đâu nữa.

Ngọc định ở chơi với ngoại đến xế chiều, nhưng thấy thái độ của ngoại khó hiểu, nàng hỏi gì cũng không trả lời nên Ngọc buồn bã ra về. Đến nhà, nàng tìm Lý khắp nơi từ các phòng đến ngoài vườn cũng không gặp. Đợi đến tối, Ngọc lang thang đi qua các phòng trà, các vũ trường để tìm Lý nhưng không có kết quả. Sực nhớ đến tên Năm Thọ, nàng liền bốc điện thoại di động trong bóp ra gọi hắn ; bên kia đầu dây, hắn lạnh lùng bảo Lý đã cho hắn nghỉ việc ngót một tuần lễ rồi nên không biết tin

gì của Lý. Cuối cùng Ngọc đành lấy tờ phóng ảnh hộ chiếu của Lý đến công an quận nhất khai báo.

Nếu có ai đi ngang qua cầu Bình lợi đêm hôm đó, khi bóng tối bắt đầu rũ xuống giòng sông, họ sẽ thấy một người đàn ông đứng trên lan can cầu bụm mặt khóc rồi nói lảm nhảm trong miệng : “Tôi là một con thú chó không phải con người”.

Ba hôm sau, một xác chết trôi sông tấp vào bờ, phía sau nhà thờ Bình triệu, cha xứ vội đi báo nhà chức trách. Họ đem tử thi về nhà xác khám nghiệm. Nhờ có hộ chiếu trong người, tuy lem luot nhưng còn đọc được, công an mới phát hiện tên họ kẻ xấu số là Tomy Lý văn Nguyễn, một Việt kiều có quốc tịch Mỹ, ngụ ở San José California. Nghi vấn được họ đặt ra : bị thanh toán ? hay tai nạn ? hay tự tử ?

Chỉ biết hai ngày sau, Bích Ngọc được nhà chức trách gọi đến để nhận lãnh xác chết của người tình mang đi hỏa táng.

Quán “Không”

Một vị thương gia lập nghiệp từ tay trắng, sau kiếm được rất nhiều tiền nhưng vì buôn bán trong thời kinh tế không ổn định, khiến anh ta trở nên phá sản, nợ nần chồng chất. Nghĩ mãi không tìm ra cách giải quyết, anh ta bèn ra bờ sông tự tử.

Vào lúc canh ba một đêm nọ, anh ta đến trước bờ sông, bỗng nhiên nhìn thấy một thiếu nữ đang ngồi khóc thảm thiết, anh bèn đến hỏi cô gái:

- Có chuyện gì mà đêm hôm khuya khoắt cô ngồi khóc một mình ở đây?

Cô gái buồn bã nói:

- Tôi bị người yêu ruồng bỏ, tôi không muốn sống nữa, bởi vì không có anh ấy tôi không sống nổi.

Vị thương gia vừa nghe xong lập tức nói:

- Ô! Lạ nhỉ, sao lúc chưa có bạn trai, cô có thể tự sống được.

Cô gái vừa nghe xong liền bừng tỉnh và bỏ ngay ý định tự tử.

Ngay lúc đó vị thương gia nọ cũng chợt nhận ra rằng: Khi chưa giàu có ta vẫn sống bình thường, ta cũng tay trắng làm nên mà!

Lúc đó cô gái quay sang hỏi vị thương gia:

- Đêm hôm lạnh lẽo như vậy, anh ra đây để làm gì?

Vị thương gia âm ừ trả lời:

- Ủ... đâu có làm gì, chỉ là tản bộ chút vậy thôi”.

Thì ra, dù đã mất tất cả nhưng thực sự cũng chỉ bằng lúc ta chưa có mà thôi. Đây là một tuệ giác lớn! Phần lớn thế hệ chúng ta từng sinh ra trong chiến tranh, lớn lên trong giai đoạn đất nước đói nghèo, gia sản chỉ gói gọn trong một chiếc ba lô nhưng vẫn yêu đời, tin tưởng vào tương lai tươi sáng thì giờ đây rủi thời dẫu có thất thế sa cơ đến tay trắng cũng chẳng đến nỗi nào, vì trước đây ta có cái gì đâu! Ai thấy được điều này là có trí tuệ. Vì khổ đau, vật vờ, thù hận thậm chí quyền sinh khi mất mát xảy ra, xét cho cùng cũng chỉ thiệt cho mình.

Nhờ quán không nên người con gái trong câu chuyện trên khi mất người yêu nghĩ rằng không có người yêu thì không sống nổi, chợt thấy rõ rằng trước khi chưa gặp “kẻ phản bội” kia thì ta vẫn sống vui, liền lập tức đổi ý không trầm mình xuống sông nữa. Người thương gia trắng tay cũng đổi ý khi ngộ ra rằng trước đây ta cũng từ tay trắng mà lên. Bây giờ trắng tay nhưng cũng chỉ bằng ngày xưa chứ chưa mất mát tí gì.

Con người sinh ra đời với hai bàn tay trắng và dù thành công hay thất bại thì cũng trở về cát bụi với hai bàn tay không, vậy thì sá gì với được mất, có không, vì vô thường thay đổi vốn là bản chất của cuộc đời này. Chúng ta hãy quán chiếu thật sâu sắc vào sự chuyển biến vô thường của cuộc đời để sống bình thường trước mọi biến động có thể xảy đến với ta bất cứ lúc nào.

pho

Saigon áo lụa hôm qua

Linh Phương

Ngỡ ngàng nắm lấy bàn tay
Người xưa nay đã khác ngày xưa xa
Sài Gòn áo lụa hôm qua
Chỉ còn là giấc mơ hoa ngọt ngào
Mùa mưa sân cũ Trúc Đào
Đành thôi thương nhớ tình đầu dở dang
Chẳng còn thu tím lá vàng
Cho nên áo lụa Sài Gòn nhạt phai
Ở thì cứ nắm bàn tay
Dẫu người xưa đã khác ngày xưa xa

Quê Mẹ !

Chiều nắng rớt trên sông
Vui đùa theo con sóng
Quê tôi đây đang vào mùa gió lộng
Hàng tre buồn cong oằn ngọn nhớ thương.

Bao năm qua vai áo rũ mồn sương
Từ dạo bước lên đường thân viễn khách
Bỏ bên ra đi con đò đời đã tách
Chưa lần về cập lại bên sông xưa.

Có những đêm dài
Ngôi ngắm ánh sao thưa
Buồn man mác
lệ như vừa rơi trên khoe
Ngâm khe khẽ
Những dòng thơ đất Mẹ
Nghe như hồn tan nhẹ giữa trời sương.

Hồn quê ơi ! Sao lòng vẫn vẫn vương
Từng khóm trúc , từng con đường tuổi trẻ
Ai xa quê không nhớ về đất Mẹ
Nhớ bờ tre
thương tiếng Mẹ ru hời
Nghe sao lòng cứ mãi chơi với
Theo điệu hát à ơi chiều nắng ấm.

Quê tôi đây
mây chiều xanh thăm thẳm
Dòng sông Tiền trải rộng nước reo cười
Cuộn theo dòng tim tím lục bình trôi
Con gió nhẹ lả lơi đùa cánh lá.

Quê tôi ơi ! sao lòng nhung nhớ quá
Kiếp tha hương xứ lạ mây thu rồi
Giữa tình người ngày càng trắng hơn vôi
Nghe thương nhớ một trời xưa quê Mẹ.

tg

SUY NGÃM

Tình nghĩa nào ai đã có thừa,
Cả đời tu dưỡng vẫn còn chưa.
Chữ nhân vun gốc hương thơm chuộng,
Cây đức ươm mầm quả ngọt ưa.
Lắm của ở ăn đời thấy khó,
Nhiều tiền xử thế dâm dêu bừa.
Hiếu nhiều thận trọng luôn dè dặt,
Canh cánh trong lòng sợ nắng mưa.

Tạ Văn Trắc

Nói ân hận muộn màng

Anh Hai là con trai duy nhất mà 30 tuổi vẫn độc thân nên ba má tôi sốt ruột lắm. Hồi đó, tới tuổi bẩy mà “chưa có gì” thì thế nào cũng xảy ra nhiều suy diễn kiểu như “chắc thằng đó kỹ tính quá”. Đàn ông con trai mà bị mang tiếng kỹ tính thì coi như... hết cứu.

Chị em tôi lần lượt “bấm còi” vượt mặt, anh Hai vẫn giậm chân tại chỗ, mặc kệ má tôi bồng bế cháu ngoại, nói gần nói xa, rồi hỏi thẳng: “*Tôi chùng nào con mới chịu cho má bế cháu nội?*”. Anh Hai cười hì hì trốn sự thúc giục của má bằng cách xách cửa và búa lên chùa.

Ba má tôi là Phật tử, từ khi còn nhỏ, anh chị em tôi đã được ba má dắt tới chùa lễ Phật và tập làm công quả như quét sân, kết hoa vải, dọn dẹp trong những ngày lễ lớn... Nhà chùa đang chuẩn bị mở lớp học cho các em nhỏ lang thang. Bàn ghế thu gom từ các nơi cần được sửa chữa và anh Hai đảm nhận phần việc này.

Trong số các giáo viên tình nguyện đến dạy các em, có một cô dạy toán là người theo đạo Công giáo. Chuyện bắt đầu từ đây. Anh Hai tôi thường xuyên lên chùa nhưng không chỉ để làm công quả mà còn để đưa đón cô dạy toán.

Ba má tôi cắn răng thở dài, ông bà mong biết mấy được thấy con trai có đôi có cặp, nhưng khi có rồi thì vui không nổi. Con trai đầu có bốn phận cúng kính mà lấy vợ khác đạo thì làm sao?

Anh Hai biết tình yêu của mình gây khó cho ba má, nên chẳng dám nói năng gì, cũng không dám đưa chị về chào gia đình. Tôi hỏi nhỏ: “*Anh đã tới chào ba má chị chưa?*”. Anh Hai lắc đầu. Tôi hiểu là nhà bên đó cũng chẳng đồng tình.

Hai gia đình biết rõ con mình thương ai, nhưng làm như không biết. Thời đó, chuyện yêu đương mà chưa có tiếng nói của người lớn thì coi như chuyện ngoài đường. Giả vờ như không biết, nhưng ba má tôi âm thầm theo dõi, thấy anh đưa chị đi lễ nhà thờ. Và nhà bên ấy cũng thầm theo dõi, thấy chị theo anh lên chùa lễ Phật ngày rằm. Hai bên cùng thấy, cùng biết và cùng nín lặng chờ đợi.

Chờ đợi gì cũng không rõ, có lẽ, không bên nào muốn là phía đầu tiên thốt lời khiến con mình đau khổ.

Mối tình của anh Hai kéo dài đến năm thứ ba thì má tôi không kiên nhẫn được nữa. Con mình là con trai, lỡ có bề gì thì mang tiếng ác với con gái người ta. Má ra tới hậu thư “*hoặc tình, hoặc hiếu*”. Anh Hai cúi đầu chọn bên hiếu.

Lựa chọn của anh Hai khiến má mềm lòng, nhưng thật ra, do âm thầm theo dõi, má đã sinh lòng mến thương người con gái hiền ngoan, vừa đẹp vừa nhân hậu, biết đến với trẻ em khốn khó. Được con dâu như vậy thì cũng đáng để má chịu lùi một bước. Má thuyết phục ba cho phép anh Hai ngỏ lời với nhà bên đó, với điều kiện đạo ai nấy giữ.

Ba má chị lắc đầu, với lời phân tích ngọn ngành rành mạch là phải từ chối người con trai nghề nghiệp đàng hoàng, tính tình tử tế, hiền lành thì cũng tiếc lắm, nhưng mai này sinh con ra thì làm sao? Đứa nào theo cha lên chùa, đứa nào theo mẹ đi nhà thờ? Ừ thì cho phép chúng tự chọn đức tin, nhưng khi mới sinh ra chưa biết gì thì cha mẹ là người dìu dắt, lúc đó làm lễ rửa tội thì sao? Đã nhận lễ rồi thì đi

nhiên là con của Chúa, ông bà nội có chịu không?

Câu trả lời của ba má tôi là không, cháu nội nhất định phải theo đạo nhà mình.

Vậy là anh chị chia tay. Để khỏi gặp gỡ, khỏi xao lòng, chị không đến chùa dạy lớp học tình thương nữa, người thay thế chị là anh Hai. Trước đó, anh chỉ làm những việc công quả cần sức vóc đàn ông, tới lúc ấy, anh nhận luôn việc dạy học. Bọn trẻ thắc mắc: “Sao cô không dạy tụi em nữa hả thầy?”, anh Hai trả lời: “Tại các em làm cô buồn”. Bọn nhóc chẳng hiểu câu trả lời này, thường ngày đưa nào cũng có nhiều lần nói chuyện trong lớp, không làm bài tập về nhà, rồi cãi nhau chí chóc... Cô giáo buồn là đúng rồi.

Anh Hai gầy sòm đi. Cả nhà tôi thở dài, bệnh buồn tình chỉ có thầy thuốc thời gian chữa lành mà thôi. Chữa lành thật không, tôi tự hỏi khi thấy anh Hai vẫn đi về một mình, vẫn cười cười nói nói nhưng ánh mắt chẳng còn sáng lên lấp lánh.

Tai nạn xe cộ bất ngờ cướp đi mạng sống của anh Hai. Đám tang anh, chị lặng lẽ đến vào buổi tối, khi khách viếng đã ra về hết. Chị lặng lẽ chảy nước mắt trước di ảnh của anh. Nén nhang chị thấp cũng như người, lặng lẽ tỏa làn khói mỏng mà làm cay mắt tất cả. Ba tôi lau nước mắt quay mặt đi, còn má tôi ôm lấy chị mà nức nở. Quá muộn màng!

Sư thầy nói tục lệ đốt quần áo cho người chết đem theo là mê tín dị đoan, lãng phí, thay vì vậy, hãy đem làm từ thiện để làm phước. Tôi rủ chị xếp áo quần của anh để đem đi cho. Những ngón tay chị run run vuốt từng nếp vải như đây mới đúng là lần cuối cùng chị được chạm vào anh. Tôi chọn cái áo màu xám tro anh hay mặc, muốn nói chị hãy đem về giữ cho riêng mình, nhưng cái đầu tỉnh táo của tôi lại nghĩ, nỗi nhớ đã đủ làm khổ chị rồi, tốt nhất là để chị quên anh đi.

Tục lệ quê tôi là người vừa nằm xuống sẽ cảm thấy lạnh lẽo nên hằng ngày sẽ đốt củi sưởi ấm ngôi mộ. Sáng sớm, tôi chở má xuống nghĩa trang, ngang qua cổng, ông bảo vệ hỏi thay lời chào: “Con dâu của di là cô giáo hả?”. Má tôi chảy nước mắt nhìn chị và bọn nhỏ lớp tình thương xúm xít mỗi đứa một khúc củi xếp lên nhau. Rồi những bàn tay nhỏ bé khum khum nối nhau che gió cho chị mỗi lửa.

Tôi và má đứng lại ở xa xa nhìn tới, để cho chị

được tự do chăm sóc anh. Má tôi vừa khóc vừa nói: “Biết vậy thì hồi đó má đã gặt đầu. Chúa và Phật đều dạy người ta thiện tâm mà”.

Không ai biết trước được điều gì, nếu biết trước thì chẳng ai nỡ làm đau người khác. Tôi thường nói vậy để an ủi ba má và cũng là tự nói với mình. Tối tận ngày giỗ lần thứ bảy của anh Hai, sáng sớm mang hoa xuống mộ, tôi vẫn gặp chị bên cạnh đồng lửa; lửa học trò ngày đó đã phiêu bạt khắp nơi, chị ngồi một mình...

Thơ Chi Việt

NƯỚC MÂY TAN HỢP

**Chúng ta như nước mây tan hợp
Một thoáng rồi xa mấy dặm ngàn
Anh về phương đó như mây nổi
Tôi ở nơi này theo nước trôi**

**Mây vẫn lững lờ bay khắp hướng
Nước thì xuôi ngược cuộn trùng khơi
Nước mây rồi sẽ ngày gặp lại
Còn ta nào biết chuyện tương lai**

**Mong có một lần mưa tháng bảy
Cho Ngưu lang Chức nữ gặp nhau
Nhịp cầu Ô Thước mưa thay lệ
Xóa nỗi ngậm ngùi thương nhớ nhau**

**Rồi rục rở nắng mùa Xuân mới
Trái tơ vàng xóa những cơn mưa
Mây sẽ bay về quê hương cũ
Nước theo nguồn tìm ngọn sông xưa.**

ĐÊM TRÊN BỜ NGHE SÓNG

**Hàng dương trong gió tiếng lao xao
Biển sóng xa đưa tận chôn nào,
Đá núi phơi mình theo nước xuống
Chim trời xoải cánh vút bay cao
Cát vùi khuất lấp ngày xưa cũ
Thuyền chở xa rồi nỗi nhớ nhau
Trên cát đêm nay vang tiếng sóng
Nghe hồn sóng vỗ xót xa đau.**

Câu chuyện Tù... lâm ly

Tội Ác Cộng Sản Học Tập Cải tạo & Kinh Tế Mới Trại tù Cải Tạo - Địa Ngục Trần Gian

Học tập cải tạo" là một nguy danh để che đậy 5 Tội Ác chống Loài Người (Crimes against Humanity) được dự liệu tại Điều 7 của Đạo Luật Rome (Article 7 of The Rome Statute) của bè lũ Việt gian cộng sản đối với quân, dân, cán, chính VNCH đã bị chúng giam cầm (imprisonment) một cách phi pháp sau ngày 30-4-1975

ngày thi hành án là chú Ba P. tức là Trung Tá Đinh Văn P. Sau ngày 30/4/1975, chú Ba đã không chịu ra trình diện mà còn dẫn cả một đoàn quân hỗn hợp đủ mọi quân binh chủng thuộc QLVNCH vào rừng, lập ra một chiến khu

1. Án Tử Hình.

Tôi lập gia đình năm 1977, vợ của tôi là cô bạn học chung lớp từ thuở lớp 10. Từ tình bạn đồng môn ban đầu, hai năm sau, năm lớp 12, một ngày nọ, bất chợt nhìn thấy ở cuối lá thư của nàng nhờ bạn học lén chuyển cho tôi trong giờ học, nội dung thư cũng chỉ là những chuyện tào lao, ta ri... ta ra... của tuổi học trò như hàng trăm lá thư mà chúng tôi đã gửi cho nhau trước đó, nhưng ở cuối thư nàng lại chấm dứt bằng ba chữ mới tinh: Em yêu anh! Nàng đã ngỏ lời yêu tôi trước, còn tôi lại cúi đầu run run e lệ, thẹn thùng, nghèo đói, cắn móng tay... chấp nhận.

Quen nhau năm 70, yêu nhau năm 72, nhưng mãi hai năm sau ngày "bể đĩa, tan hàng tháng Tư 1975", chúng tôi mới cưới nhau tháng 12-1977. Không may, duyên số của chúng tôi lại quá ngắn ngủi vì đến tháng 4-1979, khi con gái đầu lòng của chúng tôi mới 8 tháng tuổi thì cả hai chúng tôi đều bị bắt vì tội "Chặt tre, chống Trời" (Chính trị) ! Khi ra tòa, tôi bị lãnh một bản án kinh hoàng: Tử hình! Còn vợ tôi, tòa án xét vì cô ấy chỉ làm theo lời chồng và con gái của chúng tôi còn quá nhỏ, cần phải có mẹ nuôi dưỡng nên đã tuyên cho cô ấy một bản án tù ở bằng đúng với thời gian tạm giam cho tới ngày ra tòa, nghĩa là trả tự do ngay tại tòa ngày tuyên án.

Trong biệt giam tử hình, tôi có một người "bạn tù" cùng mức án, đã ở trong đó trước tôi và chờ

kháng chiến chống chính quyền Cộng Sản. Hơn một năm sau, vào đầu năm 1977, khi mật khu kháng chiến bị bao vây tấn công và tan rã, chú Ba bị bắt tại chiến trường, vì mãi mê chiến đấu mà quên chừa lại viên đạn hay quả lựu đạn cuối cùng cho bản thân chú! Vì là bạn đồng chí & đồng cảnh nên chúng tôi rất mau chóng thân thiết nhau. Chúng tôi vẫn bình tĩnh, vui vẻ sống trong một hoàn cảnh mà giờ đây khi nhớ lại, tôi vẫn còn rợn người, không thể hiểu được vì sao chúng tôi lại tỉnh bơ khi cái chết cận kề đến như vậy? Cho đến một ngày kia, bên ngoài nổi cơn giông. Sau một hồi sấm sét rung rinh đất trời, cơn mưa tầm tã đổ xuống âm âm tưởng chừng như không bao giờ dứt. Tôi ngồi bó gối, ngược lên khe cửa sổ tí xíu nhìn ra ngoài trời mưa gió... nhớ lại hoàn cảnh của bản thân, nhớ tới vợ con, nhớ tới gia đình... tự nhiên tôi tuôn nước mắt trong lặng thinh. Dưới ánh đèn bóng vàng vọt của cát-xô, chú Ba trông thấy tôi như vậy, ông buột miệng:

- Sao tự nhiên chú em có vẻ nản chí như vậy, chú em có chuyện gì mà buồn vậy?

- Sao không buồn được chú Ba, chuyện mong ước chưa thành, chưa làm được điều gì cho dân tộc mình nhờ, chưa xong bổn phận với gia đình, vợ con; mới có hai mươi mấy tuổi đầu thì bản thân cháu đã lãnh án tử, năm chờ ngày chết ở pháp trường thì làm sao mà cháu không buồn?

Đang nằm, Chú Ba bật ngồi dậy, nhìn thẳng vào mặt tôi chăm chú một hồi rồi ông khẽ khàng nói:

- Chú em yên tâm đi, chú em không bao giờ chết vì cái bản án tử hình này đâu, đừng có nản chí.

- Trời đất, tòa đã tuyên án tử mà cháu thì không làm đơn xin tha tội chết, như vậy thì nay mai, sớm muộn gì tụi nó cũng sẽ xách cháu đem đi bắn là cái chắc rồi, làm sao mà cháu không chết vậy Chú Ba?

- Tao nói chú mày không chết đó! Nếu muốn biết chắc chắn thì mình xích ra xa nhau một chút cho trống chỗ, tao coi cho chú mày một quẻ là biết liền.

Sở dĩ ông nói vậy vì chúng tôi nằm trên nền tráng xi măng, cùng bị cùm hai chân vào một thanh sắt, hai tay của chúng tôi đều đeo đồng hồ Omega (cồng số 8). Do căn biệt giam quá hẹp, muốn có một chỗ trống giữa hai người, chúng tôi phải dọn dẹp bớt những tư trang ít ỏi, những keo hồ lọ đựng thức ăn gia đình đã thắm nuôi mới có được một khoảng trống cỡ một mặt bàn học trò mẫu giáo. Ông kêu tôi khẩn vái một câu gì đi rồi nói cho ông biết, căn cứ vào đó, ông sẽ coi cho tôi một quẻ. Và tôi đã khẩn:

- Cầu xin Trời Phật, những vị khuất mày khuất mặt... cho con biết tương lai, hậu vận của con ra sao.

Chú Ba dùng chai dầu gió Song Thập viết dòng chữ này xuống nền xi măng, khoảng trống mà chúng tôi vừa tạo ra, rồi chú gạch gạch, xóa xóa, viết ra thành một đề số chi chít, kín cả tấm bản xi măng. Sau mười phút im lặng, nhìn vào đề số chẳng chịt đó, mặt ông dẫn ra, tươi hẳn lên, ông thở một cái khi như cậu học trò vừa giải đúng được một bài toán khó. Chú nói:

- Chuyện đầu tiên tao muốn nói với chú mày là tao xác định chú mày sẽ không chết trẻ như vậy đâu. Mạng của chú em mày rất lớn vì nhờ luôn có ông Quan Đế Thánh Quân với lại nhiều vị Ông Trên phò hộ. Chú em mày thọ ghê lắm, tới gần ngót nghét một trăm tuổi lận đó! Hồi nhỏ thì hơi khó nuôi nhưng càng già thì càng mạnh giỏi, không có bệnh tật gì tằm bậy tằm bạ như người khác đâu. Từ bây giờ cho tới đó, có bỏ chú em vô cối mà giã thì chú em cũng văng ra, sống khỏe re. Bây giờ là tháng tư âm lịch phải hông, tới tháng mười, tức là sáu tháng nữa thì chú em sẽ thấy kết quả cụ thể là chú em sẽ không chết. Rồi đó, coi như chú em biết

mình sẽ còn sống dài dài. Hể còn sống tới già thì còn rất nhiều chuyện phải lo, vậy chú em muốn biết thêm chuyện gì nữa đây?

Không biết có phải vì trong hoàn cảnh tuyệt vọng nên khi tôi quờ được lời phán tiên tri đầy lạc quan của Chú Ba, kể từ giờ phút đó trở đi, tôi trở nên phấn chấn, yêu đời hẳn lên vì tin chắc chắn vào một tương lai tươi sáng (đã thoát chết án tử mà lại còn sống dai nữa) đang chờ đón tôi. Tôi vui vẻ hỏi:

- Vậy chú Ba cho cháu biết chuyện gia đình, vợ con cháu sẽ ra sao đi?

Nghe tôi hỏi như vậy, Chú Ba lại cảm cú nghiên cứu tiếp, một lúc sau, chú trầm ngâm nói:

- Chú em mày không có duyên nợ lâu dài với vợ con lần này đâu! Vợ chồng, con cái đều... khắc tử với nhau. Nếu ở gần nhau thì vợ chồng, con cái tụi bây sống chưa nát tám chiếu là sẽ bị mất mạng đó. Con gái của hai đứa bây cũng vậy, nó khắc với cha mẹ ghê lắm. Cái số của nó là phải làm con nuôi của người ta, nó mới không gây hại số phần của cha mẹ và mới nên người được. Sau này khi lớn lên, nó vẫn biết chú mày là cha của nó nhưng nó sẽ không ở chung nhà mà chạy đi, chạy về thăm chú mày thôi. Nói là con nuôi người ta nhưng những người đó cũng là ruột rà, máu mủ gần như cha mẹ ruột của nó vậy. (Mãi sau này, tôi mới biết tin là khi chúng tôi bị bắt, vợ chồng người anh hai của vợ tôi đã đón con gái tôi từ nhà ba má vợ tôi mang về nuôi luôn, cho tới khi gã chồng năm nó 22 tuổi. Anh chị của vợ tôi chỉ có hai đứa con trai nên yêu thương, nuôi dạy nó như con ruột, nhưng khi nó vừa có đủ trí khôn, anh chị đã cho biết nó là con nuôi và đứng ra nó phải gọi anh chị là cậu mợ!)

- Còn vợ của chú mày thì... nói thật chú mày đừng buồn, thím nó không có số sống gần chồng con! Hiện thím được thả ra rồi nhưng không có ở gần để nuôi dạy con đâu. Thím nó đang bôn ba kiếm sống xa nhà lắm, rày đây mai đó, đầu đình xó chợ mới có cái ăn qua ngày. Chú mày đừng buồn, đừng tự trách bản thân đã thiếu trách nhiệm với vợ con. Tao nghiệm trong lá số này, biết chú mày rất thương vợ con và rất nặng lòng muốn lo cho vợ con, nhưng chỉ tại vì cái số của tụi bay là như vậy đó. Trời định rồi, không cãi lại được đâu!

Và cũng rất lâu về sau, khi gặp mặt gia đình lúc

được thăm nuôi, tôi mới biết vợ tôi khi đó đang đi theo một đoàn hát cải lương nhỏ của tư nhân, bán và soát vé vào cửa, vì vậy nên không thể mang con theo mà phải tiếp tục để nó lại cho anh chị hai nuôi và dạy học cho nó. Anh chị hai của vợ tôi trước 75 là hai nhà giáo dạy Trung học đệ nhị cấp. Anh bị động viên đi Sĩ Quan Thủ Đức, cấp bậc & chức vụ sau cùng là Đại úy chỉ huy phó Căn Cứ tồn trữ nhiên liệu Gò Vấp, cục Quân Nhu/QLVNCH. Sau ngày mất nước, anh bị đi tù cải tạo hơn ba năm, khi trở về thì nhà cửa, cơ ngơi đã bị tiếp thu nên anh phải sống tá túc trong nhà ba má vợ tôi, ngày ngày cùng chị làm những công việc lao động không tên để nuôi sống bản thân anh chị và hai đứa con trai và con gái tôi. Sau đó anh chị bị bắt buộc đi kinh tế mới tận vùng rừng sâu, nước độc Dương-Minh-Châu, Tây-Ninh. Đây lại là một câu chuyện dài có dính dáng, liên lụy tới vợ chồng, cha con tôi. Xin sẽ kể lại đoạn sau này. Thấy tôi ngồi im lặng không hỏi thêm điều gì nữa, biết tôi đang bị nhiều điều đau đớn cào xé tâm can, chú Ba nói tiếp tới như muốn giúp tôi quên đi cái số phần quá hẩm hiu, đen đui, oan trái của gia đình và bản thân tôi:

- Tao nói chú mày đừng có buồn nữa, tại số Trời đã định như vậy rồi, có muốn cãi lại cũng không được đâu mà. Sau ngày mất nước rồi thì còn có biết bao nhiêu gia đình khác bị rơi vô hoàn cảnh túng cùng, khổ ải hơn nhà chú mày nhiều! Tan nhà, nát cửa, mất hết vợ con, còn bị mất mạng luôn nữa, như... tao nè! Vậy mà tao có buồn đâu, số Trời đã định rồi chú ơi. Biết như vậy rồi thì chú mày hãy yên tâm, cam phận. Nếu chịu chấp nhận số phận rồi thì nghe tao nói tiếp chuyện “con vợ sắp tới” của chú mày nè.

Vẫn chưa thoát khỏi ám ảnh tiên tri một số phận nghiệt ngã của gia đình, tôi ngơ ngác nhìn chú Ba:

- Vợ con... sắp tới là sao chú Ba, vợ con nào vậy chú Ba?

Chú Ba như không nghe câu hỏi ngớ ngẩn của tôi, chú cúi sát bản số tiên tri vận mệnh của tôi, tính toán một hồi thật lâu rồi nói chầm chậm, thật rõ như sợ tôi không chú tâm nghe:

- Tao nói trước 7 điều về người vợ sắp tới của chú mày nha: 1/ Năm 36 tuổi, chú mày sẽ gặp người vợ thứ hai. 2/ Con nhỏ đó là một người lai nhiều

dòng máu chứ không phải người Việt “chánh nòi” đâu. 3/ Bên cánh tay trái của nó, từ bắp vai xuống tới cùi chỏ, có một cái thẹo hay cái bớt, cái vá heo gì đó dễ thấy lắm. 4/ Nó ở gần nhà chú mày. 5/ Nó có quen biết gia đình gia đình chú mày, quen biết luôn gia đình cô vợ hiện nay của chú mày nữa đó. 6/ Con nhỏ đó chủ động tới tận nhà làm quen, chứ không phải chú mày là người tấn công nó trước đâu. Cái số của chú mày có trốn trong phòng riêng đi nữa thì cũng có đàn bà, con gái tụi nó tới... kiểm mày hà. Tin tao đi! 7/ Hai đứa tụi bay làm đám cưới khi đang có... đại tang!

Tôi suy nghĩ một lúc rồi hỏi chú Ba:

- Cháu có thắc mắc này xin chú cho cháu biết, năm nay là 1981, cháu 28 tuổi, vậy năm cháu 36 tuổi là 8 năm nữa, năm 1989 phải không? Như vậy nếu cháu “bể án” tử hình xuống án chung thân, cháu chỉ mới ở tù có 10 năm thôi (tôi bị bắt năm 1979) mà án chung thân tội chính trị thì làm gì có chuyện được tha sớm để gặp gỡ rồi cưới vợ trong năm 1989 vậy chú Ba?

- Nếu muốn biết chi tiết như vậy thì phải tính toán thêm nhiều lắm, mà cái chỗ này viết kín mít rồi làm sao viết thêm đây? Nhưng tao cam đoan 100% năm 36 tuổi chú mày sẽ có vợ, qua năm sau nữa khi 37 tuổi, chú mày sẽ có một thằng con trai. Có... chặt đầu tao, tao cũng vẫn cam đoan đúng là như vậy.

- Chú cháu mình án tử hình, bây giờ tụi nó xử bắn không hà, chứ đâu còn xài máy chém hay mã tấu nữa, Chú Ba?

Cả hai chúng tôi vô tư cười lăn ra sau câu nói đùa rùng rợn của tôi... Sau đó, tôi cũng quên hết buồn phiền, thản nhiên chờ đợi số phận, chờ đợi có một đêm nào đó, cánh cửa sắt cát-xô biệt giam này mở ra, rít lên ken két như tiếng nghiêng răng của Tử Thần, tôi sẽ bị kêu tên để mang ra pháp trường khi trời chưa mờ sáng... Những năm đó, án tử hình tội chính trị có nhanh gì cũng phải 2-3 năm sau khi kêu án mới bị bắn. Không phải bởi lý do gì khác như chờ thẩm tra lại hồ sơ, chờ cứu xét giảm án... v.v... mà mục đích chính cho chuyện “câu giờ” này là để phòng ngừa tử tội có liên quan tới một hoặc vài vụ án khác, nếu bắn sớm quá thì e rằng sẽ bị những bị can khác đổ thừa cho tử tội đã chết mà

chạy tội cho mình. Chính vì vậy mà có những tử tội bị tuyên đến hai, ba cái án tử hình! Nhất nhất tại tù, thiên thu tại ngoại. Câu nói đó có thể đúng với những người tù còn mong có ngày mãn án nên mới cảm thấy ngày tù quá dài. Ngược lại, người tử tù lại thấy sao một ngày trôi qua quá nhanh, cuộc đời mình sao quá ngắn ngủi. Những ngày nằm trong cát-xô tử hình, tôi “giải trí” bằng cách cố nhớ lại quá khứ, những ngày đã qua của cuộc đời mình, từ khi mới bắt đầu có ký ức của một đứa trẻ rồi từ từ lớn lên với bao nhiêu là kỷ niệm vui buồn. Với những chuyện đáng tiếc trong quá khứ, tôi phân tách thật chi ly mọi khía cạnh, lỗi lầm, sai sót của tôi để suy ra phương cách hành xử hợp lý nhất cho chuyện đó kết thúc thật hoàn hảo, chứ không tệ hại như trong thực tế đã xảy ra. Với những kỷ niệm đẹp, tối cố tình “chế” ra thêm, tưởng tượng ra thêm cho nó được kéo dài như bất tận... Cứ như vậy, tôi sống những ngày trong biệt giam mà tâm trí lại bay thoát tự do ra ngoài trời cao, không còn nhà tù, không còn phòng biệt giam tù túng, chật chội, tăm tối... không nghĩ tới ngày mai tôi sẽ còn cơ hội nhìn thấy ánh bình minh ban mai nữa hay không...

2. Nửa đêm đọc lệnh

Cánh cửa phòng cát-xô biệt giam bật mở kêu lên ken két trong đêm khuya khu biệt giam tử hình nghe thật ớn lạnh đến rợn người... Tôi và chú Ba ngồi bật dậy, hai cái vòng sắt cùm chân quá chặt khiến thịt tôi tóa máu mà tôi nào có biết đau đớn gì! Đứng ngoài cửa có ba tên cai ngục áo vàng, nón cối che sùm sụp tối tận sống mũi như sợ người tử tù trông thấy mặt rồi sau khi chết sẽ hiện hồn về đòi nợ máu vậy!

- Thằng nào “nà” Nguyễn Như Ý, đứng “nên”, chuẩn bị ra ngoài, đồ đạc để “nại” đó.

Tôi đưa hai tay, đang bị đeo còng số 8, siết chặt hai tay chú Ba, run run nói:

- Vậy là cháu “đi” trước chú Ba rồi! Chú ở lại... mạnh giỏi nha chú Ba. Chú nhìn thật sâu vào mắt tôi, rất chậm nhưng thật rõ ràng, chú nói lại câu nói ngày nào mà chú đã nói với tôi:

- Chú em yên tâm đi, chú em không bao giờ chết vì cái bản án tử hình này đâu.

Tôi choàng hai tay qua đầu chú Ba rồi ôm siết chú, như thay thế một lời vĩnh biệt mà tôi không sao nói lên được. Đó là lần sau cùng tôi còn nhìn thấy chú Ba... Ba tên cai ngục dẫn tôi vào văn phòng của tay Giám thị trưởng trại giam, nơi vẫn thường làm cái thủ tục đọc lại bản cáo trạng và bản án mà tòa án đã tuyên cho tử tội nghe, cho họ ăn một bữa ăn và hút một điếu thuốc, trước khi làm nốt thủ tục sau cùng là mang ra pháp trường. Trong phòng đã có ba tên nữa đứng dàn thành hàng ngang, chờ sẵn trước khi tôi bị áp giải vào. Tên Thượng tá trưởng trại tay cầm một xấp giấy tờ; tên Trưởng phòng chấp pháp trước kia đã từng trực tiếp “làm việc” với tôi trong thời gian lấy cung (đúng ra phải nói là khảo cung tôi) và một tay lạ mặt vận thường phục, mà sau này tôi mới biết là Thẩm phán đại diện cho tòa án. Tên Trưởng phòng chấp pháp nhìn mặt tôi rồi xác nhận tôi đúng là phạm nhân Nguyễn Như Ý và ký vô biên bản. Tôi thầm nghĩ: “*Như vậy là... xong hồ sơ mình rồi!*”. Tên Trưởng trại lạnh lùng ra lệnh cho tháo còng tay tôi rồi nói lớn :

- Phạm nhân Nguyễn Như Ý đứng nghiêm, nghe đọc quyết định của chủ tịch nước!

Cái đầu tôi đang trống rỗng không chút suy nghĩ, bỗng làm việc lại thật nhanh: “*Sao lạ vậy ta? Mình không làm đơn xin tha tội chết, sao lại có quyết định của chủ tịch nước?*”. Tôi chưa kịp nghĩ tiếp thì tên công an trưởng trại đã đọc một hơi cái quyết định. Thật ra hắn đọc lấp bắp, cà lăm cà lạp vì đọc chữ không thông, nhiều đoạn bị ngắt quãng, im lặng do hắn phải đánh vắn thắm. Nội dung cái quyết định nhắc lại tội trạng phản cách mạng, phản lại Tổ Quốc, phản lại Nhân Dân của tôi và tôi đã bị kết án tử hình. Lúc đó có thể vì không còn gì để mà sợ trước cái chết đang hiện hiện chắc chắn không

thể thoát khỏi, tôi tự nhiên đâm ra bực bội, nổi giận vì tên này đang kéo dài thời gian chờ chết của tôi và tra tấn tinh thần tôi vì sự dốt nát của hắn. Tôi hít một hơi dài, tính yêu cầu hắn bỏ qua những phần thủ tục rườm rà, đọc ngay cái phần quan trọng nhất cho rồi, khỏi mất thì giờ! “*Nhưng, xét vì tên Ý chưa gây ra nợ máu với nhân dân, chưa gây ra những hậu quả đặc biệt nghiêm trọng cho đảng và nhà nước, chưa đến mức cách ly vĩnh viễn cuộc sống (?), còn có thể được cải tạo lâu dài nên nay chủ tịch nước quyết định ân xá cho tên Nguyễn Như Ý từ án tử hình, thành án tù chung thân kể từ ngày bị bắt! Tòa án nhân dân, viện kiểm sát nhân dân và công an nhân dân tỉnh... có trách nhiệm buộc tên Ý thi hành quyết định này... Hà Nội ngày... tháng 11 năm 1981, Chủ tịch nước đã ký...*” (Tháng 11 dương lịch là tháng 10 âm lịch năm 1981). Tôi bị áp giải ra phòng giam tập thể ngay sau khi nghe đọc quyết định nên không thể trở về cát xô nói lời từ biệt, vĩnh biệt chú Ba, nhất là nói cho chú Ba biết lời tiên tri đầu tiên của chú cho vận mệnh của tôi là hoàn toàn chính xác. Sau vài tháng giam ở phòng giam tập thể, đầu năm 1982, tôi được chuyển ra miền Trung thụ hình án tù chung thân khổ sai tại trại tù A-20 Xuân Phước. Trại cải tạo A-20 này còn có tên do anh em tù nhân đặt cho nó là “Thung lũng tử thần” hay như Không Quân Đỗ Văn Phúc gọi, nó là “Tầng địa ngục cuối cùng”.

3. Trại tù Chung Thân Khổ Sai

Trong trại tù A-20, tôi có quen biết rất nhiều các bác, chú, anh em đồng cảnh ngộ tù chính trị như tôi. Các vị đó gồm đủ thành phần trong chế độ VNCH từ một người Nông dân chân chất, anh Sinh viên, Giáo sư đại học, Luật sư, Bác sỹ y khoa, các vị Sĩ Quan Hải- Lục- Không quân QLVNCH, các vị Bộ trưởng trong chính phủ, các Thầy dòng hay Linh mục, các Đại đức, các vị Mục sư, các vị Quản đạo Cao Đài, Hòa Hảo... Và trong số các “bạn tù” đó có vài người thân tình

như linh mục Đ., đại đức T.T.S, Đ.Úy ĐPQ H.M.Q, Th/Tá Tiểu đoàn trưởng Công Binh H.Q.T... đã chấm cho tôi lá số Tử Vi. Có một điều lạ lùng là các vị đó đều nói y chang như chú Ba về người vợ trong tương lai của tôi. Đọc những hồi ký của cựu tù từ trước tới nay, tôi thường thấy người ta than rằng đói khổ lắm. Điều đó ai mà không biết. Đã thế chúng tôi lại là những Tù Nhân Khổ Sai, bị án chung thân, trong khi cả nước thiếu ăn thì bọn tù no làm sao được! Năm 1986, nhà nước CSVN thay đổi, đi theo chính sách gọi là “Đổi mới”, xã hội và kinh tế VN như đang hạn hán gặp mưa rào, ngoi ngóp hồi dương sau hơn mười một năm hấp hối. Kinh tế VN khấm khá hơn. Ngoài xã hội “có ăn” thì trong nhà tù cũng được... ăn có! Khoai mì lát, bo bo, cao lương đỏ, bột mì luộc... từ từ biến mất trong bữa ăn của tù nhân, thay vào đó là cơm gạo. Thức ăn mặn truyền thống “canh đại dương” (nước muối luộc rau muống) dần dần trở thành: đầu tiên là xác mắm thối kho nước muối, sau rất lâu sau đó là thức ăn mặn thật sự, dù khẩu phần rất là khiêm tốn, như cá tạp kho, thịt mỡ kho... Đã đi qua giai đoạn thèm rau xanh tới mức vất sạch cả cỏ kiếng để ăn, tới giai đoạn đội trồng rau xanh gánh sản phẩm củ cải trắng, cải bẹ xanh tù-xây... từ ngoài đồng về bếp trại, cân để lấy số liệu báo cáo rồi lại gánh thẳng ra... hố rác đổ bỏ vì không còn bất cứ ai nuốt cho nổi nữa. Các Công An quản giáo nhận các lô đất khoán, chuyển qua trồng những loại nông phẩm thật sự có lợi ích kinh tế, nhận các ao nuôi cá, lò gạch... hay làm cai thầu nhận các đội tù nhân có tay nghề xây dựng, làm mộc ra ngoài làm thuê nhà cửa cho dân. Tù nhân đã thật sự làm giàu cho các cán bộ Công An (thay vì “làm giàu” cho nhà nước) thì cách nhìn của họ đối với tù nhân cũng thay đổi, không còn cực kỳ tàn độc, bất nhân như trước... Đã có

những bữa tiệc ăn nhậu thường xuyên được tổ chức trong các nhà lô của các đội với những lý do vu vơ nào đó như mừng vụ mùa bội thu, mừng cán bộ quản giáo mới tựu được chiếc xe Honda cúp (xe second hand nhập cảng từ các nước Đông Nam Á)... mà các cán bộ Công An quản giáo và quản chế dẹp cất hết súng ống, ngồi bệt xuống đất chung chén, cụng ly với tù nhân. Quà thăm nuôi không còn khống chế chỉ có 3 kí lô nữa mà xả cảng, tùy theo khả năng của gia đình cho bao nhiêu thì tù nhân được nhận bấy nhiêu. Định kỳ thăm nuôi từ ba tháng một lần tăng lên một tháng hai lần. Một nhà thăm nuôi mới khá rộng rãi, khang trang, có vườn hoa cây kiểng rất đẹp được chia ra thành nhiều phòng riêng có giường ngủ, bàn ghế để cho các phạm nhân “cải tạo tốt” được ở lại thăm gặp gia đình, vợ con có khi cả tuần lễ, ăn gần hết quà thăm nuôi mới chịu trở vô. Nhà tù ăn có đổi mới. Bể án Chính nhờ chính sách Đổi mới mà đến giữa năm 1988 có một chủ trương “cách mạng” trong chính sách cải tạo là: nếu các tù nhân đã thụ án được 1/2 bản án, không có thành tích trốn trại, không bị giam kỷ luật vì phạm nội quy trại, được gia đình làm giấy bảo lãnh... thì được phép “cải tạo không cách ly xã hội”, nói nôm na là được trại giam cấp một giấy chứng nhận đang cải tạo không cách ly xã hội, mang về trình Công An tại địa phương cư trú rồi ở lại nhà mình, đi làm ăn kiếm sống, nuôi gia đình như một người bình thường. Hàng tháng, tù nhân phải quay về trại đổi giấy chứng nhận và đóng cho trại một số tiền, gọi là tiền công lao động đóng góp cho quỹ của trại. Số tiền này không phải là nhỏ, nhưng có rất nhiều gia đình cần răng ăn mắm húp dòi, chắt mót, tiện tặn để mua sự tự do (!) cho chồng con, cha anh. Chính sách cải tạo không cách ly xã hội này chỉ áp dụng cho tù chính trị phạm. Các tù nhân hình sự, dù chỉ còn dăm ba tháng của bản án cũng tuyệt nhiên không được hưởng chính sách này! Năm 1988, tôi “bể án” chung thân xuống mức án 20 năm, sau đó được giảm thêm 6 tháng vào đầu năm 1989. Tính ra từ khi bị bắt đến thời điểm đó, tôi đã thụ hình được 1/2 bản án 20 năm. Như vậy là tôi đã lọt vào danh sách đủ điều kiện “cải tạo không cách ly xã hội”.

4. Tù đi phép. Vợ con. Duyên số

Sau khi má tôi đứng tên bảo lãnh và qua hàng

loạt những thủ tục “đầu tiên”, tôi đã cầm được tấm giấy xác nhận cải tạo không cách ly xã hội do trại giam A-20 cấp, có hiệu lực một tháng và cho phép tôi... “*đi lại trên khắp lãnh thổ Việt-Nam, làm ăn mọi ngành nghề mà pháp luật CHXHCNVN cho phép*”. Không thể nào viết lại được niềm vui sướng tột độ của tôi khi cầm được tấm “bùa” sẽ giúp tôi trốn trại hợp pháp này. Đúng nghĩa đen là như vậy vì nhờ có được lá bùa này, đã có mấy chục anh em tù nhân chính trị trọng án như tôi, từ trại giam A-20 trốn trại, vượt biên thoát được ra nước ngoài an toàn. Sau đó họ lại nhờ tấm giấy bùa này, có đóng mộc đỏ chết của trại giam A-20, chứng nhận họ đang là tù Phản Cách Mạng, trọng án đang thụ hình mà họ và gia đình nhanh chóng được cứu xét cho đi tỵ nạn tại các nước tự do khắp thế giới. Chưa bao giờ và sẽ không bao giờ lại có một cơ hội như thế cho những tù nhân chính trị, gia đình và thân nhân của họ như thế nữa! Tôi trở về ngôi nhà cũ của mình, nơi đã lớn lên cùng cha mẹ, anh chị em sau mười năm lưu đầy biệt xứ. Đã có quá nhiều thay đổi, khung cảnh xưa nay đã gần như không còn lưu lại được mấy nên khi đứng trước con hẻm dẫn vào nhà mình, tôi cứ tần ngần, nhìn đi nhìn lại coi đã đứng đúng con hẻm nhà mình hay chưa? Tôi mở cửa bước vào nhà mà lòng nửa vui mừng, nửa hồi hộp tưởng như mình đang xâm nhập vào nhà của ai đó, vì ngay trong nhà tôi cũng đã thay đổi quá nhiều. Nhà trước kia rất đông người, suốt ngày rần rần, rộ rộ nên tôi không thấy nó rộng lớn, nay thì anh em tứ tán bốn phương trời, ngôi nhà vắng ngắt như tờ, chỉ còn lại thui thủi một mình má tôi nên tự nhiên sao tôi thấy nhà mình rộng lớn quá chừng, phòng đâu mà nhiều phòng quá vậy? Nhà rất rộng nhưng gần như trống trơn, không có bao nhiêu đồ đạc vì sau 75, hưởng ứng chiến dịch “Nhà sạch nhà, phố sạch phố”, bao nhiêu đồ gỗ như bàn, tủ, ghế, salon đều đã bị bán sạch trơn để đổi lấy cơm gạo! Ngay cái tủ chân quỳ bằng gỗ cẩm lai thật đẹp làm tủ thờ ông bà cũng đã biến mất, thay vào đó là một cái bàn thờ chân cao bằng gỗ tạp. Tôi lặng lẽ thấp mấy nén nhang dâng lên, rồi đứng lặng im nhìn những di ảnh của những người thân yêu ngày nào, nay đã không còn nữa. Sau khi bị quy tội Tư sản mại bán và tịch thu hết cơ ngơi, tài sản, mọi xe cộ cơ giới,

con cái thì bị đi tù cải tạo, ba tôi phát bệnh và mất năm 1977. Ba tôi trước 75 là một nhà khai thác lâm sản và đồng thời là thầu xây dựng cho Điện Lực Việt Nam, vì vậy nên bị kết tội “cộng tác với Ngụy quyền Sài Gòn”. Nhưng ngay khi thấy hình ảnh má tôi đang cúi đầu nấu bữa ăn chiều sau bếp, cái cảm giác lạ nhà của tôi biến mất và tự nhủ “đúng nhà mình đây rồi!” Má tôi biết trước là tôi sẽ về nhưng bà không biết chính xác là ngày nào nên bà rất bất ngờ, vui mừng vì thật sự đã thấy thằng Út đang đứng ngay cửa bếp, im lặng nhìn bà, nó cười rất tươi nhưng trên đôi má lại ướt đẫm hai dòng nước mắt. Bữa cơm chiều được dọn ra bàn nhưng hai má con không ăn mà chỉ ngồi kể chuyện, đúng ra là tôi im lặng nghe má tôi kể lại chuyện gia đình. Khi nói đến vợ con tôi, bà ngập ngừng một lúc rồi khẽ khàng nói:

- Con gái của con vẫn đang sống với cậu mợ Hai của nó ở đâu miệt kinh tế mới Dương Minh Châu, Tây Ninh từ hồi hai vợ chồng con bị bắt cho tới bây giờ. Nó được cậu mợ Hai dắt về thăm má mấy lần, nó cũng biết mình chỉ là con nuôi của cậu mợ và biết má là bà nội nó, nhưng khi má xin “bắt” về đây mà nuôi thì nó không chịu! Má nói về đây có trường học đàng hoàng, có tiện nghi đèn đuốc đầy đủ, tiện cho nó ăn học hơn ở vùng kinh tế mới thiếu thốn, khổ cực mọi bề... nhưng nó khôn lanh giống con lấm, nó nói rành rọt như người lớn vậy. Nó nói nó sống với Ba Má Hai từ nhỏ tới giờ nên nó thương như ba má ruột, hơn nữa là Ba Má Hai là hai giáo sư hồi xưa nên dạy cho nó hay hơn thầy cô giáo trong trường nhiều. Nó nói trong trường học cái gì thì nó học cái đó, không thiếu một môn gì nhưng không có hắc ám như trong chương trình của Nhà Nước đâu nội ơi! Ba Má Hai còn dạy con tiếng Anh, tiếng Pháp nữa đó nội, trong trường học cỡ lớp của con, họ chưa có dạy nên mấy lần con thử nói chuyện bằng tiếng Anh & Pháp với mấy đứa bạn bằng (tuổi) con, tụi nó hông biết con nói tiếng gì hết đó nội! Mà thiệt đó con, má thử hỏi nó mấy câu chào hỏi xã giao bằng tiếng Pháp, nó trả lời nhanh như kết mẹ vậy, mà lại đúng giọng Parisienne nữa chứ! Ba Hai của nó là giáo Pháp Anh cho mấy trường trung học lớn ở Saigon trước khi ông là Đại úy, con biết mà phải hôn?

Thấy tôi vẫn im lặng không hề hỏi hay nói một câu gì từ đầu câu chuyện, má tôi nói tiếp:

- Còn vợ của con thì... thì... nó chết rồi! Má nghe cậu Hai nói, vợ con sau khi ra tù, nó đi theo một đoàn hát cải lương, làm nhân viên bán và xét vé vô cửa để kiếm sống. Cách đây mấy năm, đoàn hát đang lưu diễn ở miền Trung, gặp mưa bão, nó bị sưng phổi rồi viêm phổi cấp tính gì đó rồi chết... Đoàn hát chôn nó ở ngoài đó, cả năm sau khi họ có dịp lưu diễn ở Dương Minh Châu, Tây Ninh mới tới nhà báo cho Ba Hai của gái con biết tin!

Sau đó, tôi có tìm gặp anh hai của vợ tôi, thăm con gái tôi. Anh cho biết vợ tôi mất năm 1985, tại tỉnh Phú Yên nhưng cũng không biết chính xác vợ tôi đã được chôn cất tại nơi đâu. Ngay cả ngày tháng vợ tôi mất cũng không biết, nên có muốn cúng giỗ cũng không biết phải làm vào ngày nào. Bất chợt tôi nhớ lại lời tiên tri của chú Ba về vợ con tôi. Chú đã nói trước tám năm nhưng không sai một ly. Cái tâm trạng đau đớn, chua xót dần xé tâm can ngày nào khi tôi nghe chú Ba tiên đoán vận mệnh cho tôi trong phòng biệt giam, bỗng bùng dậy làm đau thắt tim tôi, đầu óc tôi quay cuồng chao đảo, tự nhiên tôi thấy không ngồi vững, phải lấy hai tay bấu chặt lấy cạnh bàn. Ngày dần thân vào con đường tranh đấu cho Lý Tưởng Tự Do, tôi đã chấp nhận ngay cả cái chết, nhưng định mệnh đã khiến tôi không chết mà lại đổ ập bao đau thương, khổ ải, ly tán... lên đầu vợ con tôi như thế này? Như vậy khi tôi thoát chết có phải là điều may mắn cho tôi? Suốt cả tháng sau ngày trở về, tôi cứ thần thờ ra vô trong nhà, có khi ngồi hàng giờ một mình trong phòng nhìn ra cửa sổ, đầu óc trống không. Rồi có khi giữa đêm khuya, tôi lấy xe chạy ra công viên Hồ Con Rùa, ngồi ghé đá, nhìn cảnh đêm khuya cô tịch không bóng người, tôi lại cảm thấy lòng mình nhẹ đi. Rồi từ từ tôi lấy lại quân bình tâm trí và sống trở lại với thực tế, chứ không như một người bị mộng du giữa ban ngày nữa. Tôi thấy nguy cơ sẽ có ngày nào đó bị bắt buộc quay trở lại nhà tù, giống như một con dao nhọn hoắc lơ lửng ngay trên đầu mình. Tôi vẫn còn bản án chín năm sáu tháng tù khổ sai chờ tôi trước mắt. Tôi cảnh báo với má tôi nguy cơ ám ảnh này, tới lúc đó má tôi mới nói là bà đã lo trước tôi nữa kia. Bà đã âm thầm kiếm đường “binh”

Người tù cải tạo Nguyễn Hữu Cầu

cho tôi vượt biên, trốn thoát ra nước ngoài rồi, nhưng vì thấy tôi chưa tỉnh hồn, tỉnh vía nên bà chưa dám “bấm nút”. Bà nói sẽ gởi cho tôi đi ngay chuyến nào gần ngày nhất có thể, nhưng bà còn đắn đo vì nếu chẳng may mà tôi bị bắt lại thì phen này bị tăng án là chết chắc! Trời Phật, Thánh Thần không thích chuyện lặp lại hai lần đâu. Từ đó, tôi đã nhiều lần vượt biên bằng ghe đánh cá, bằng đường bộ xuyên qua đất Cam-Bốt nhưng... không thoát được. Lần nào cũng bể, bị đuổi bắt quyết liệt, bị bắn hụt xém chết mấy lần! Nhưng đúng như chú Ba đã nói, mạng của tôi rất lớn nên lần bể nào cũng thoát nạn, trở về nhà bình yên vô sự. Chuỗi ngày tháng tôi cải tạo không cách ly xã hội là những chuyến vượt biên ly kỳ còn hơn trong phim nữa.

“Tận nhân lực, tri thiên mạng”. Và rồi tôi đã đón nhận cái thiên mạng an

bài cho tôi: gặp người vợ thứ hai! Tôi không nhớ rõ ngày nào, chỉ nhớ là sau chuyến đi vượt biên hụt, trở về nằm nhà chờ... chuyến khác thì má tôi nói:

- Con đừng buồn, con người ta có số mà. Sao má thấy con lận đận quá, trong khi mấy đứa anh em mày hể má lo cho đi là đi một cái một hà! Hồi lúc mới trở về, mày có kể cho má nghe chuyện chú Ba nào đó có bói là mày sẽ gặp con vợ thứ hai của mày trong năm nay phải hông? Hay là tại mày chưa gặp con vợ thứ hai của mày nên mày mới... không đi được? Dám đúng là như vậy lắm à nha! Vậy để má dẫn con xuống chợ Bà Chiểu giới thiệu cho con một con nhỏ này ngộ lắm (Ý bà nói là đẹp lắm). Má biết nó lâu lắm rồi. Nó cũng bán ở chợ Bà Chiểu, gần sạp vải của má. Nhà nó chỉ có ba chị em gái. Chị em của nó đều chồng con lâu rồi mà nó không chịu lấy chồng, cứ ban ngày lo buôn bán rồi tối tối thả đi... nhẩy đầm với bạn bè. Má hỏi nó sao gần ba chục tuổi rồi mà không chịu lấy chồng đi, nó chỉ cười rồi nói là chưa thấy ai hợp với nó hết. Biết đâu duyên số khiến nó chờ... mày đó con. À nói vậy mới nhớ, mày có nói tới vợ hai của mày là người VN lai phải hông? Con này nó cũng... lai đó con, mà lai Ấn-Độ Bom-Bai hay sao đó mà nó đẹp ghê lắm, nhất là cặp mắt nó có lông mi dài như cánh con bướm bướm dậu đó.

Bà nói say sưa một hơi không ngưng, đến khi nhìn thấy mặt tôi nhăn nhó, bà mới khựng lại.

- Má à, con đang lo muốn chết luôn đây nè! Đi không được cứ bị bẻ riết, quay về hoài, tâm trí đâu mà nghĩ tới chuyện khác. Hơn nữa con vẫn còn là một thằng tù chính trị trọng án, ai mà thêm hay dám quen biết với con mà má tính giới thiệu chỉ cho mất công? Hơn nữa nếu nó có chịu làm vợ con thì chỉ khổ thêm vì con mà thôi. Cái thân con đã lo chưa xong, còn lôi kéo thêm người khác dính vô nữa. Con không muốn làm khổ lây cho ai đâu má ơi.

- Mày nói vậy chứ một khi thương rồi thì mày có là tù đi nữa, nó cũng thương như thường con ơi. À ! Mà con nhỏ này nó cũng... vượt biên nhiều lần lắm rồi đó nha con. Nó có kinh nghiệm vượt biên lắm, bể hoài mà có bao giờ nó bị bắt đâu. Hổng chừng số tội bay hợp với nhau, nó sẽ... dắt con đi trốn lọt thì sao? Dám đúng như vậy lắm à nha.

Bà nói xong, phớt lờ tôi cự tuyệt, bà bắt tôi phải chở bà xuống Chợ Bà Chiểu, nơi bà có một sạp bán vải trong nhà lồng, để dọn hàng ra bán phụ bà, mục đích là có dịp giới thiệu tôi với... con nhỏ lai Ấn Bom-Bai đó. Xuống tới chợ, bà dẫn tôi vô khu tầng trệt nơi có nhiều quầy bán vàng bạc nữ trang, dừng lại trước một quầy khá bề thế, không thấy có ai nên bà gọi:

- Nga ơi, con đâu rồi?

Từ phía sau tủ kiếng, một cái đầu tóc mô-đen xù như bôm sư tử nhô lên và... nàng xuất hiện!

5. Những ngày Chưa Quên

Dù thật lòng không muốn tham gia vô cái vụ giới thiệu này chút nào và tôi có đi cũng chỉ để làm vui lòng bà già thôi, nhưng ngay trong 1% giây đồng hồ khi “đọ nhõn” với nàng, cái PC trong đầu tôi đã ô-tô-ma-tích cho ra ngay lập tức một nhận xét tổng thể về nàng: Đẹp! Đúng như má tôi nói, người con gái tên Nga này có một khuôn mặt và nhất là đôi mắt rất đẹp của những người mang trong mình hai dòng máu Việt - Ấn. Cao ráo, tướng người thon thả, nước da bánh mật, ăn vận rất hợp thời trang nhưng không quá lố lăng. Sau khi tươi cười chào hỏi má tôi, nàng nhìn qua tôi:

- Dì Sáu, anh đây là...

- Thăng C. con trai út của dì đó con! Cái thằng mà dì đi thăm nuôi nó ngoài miền Trung hoài đó. Nó về rồi nè.

Quay qua tôi, bà nói:

- Con nhỏ này là con Nga mà má nói với con đó! Nó bán gần sạp vải của má, nó mua hàng vải của má hoài nên quen, xuống nhà mình chơi... tú sặc với má cho vui rồi nó chơi thân với con Điệp nhà mình luôn (Điệp là em gái út của tôi). Hai đứa tụi nó rủ nhau đi chơi chung hoài à.

Nàng cười với tôi rất tươi:

- Em mừng cho anh. Anh về lâu chưa, sao em gặp dì Sáu hoài mà không nghe dì nói chuyện anh được về, nếu biết thì em đã xuống nhà bắt dì Sáu mở party ăn mừng rồi.

Chuyện buồn của vợ con vẫn còn sâu nặng và chi phối tinh thần tôi chưa nguôi ngoai. Đã mang mặc cảm tự ti nặng chình chịch trong lòng, nay lại bị bà già giới thiệu cho một cô chủ tiệm vàng xinh đẹp, tôi lại càng bị sốc nặng hơn nữa. Dù rằng gia đình tôi cũng không thua kém gì gia đình nàng, còn có phần nhỉnh hơn nữa kia. Các anh chị em tôi đều ở nước ngoài, còn lại mỗi mình tôi thì “giàu út ăn, nghèo út chịu”. Nhưng bản tánh tôi rất độc lập, từ nhỏ đã không muốn lệ thuộc hay ỷ lại vào bất cứ ai, kể cả cha mẹ hay gia đình. Bất chợt tôi thầm nghĩ tôi giống như một tên lưu manh, đang âm mưu đào mỏ vàng với cả hai nghĩa trắng lẫn đen luôn. Suy nghĩ như vậy nên tôi chỉ ậm ừ trả lễ một cách miễn cưỡng với nàng cho phải phép lịch sự tối thiểu, rồi tôi tâng lờ qua các quầy hàng khác. Biết ý tôi nên sau vài câu xã giao với nàng, má tôi từ giã để

kêu tôi vào dọn hàng phụ với bà bên sau nhà lồng.

Trong khi hai mẹ con đang bày hàng, bà nói:

- Con Nga này ngộ lắm nha. Nhà nó ở gần nhà mình, kế bên rạp xi-nê-ma Đại Đồng đó. Nó có mua bán qua lại với bên nhà của vợ con ở gần nhà nó, nên nó có quen biết vợ con nữa mà. Không biết nó có duyên nợ gì với con hay không mà có nhiều lần nó xuống nhà mình chơi, thấy má đang nấu nướng đồ ăn hay đi mua sắm ba món đồ khô để chuẩn bị đi thăm nuôi con, thì tự nhiên nó cũng nhào vô bếp phụ xào mắm ruốc (cái món này ăn thì ngon mà làm thì cực lắm, lại quên mùi vô tóc hôi hám, tắm gội hai ba lần cũng còn mùi nữa đó) rồi kho thịt kho khô, làm thịt chà bông... lại còn đi mua kẹo bánh đủ thứ để gởi cho con nữa đó. Có một lần nó đòi đi theo má ra Xuân Phước thăm con nữa chứ. Má cản không cho nó đi vì đường xá xa xôi, đi về phải mất mấy ngày cơm hàng cháo chợ, cực khổ tội cho nó. Má phải giả bộ hù nó, nói không phải thân nhân thì họ không cho vô thăm đâu, nó mới thôi không đòi đi theo nữa. Mà nó chỉ thân quen với má và con Điệp thôi, chứ nó có biết mặt mũi của mày ra sao đâu.

Biết là má tôi đang “châm” vô thêm nhưng tôi vẫn nín thinh không có ý kiến, ý mối gì hết. Vì thấy tôi hoàn toàn vô tâm, không để ý gì tới “con nhỏ Nga” nên sau đó hàng mấy tháng trời, má tôi không nhắc tới tên nàng với tôi, dù tôi biết rằng hàng ngày nàng vẫn gặp mặt má tôi và thỉnh thoảng có cùng bà đi hành hương chùa chiền, hoặc cùng bà làm từ thiện ở các trại tế bần, trại nuôi trẻ mồ côi nào đó. Sau khi tôi coi mắt nàng rồi trở về nhà, thì nàng cũng không còn lại nhà chơi đánh bài tứ sắc với má tôi nữa. Cho tới một buổi chiều, tôi còn nhớ rõ lắm, một buổi chiều thứ bảy thật đẹp... Tôi đang ăn cơm chiều với má thì nàng dẫn đứa cháu, con của em gái nàng, bước vào chào hai má con tôi rồi rất tự nhiên, nàng bồng đứa cháu cùng ngồi trên cái võng mắc gần bàn ăn, nói chuyện với má tôi, sau khi từ chối lời mời ăn cơm vì... con mới ăn xong ở nhà. Nàng liếng thoảng kể câu chuyện phim “Dòng sông ly biệt” của Quỳnh Dao do hai diễn viên Tần Hán và Lưu Tuyết Hoa thủ vai chính cho má tôi nghe (Trời đất! Chuyện đã hơn hai mươi năm rồi sao tôi lại còn nhớ kỹ chi tiết quá như vậy cà? Phim Tàu,

diễn viên Tàu không phải là cái gu của tôi mà. Hay là vì đó là “Định mệnh đau buồn khó quên” chăng? Mong sao nàng đừng đọc được bài này, nhất là đọc được câu tự nhủ đó của tôi thì... hậu quả sẽ thật không lường cho tôi). Trong khi nàng kể rồi sau đó cùng bình phẩm truyện phim với má tôi, thì tôi vẫn im lặng lắng nghe chứ không hề góp vô một lời nào. Tôi thầm nhận xét kể ra thì cô nàng này ăn nói rất có duyên. Kể chuyện phim thuộc loại bi kịch mà lại có thể khôi hài hóa, khiến má tôi cười ngặt nghẽo (còn tôi cố làm nghiêm nhưng có lúc nín không nổi, cũng phải tủn tủn cười theo) thì quả là nàng rất có khiếu hùng biện và vui tính. Thấy tôi đã ăn xong từ lâu nhưng không rời bàn mà còn trầm ngâm, đăm chiêu bên ly nước, nàng quay qua... tấn công tôi:

- Anh C. ít nói quá hén dì Sáu. Từ khi anh về tới giờ cũng đã khá lâu rồi mà em nghe dì Sáu nói anh gần như không đi chơi ở đâu, hay có quen với ai hết. Sao vậy anh? Từ túng lâu ngày quá rồi, bây giờ có được chút tự do thì mình phải tận hưởng đi anh!

Không đợi tôi trả lời, nàng tỉnh bơ cười lém lỉnh, tấn công tôi tới tấp:

- Em nghe dì Sáu kể hồi xưa anh... bay bướm ghê lắm, nhiều đào nhất nhà mà phải hông? Dì Sáu nói hồi đó anh ghiền khiêu vũ lắm phải hông? Vậy để hôm nào em mời anh cùng đi chơi với tụi bạn em nha. Dancing của Caravelle có ban nhạc chơi xây tua rất hay, lại còn chơi đèn màu đúng theo điệu nhạc nữa. Chắc là anh sẽ thích lắm vì đúng gu hồi xưa của anh chứ không rầm rầm, tán loạn như mấy tụi nhóc bây giờ đâu anh. Nếu anh không có bận công việc gì thì sáng mai, em... mời anh đi uống cà phê với em nha. Quán cà phê Hồng ở Đình Tiên Hoàng rất ngon mà khung cảnh, trang trí bên trong dễ thương lắm đó.

Một cô nàng ngộ như vậy, khả ái như vậy, thân thiện như vậy mà lại ngỏ một lời mời chân thật như vậy, thì bụi trên bàn thờ cũng phải... phóng xuống chứ hướng hồ gì là tôi.

6. Lời Tiên Tri Thành Sự Thật.

Sáng hôm sau, như lời đã mời, nàng chạy

xe tới nhà đón tôi ra quán cà phê Hồng thưởng thức. Quả thật, khung cảnh và trang trí của quán rất dễ thương như nàng nói khiến cho ly cà phê đã ngon lại càng ngon hơn. Khi vừa nhấm nháp vài hớp cà phê thì bên ngoài trời đổ mưa. Tôi có rất nhiều kỷ niệm có liên quan tới “chủ đề mưa” nên trong khi nàng nhỏ nhỏ kể chuyện gia đình nàng thì tôi lơ đãng nghe nhưng trong lòng lại bay bổng về những khung trời kỷ niệm... “...*Ông nội em là người Ấn. Ông qua Cam-Bốt làm ăn và cưới bà nội em là người Cam-Bốt lai Tàu, sinh ra ba em. Ba em bỏ xứ qua VN sinh sống tại Long An và gặp má em tại đó. Như vậy là em lai tới 4 dòng máu lận đó anh...*”. Ngoài trời, một tiếng sấm nổ vang rền khi nàng vừa nói dứt câu... Tôi bàng hoàng sực tỉnh, không phải vì tiếng sấm mà chính là do câu nói cuối của nàng. Chỉ trong tích tắc, tôi vụt nhớ lại chú Ba với 7 điều tiên tri của chú. Tim tôi tự nhiên đánh dồn dập làm tôi muốn ngộp thở. Tôi hít một hơi dài để giữ bình tĩnh rồi hỏi nàng một câu chẳng ăn nhập gì với câu chuyện nàng vừa kể:

- Hình như bên tay trái của em, từ vai xuống tới cùi chỏ có một cái thẹo hay bớt hoặc là một cái vá heo gì đó phải hông?

Với đôi mắt mở to nhìn tôi vẻ ngạc nhiên, nàng hỏi lại:

- Sao anh biết hay quá vậy?

Nói xong, nàng vừa vén cái tay áo mô-đen dài rộng đang che tới cổ tay nàng lên tận bả vai vừa nói:

- Hồi nhỏ em trồng trái (chúng ngừa bệnh đậu mùa) bị làm độc lan rộng ra, khi lành lại thành một cái thẹo tròn quay như đồng tiền nè!

Tôi không trả lời câu nàng hỏi mà lại nhìn trân trân vào cổ áo chữ V của nàng: một mảnh vải tang màu đen nhỏ xíu đang dính trên đó. Chiều tối qua, nàng đóng đưa

trên cái võng hơi xa nơi tôi ngồi, lại còn bị thằng cháu nàng đang bông che mắt nên tôi nào thấy được nàng đang để tang. Hơn nữa, nàng hay mặc áo tui mô-đen nhưng chỉ có các hoa văn đen trên nền vải trắng, phải ngồi gần và để ý, tôi mới thấy mảnh vải tang có chút chúm rất... mô đen này. Sau khi tôi hỏi, nàng cho biết đang thọ tang ba nàng từ hơn một năm qua. Còn má nàng đã mất từ khi chị em nàng còn bé. Như một người đang mộng du đột ngột tỉnh giấc và cực kỳ tỉnh táo đầu óc, tôi bàng hoàng thầm “kiểm kê, đối chiếu” 7 điều tiên tri số mệnh của tôi với thực tế trước mặt : “... Năm nay mình 36 tuổi... con nhỏ này lai nhiều dòng máu... ở gần nhà và có quen biết cả hai nhà mình và người vợ đã mất của mình... tay trái có một cái sẹo... mình đang ở nhà thì con nhỏ này tới làm quen... Trời đất ơi! Như vậy chỉ còn thiếu điều thứ 7 nữa là hai đứa sẽ làm đám cưới khi đang có đại tang là không sai một lai nào hết”... Có bao giờ ai đó đã gặp một tình cảnh tương tự như tôi chưa? Mới lần đầu tiên đi uống cà phê nghe nhạc với nhau chưa được nửa tiếng đồng hồ, trong lòng chưa hề dấy lên một tí xíu tình cảm nào chứ đừng nói chi tình yêu mà đã biết chắc chắn 100 % người bạn gái sơ giao này sẽ là người vợ “thiên định” của mình rồi. Trên đời này chúng ta phải công nhận là có những sự trùng hợp ngẫu nhiên rất bất ngờ, nhưng với câu chuyện của tôi thì phải nói là cực kỳ hiếm, có một không hai với xác suất tiệm cận Zê-rô. Không ít trường hợp các quý bạn nam nhi vừa gặp “nửa kia của đời mình” là bị tiếng sét ái tình giáng cho một nhát choáng váng đến nỗi tối tăm cả... lý trí và “hạ quyết tâm” phải chiếm hữu vĩnh viễn cho bằng được nàng cho riêng đời mình và họ đã thành công. Nhưng xin quý vị công tâm xét trường hợp của tôi thử xem đúng là có một không hai hay không?

- Anh ! Có chuyện gì mà anh có vẻ lo lắng quá vậy anh?

Tôi giật mình, bối rối, không biết nói sao cho nàng tin tôi đây và có nên nói hay không? Chỉ mới sơ giao mà lại đi nói một chuyện “thần thoại” như vậy với người bạn gái có phải là thời điểm thích hợp hay không? Ngay chính tôi cũng không muốn nói một tí gì cho nàng vì tuy biết trước “tương lai hậu vận” của nàng và tôi sẽ ra sao, nhưng tôi cần

có thêm thời gian để tìm hiểu rất nhiều về nàng trước khi tôi xuôi tay, nhắm mắt, phó mặc đời mình cho định mệnh và duyên số đẩy đưa. “Tận nhân lực, tri thiên mệnh”. Đã biết con người có số thiên định rồi nhưng không có nghĩa là cứ nhắm mắt, há miệng chờ sung. Vận mệnh nằm trong tay ta. Lòng đã quyết định như vậy nên tôi kiếm chuyện đánh trống lảng cho qua luôn, không nói gì với nàng hết. Xong buổi cà phê, trở về nhà, khi tạm biệt nhau, nhìn nàng chạy xe đi mà tôi cứ bồi hồi nhìn theo, lòng tự hỏi... con nhỏ Nga đó sẽ là vợ mình sao ta? Sao lại có thể như vậy được?

7. Lễ Hối để Vuốt Biên

Một người con gái như Nga đâu phải quá khó kiếm một tấm chồng, tại sao bao nhiêu năm qua vẫn chưa tìm được? Chị và em của nàng đều đã lập gia đình từ năm họ 18, 19 tuổi. Còn lại có một mình nàng, đã gần ba mươi rồi mà vẫn cứ phây phây rong chơi với cuộc đời độc thân vui tính. Lúc đó tôi chưa biết là có rất nhiều quý ông cộm cán, có cơ ngơi, vai vế địa vị trong xã hội đã và đang rập tâm bắn sẻ trái tim nàng (vài người trong số đó là bạn bè rất thân của nàng từ thời còn đi học chung lớp, chung trường) nếu biết được như vậy, chắc là tôi sẽ còn thắc mắc ghê hơn nữa cho một câu hỏi mà chỉ có Trời mới trả lời được. Ngoài ra, còn có một người nữa, đó là chính nàng. Mãi về sau, khi đã là vợ chồng rồi, nàng mới chịu nói cho tôi biết lý do vì sao nàng đã chấm tôi... trúng tuyển, mà lại còn chấm rất lâu, trước khi tôi trở về nhà và gặp nàng kia. Xin được dành câu trả lời này cho phần sau của bài viết sẽ phù hợp hơn. Nói thật với quý bạn, chính là xuất phát từ thắc mắc và tò mò muốn biết câu trả lời cho câu hỏi đó mà tôi đã bậm gan, liều mạng cho... tới luôn bác tài. Chứ lòng tôi vẫn chưa hề có một chút xíu nào gọi là phải lòng nàng, dù sau buổi cà phê kéo dài hết cả buổi sáng hôm đó, tôi đã thấy nàng có nhiều quan điểm, sở thích khá là phù hợp và tương đồng với tôi. Tôi đã gia tăng cường độ giao tiếp với nàng bằng vô số cuộc hẹn hò đi cà phê, xem ci-né, dancing... thậm chí còn đi coi khỉ trong Thảo-cầm-viên nữa, bất cứ lúc nào có thể. Và kết quả là các bạn bè cũ của nàng bắt đầu thắc mắc và than phiền là nàng đã quên họ và xé lẻ đi chơi riêng với ai đó, mà hỏi thì nàng

dấu biển không nói. Vì trước kia, nàng luôn luôn có mặt và là MC, là cây đĩnh trong các cuộc tiệc tùng, vui chơi nên vắng nàng là bạn bè biết liền. Cho tới một buổi tiệc sinh nhật của một cô bạn thân tổ chức tại nhà riêng, nàng mới chịu dẫn tôi đến ra mắt bạn bè. Tối lúc đó tôi mới biết bạn của nàng ngót nghét quân số của hai đại đội. Với bạn gái đã đành, đối với bạn trai hay kể cả vợ hay chồng của bạn cũng vậy, nàng đều xưng hô mày tao hết ráo. Chính vì vậy nên khi thấy vài người bạn trai thay đổi cách xưng hô, nàng đốp chất liền:

- Cha a.a.a... hôm nay mày thành người lớn hồi nào dzậy? Cứ Nga Nga với mình mình hoài! Sao không đổi luôn thành anh anh, em em như tao với anh C. luôn đi. Rốt mặt nạ rồi nha con. Nhưng mà mày chạy đua không kịp với ảnh đầu con ời. Chờ kiếp sau nộp đơn đi con...

Khi chỉ còn tôi với nàng, tôi hỏi vì sao nàng lại đốp chất thẳng tay với bạn bè như vậy thì nàng nói:

- Mấy đứa đó là bạn học với em từ hồi nhỏ, rất là thân, nhưng khi lớn lên, đứa thì đi Công An, đứa thì làm cán bộ. Tiền bạc, địa vị thì có nhưng tụi nó bị đờ rồi, chơi không vô. Em ghét tụi nó vì tụi nó cơ hội chủ nghĩa lắm.

Tôi lại biết thêm một quan điểm sống của nàng. Có hôm, tôi xuống nhà nàng chơi mà không báo trước. Thấy nhà đang được sơn phết, chà rửa, trang trí lại để chuẩn bị mở thành nhà hàng ăn uống. Tôi đi ngang qua nhóm nhân công, thợ thuyền đang làm việc để lên lầu tìm nàng mà không để ý, khi nghe tiếng nàng gọi giật ngược lại, tôi mới thấy nàng mặc một bộ đồ lao động cũ mèm, không biết mới tìm ở đâu ra, đang... bò càng trên nền nhà, chà rửa chích chạp như một công nhân vệ sinh rành nghề vậy. Trong khi chờ nàng lên phòng riêng tắm gội, thay quần áo để đi với tôi, mấy cô bé giúp việc nhà của nàng... nhiều chuyện với tôi, tôi mới biết nàng sống rất hòa đồng với người ăn, kẻ ở trong nhà.

- Chị Ba (nàng thứ ba) hay phụ giúp tụi em làm việc nhà lắm. Chỉ

hay xuống bếp ăn cơm chung với tụi em, chỉ nói ăn chung để giỡn với tụi em cho vui nhưng tụi em biết chỉ muốn coi tụi em ăn uống có bị thiếu thốn hay không. Chỉ cứ cho thêm tiền đi chợ để mua thêm đồ ăn cho tụi em hoài à.

Biết thêm một đức tính của nàng, ngày qua ngày, tôi... phải lòng nàng lúc nào cũng không hay biết, chỉ biết rằng tôi khó mà tìm được một người nào khác ngoài nàng ra để nâng bốp, lục túi cho tôi. Và rồi trước khi nàng dẫn tôi đi trốn trại bằng ghe đánh cá, hai gia đình đã quyết định làm lễ hỏi cho chúng tôi. Hai ngày trước lễ hỏi, gia đình nàng đã làm lễ xả tang cho nàng. Trong lễ hỏi, cả hai gia đình lại quyết định thông báo rộng rãi cho bà con biết là tháng 12 âm lịch sắp tới, sẽ làm lễ cưới cho đôi trẻ bền duyên giai ngẫu. Ngay tối hôm lễ hỏi, nàng mở party tại nhà khi đó đã thành nhà hàng Thiên Hồng, Bình Thạnh để khoản đãi bạn bè. Khi nàng đang trong nhà tắm, nhờ tôi lấy dùm cái jupe soirée trong tủ áo. Tôi bất ngờ đến hoảng hồn, xem một chút là té xỉu khi trông thấy hai bộ võ phục đã bạc màu, một của Tae Kwon Do với đai đen... ba gạch (Tam đẳng) và một của Thiếu Lâm Bắc Phái với... Bạch Đại Sư Tỷ!!! Khi tôi hỏi thì nàng mới ngón ngoẻn cho tôi biết nàng là Huấn luyện viên Tae Kwon Do và Thiếu Lâm của Trung Tâm Thể Dục & Thể Thao quận Bình Thạnh lâu lắm rồi... *“Nhưng năm ngoái khi ba mất, em buồn quá nên thôi, không đi dạy nữa”*. Tối lúc đó tôi mới tá hỏa khi nàng cho tôi biết là trong các buổi party, có những

người bạn gọi nàng là Sư Tử, những người bạn đó nguyên là võ sinh đệ tử của nàng trước kia.

Tại sao một tên tù tử hình ví dấm làm chuyện “Đòi đội đá vá Trời”, mà khi biết hôn thê của mình là một “Sư Tử” Thái Cực Đạo & Thiếu Lâm lại hoảng sợ muốn xỉu? Như đã kể, tôi bầm sinh rất nhất gái. Nhưng Trời cho cái số phận tiền định là luôn luôn được (bị) các vị tiểu thư... chiếu tướng. Mà tôi thì không nỡ phụ lòng người, nên nếu phụ nhân tôi là một cao thủ võ lâm như vậy, sớm muộn gì cũng có ngày sẽ phải trả giá đắt, rất là đắt cho cái tánh nhân ái của tôi. Xin thú thật là cho tới ngày tôi làm đám hỏi với nàng, nàng đã phải cất công “Bình Nam, Phạt Bắc” loại bỏ khỏi vòng chiến đấu... 4 con yêu nữ đã đeo theo rù quên tôi (Nguyên văn lời nàng nói, chứ tôi tuyệt nhiên không bao giờ dám cả gan xúc phạm bất cứ ai, nhất là các tiểu thư). Nguyên do sạp vải của má tôi tuy không lớn lắm nhưng rất nổi tiếng vì thường hay có hàng độc, từ vải vóc cho tới mỹ phẩm, nước hoa v.v... ở nước ngoài gửi về (của 6 anh chị em tôi gửi cho má tôi. Năm 1989 vẫn còn cấm gửi USD và các thứ ngoại tệ về VN nên người ở nước ngoài phải gửi quà về cho thân nhân ở VN bán lấy tiền chi dùng). Mà nơi nào có vải vóc, lụa là, y trang đẹp và độc đáo... là có các quý tiểu thư thường xuyên lui tới. Một tháng má tôi nhận được ít nhất là 3 thùng hàng. Bà thông báo cho các mối quen tới tận nhà để họ chọn lựa trước khi má tôi mang ra chợ bán. Bởi lý do đó nên nhà tôi luôn luôn nườm nượp bóng dáng giai nhân. Má tôi ra chợ bán vào buổi sáng, chiều nghỉ nên bà chỉ tiếp mối quen vào buổi chiều tối tại nhà. Ấy vậy mà từ khi tôi trở về, các mối quen lại hay đến nhà tôi vào... buổi sáng, dù biết rõ ràng là chỉ có mình tôi ở nhà, để hỏi mua đủ thứ hằm bà lằng trên đời, những thứ tối cần thiết cho người phụ nữ. Và trong một hoàn cảnh như thế, tôi sẽ không cần phải thể độc để các bạn tin tôi là đã có rất nhiều lần, các mối quen này thử các món phụ tùng rất độc... địa như các sản phẩm Victoria's Secret... ngay tại chỗ, ý tôi nói là vào phòng khác để cởi ra, bện vào. Nhà tôi có rất nhiều phòng ngủ bỏ trống từ khi anh em tôi đi nước ngoài, và nhờ tôi ngắm nhìn coi có vừa vặn, đẹp đẽ hay không? Chưa bao giờ tôi lại thấy nghề bán vải vóc, mỹ phẩm và y phục của má tôi

lại hạp với tôi đến vậy. Và chính là do không muốn tôi phải chịu cực, chịu khổ buôn bán, tảo tần phụ má tôi nên ngay sau khi vừa làm lễ hỏi xong, nàng đã xin phép má tôi cho nàng được gánh vác toàn bộ sinh kế của gia đình nhà chồng. Má tôi không cần phải ngồi sạp vải nữa, cứ dành trọn thời gian Ở NHÀ (xin nhấn mạnh hai chữ ở nhà. Coi như nàng nhờ bà làm... vú em trông coi, canh chừng tôi dùm cho nàng) mà điều binh khiển tướng tứ sắc cho vui thú tuổi già. Cái sạp vải muôn vàn kính yêu của má tôi, cái sạp vải đã từng nuôi sống tôi trong tù và nó vừa mới dạy cho tôi chớm biết thế nào là tình yêu lao động, cần cù tảo tần buôn bán... được nàng công khai tuyên bố với các mối quen là: Đẹp tiệm ! Nàng còn ngăn ngừa hậu họa bằng cách xin các anh em tôi không cần gửi quà về cho má tôi nữa, vì đã có nàng xung phong tự nguyện gánh vác giang san nhà chồng rồi. Cuối cùng, nàng xin phép má tôi cho nàng mua lại hết số hàng vải, mỹ phẩm, ba cái thứ Victoria's Secret ác ôn... còn tồn kho mà tôi chưa kịp bán dùm má tôi để nàng nhỏ cỏ tận gốc. Nàng thì như vậy đó còn tôi thì lại như đó vậy, thử hỏi làm sao tôi không chết điếng khi biết nàng tuy nhỏ nhỏ mà lại giỏi võ. Nhưng tôi đã lầm, nàng sẽ dùng bạo lực để trừng trị tội ăn vụng, cơm nhà không ăn mà đi ăn phở. Mỗi lần tôi bị Tam hợp chiếu, tôi niêm kín đến nỗi nàng không bao giờ biết được. Nhưng chính cái tánh thù mị cùng những chăm sóc, yêu thương chồng, một lòng cung cúc lo cho gia đình hết mực của nàng luôn làm tôi tự cảm thấy ăn năn, hối hận vì đã lừa dối nàng, không xứng đáng với nàng... ”*Anh ơi, anh nhớ... anh ơi đừng quên... anh ơi trưa nay về ăn cơm nhà nha anh, em có nấu món ăn mà anh thích đó nha...*”. Nàng vẫn hồn nhiên vô tư tin vào tôi tuyệt đối và tận tụy chăm lo cho tôi từng ly từng tí, trong khi cái thằng tôi đốn mạt lại nỡ nhẫn tâm lừa dối nàng. Chịu không nổi sự ray rứt, cào xé của lương tâm, tôi đã quyết định hồi chánh, tự thú tất cả tội lỗi của tôi, xin nàng tha thứ và thể (lời thể cá trê chui ống cống) sẽ không bao giờ tái phạm nữa trước ánh mắt, thoát đầu là mở to ngơ ngác vì bất ngờ, rồi sau đó là nhặt nhòa lệ đầm đôi mi... Nàng chỉ khóc và khóc nức nở thôi chứ không hề bao giờ đay nghiến, nói nặng một lời nào với tôi chứ đừng nói chi tới

chuyện “xử đẹp” tôi bằng bạo lực. Nhưng chính nhờ nòng cơ xử như vậy nên nòng mới...gông cổ, tùm dây cương con ngựa bất kham tôi được tới ngày hôm nay. Sau chuyến vượt biên... hụt, hai chúng tôi từ Cà Mau vừa trở về đến nhà tôi chừng mười phút, thì thấy tên cán bộ quản giáo của tôi lù lù đứng trước cổng nhà bấm chuông inh ỏi. Tim tôi đau thắt lại vì biết ngay sẽ có tin dữ đến với tôi. Tháng đầu tiên là thời gian thử thách, tôi phải đi trở ra trại A-20 đổi giấy phép hết hạn để lấy giấy phép khác. Sau lần đó là cứ ngày 20 tây hàng tháng, tên quản giáo sẽ vô Saigon, đến từng nhà trong nhóm anh em tù nhân cải tạo tại địa phương cư trú để thu tiền hối chết. Nhưng hôm đó mới có 5 tây mà hắn xuất hiện đột ngột như vậy là tôi biết ngay có chuyện chẳng lành rồi.

8. Tiếp tục vô tù

Quả là đúng như vậy! Hắn nói vì có thanh tra đột xuất nên trại phải thu gom tất cả các tù nhân đang cải tạo không giam giữ trở về trại gấp. Vừa nghe hắn tuyên bố như vậy, nòng nắc lên một tiếng rồi ôm chặt tôi khóc nức nở, còn tôi chỉ biết đứng chết lặng, lòng đau như cắt theo từng dòng nước mắt tuôn rơi như mưa của nòng. Hắn cười giả lả rất giả tạo, rồi gượng gạo nói:

- Không có dzi đâu, chuyện thường í mà. Chỉ mất mười hôm thôi rồi sau khi thanh tra xong, đâu nại vào đấy. Anh C. sẽ trở về nhà như thường nệ thôi. Chì đừng có no!

Ngày 4/ 6/1989 xảy ra sự kiện Thiên An Môn bên Trung Cộng, tưởng đâu rằng anh em tù chính trị chúng tôi sẽ bị gom bi về trại để phòng ngừa một chuyện tương tự sẽ xảy ra ở VN. Nhưng rồi lần đó sóng êm biển lặng. Ngày 9/11/1989, Bức tường ô nhục Bá-Linh sụp đổ lôi kéo theo hàng loạt biến động tại Đông Âu và Liên Xô. Bên VN, trông thấy tình hình các nước Xã Hội Chủ Nghĩa anh em

đang hấp hối, chính quyền Hà Nội lập tức tung ra hàng loạt đối sách để phòng ngừa hiệu ứng Domino Dân Chủ lan sang VN. Công An cơ động (cảnh sát dã chiến) được thay màu áo rằn ri dũ dằn, trang bị nón sắt, khiên và dùi cui... đứng đầy các ngã tư đường của các thành phố lớn, nhất là Sài Gòn và ngay cả Hà Nội. Tôi đã biết ngay là cái quãng thời gian thần tiên thớ mộng của tôi và nòng sẽ chấm dứt. Cái bản án chín năm sáu tháng tù khổ sai lại hiện hình ra trước mắt tôi như một tên ác thần không sao tránh khỏi nanh vuốt của hắn. Tôi đã cố hết sức vùng vẫy để hòng thoát thân bằng những cuộc vượt biên đầy cam go, hiểm nghèo với nòng nhưng chạy đàng Trời cũng không khỏi số. Sau cơn xúc động, tự nhiên tôi thấy nòng trở nên bình tĩnh dị thường. Với một khuôn mặt lạnh như băng, nòng trầm giọng nói nhỏ với tôi:

- Anh vô phòng thu xếp quần áo, đồ đạc vô vali đi. Để em ở đây nói chuyện với thằng này một chút. Nhìn gương mặt kỳ lạ và nhất là đôi mắt của nòng, đôi mắt to rất đẹp với đôi hàng mi cao vút đã biến thành đôi mắt cá chết của những giai nhân máu lạnh trong các phim Hollywood mà tôi đã xem. Tôi hoảng hồn đến lạnh người, toàn thân nổi gai ốc vì đoán biết nòng chuẩn bị nói chuyện gì với tên Công An quản giáo của tôi. Tôi đã được nòng cho xem những tấm hình kỷ niệm chụp lúc nòng thi lấy bằng Huấn luyện viên Tae-Kwon-Do, nên tôi biết cái cần cổ của tên Công An quản giáo không thể nào cứng hơn cả một chồng gạch nén Đồng Nai rắn như đá, mà nòng đã dùng cạnh bàn tay chém đứt làm hai được. Hắn có lặn khẩu K-54 sau lưng nhưng chắc chắn là không bao giờ nòng cho hắn có cơ hội rút súng ra đâu. Chính nòng cũng biết hắn có súng nên nếu nòng có ra đòn, chắc chắn phải là một đòn duy nhất hạ gục hắn ngay tức khắc, mà hắn không kịp phản ứng: Đòn chết! Tôi chụp lấy hai vai nòng, nhìn sâu vào mắt nòng, nói nhỏ thật nhanh trong hơi thở dồn dập:

- Không được đâu em! Đừng làm vậy. Còn một thằng nữa là của Công An quận Bình Thạnh đi theo hỗ trợ cho nó, đang

ngồi trong quán nước ngay trước cửa nhà mình nè. Hồi nãy ra mở cửa cho nó vô anh thấy. Nhà mình không có cửa sau, không thoát được đâu. Hơn nữa, chuyện anh đã làm, anh chịu. Anh không muốn em vì anh mà bị đánh vô làm liên lụy tới em đâu.

Khi nghe tôi nói như vậy, toàn thân đang vận công căng cứng của một võ sư từ từ mềm nhũn ra, nàng lại ôm chặt rồi vùi đầu vào ngực tôi, khóc mướt trong uất hận.

- Eo ơi ! Hai anh chị mới yêu nhau mà khẩn khít quá nhẩy! Chị yên tâm đi, anh C. chỉ đi vài ngày rồi nài quay về với chị ngay í mà.

Tên quản giáo vừa nói vừa cười rất xỏ lá mà không hề biết là Tử Thần vừa mới lướt qua sát đầu hắn. Cũng cái kiểu nói đó, cũng luận điệu xảo trá đó mà tháng 6/1975, mấy trăm ngàn Sĩ Quan, cán bộ, viên chức VNCH đã ra đi biệt biệt không biết ngày trở về, có rất nhiều người đã không bao giờ trở về! Mười bốn năm sau, tôi lại nghe cái giọng điệu y hệt không thay đổi đó ngay trong nhà tôi. Nhưng có chút khác biệt là tôi biết rõ cái vài ngày hắn nói sẽ kéo dài... chín năm sáu tháng, mức án còn lại của tôi. Thời điểm mà tôi bị tập trung trở về trại A-20 là gần cuối tháng 11/89 =>10 âm lịch, như vậy chỉ còn chưa đầy 2 tháng nữa là đến ngày cưới của chúng tôi như hai gia đình đã ước hẹn cùng bà con! Nàng đã hết lời van xin, thuyết phục tên quản giáo cho nàng đi theo tôi ra trại A-20 để chờ khi nào tôi được trở ra thì sẽ cùng theo tôi về nhưng hắn vẫn lạnh lùng từ chối. Không thềm nói thêm một tiếng nào, nàng cởi tấm lắc vàng 18k là sinh vật đính hôn tôi đã tặng nàng, đặt lên bàn ngay trước mặt hắn. Hắn trở mắt ngó lom lom tấm lắc, không dấu được vẻ thềm thường trong ánh mắt tham lam. Hắn thềm ước lượng giá trị. Hắn có ngu dốt lắm cũng phải biết là cả đời lương Công An chết đói của hắn cũng không bao giờ với tới được. Nhưng hắn làm bộ thờ dài, chép miệng nói:

- Theo đúng điều lệnh của Công An thì...

Hắn chưa nói xong thì thềm một sợi dây chuyền có kèm mặt saphia hình trái tim màu xanh lóng lánh được nàng đặt nhẹ nhàng bên cạnh tấm lắc.

- Nhưng thôi ! Nể tình của anh C. là chỗ... quen biết với tôi lâu năm (!) chị chuẩn bị ngay đi, khoảng 10 phút nữa sẽ có xe của trại tới đón. Tôi sẽ bảo lãnh cho chị đi theo tiễn anh C. ra trại vậy. Vừa nói

hắn vừa lấy cả hai tay hốt hai món nữ trang sính lễ, dứt thật nhanh vào túi quần. Khi cùng thu xếp hành trang trong phòng với tôi, nàng nói:

- Em sẽ vọt về nhà, 30 giây sau em sẽ trở lên cùng đi với anh. Nếu xe trại có tới, anh cố câu giờ chờ em nha! Tôi chưa kịp nói gì, nàng đã biến mất. Loáng sau nàng đã xuất hiện, gọn gàng trong bộ đồ Jean với túi hành trang đeo bên hông.

9. Cùng chung một... còng.

Nàng ngồi xuống trước mặt tên quản giáo, lấy trong túi hành trang ra ba cây vàng, nói với hắn, giọng tỉnh rụi:

- Anh cho em... đổi lại hai món đồ sính lễ mà anh C. tặng cho em nha anh. Hai món đó coi rùm beng vậy chứ chỉ đáng chưa tới một cây rưỡi đâu. Đổi như vậy là anh... lời lắm đó!

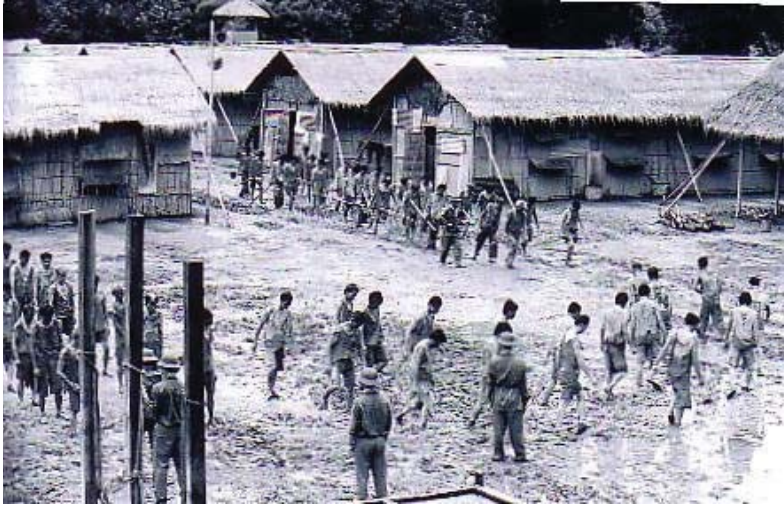
Giống như một thằng ăn trộm bị bắt quả tang, tên quản giáo run run quờ nhanh ba cây vàng nhét ngay vào túi trước rồi mới móc (rất chậm chạp, khó khăn) hai món nữ trang đặt lên bàn, miệng lí nhí:

- Dạ !... EM xin chị ạ !

Trong khi tôi đeo trở lại cho nàng hai món nữ trang, nàng nói nhỏ đủ cho tôi nghe:

- Nếu thằng giòi bọ đó mà đòi ba chục cây, em cũng thí cho nó chứ có xá gì ba cây! Tiếng kèn xe vang inh ỏi trước đầu hẻm cùng lúc với tiếng tên Công An quận Bình Thạnh gọi với vào nhà. Chúng tôi ra tới thì thấy một chiếc xe đồ lớn 50 chỗ ngồi đã hầu như kín người bên trong, gần như toàn bộ là những anh em tù cải tạo tại địa phương như tôi, số ít còn lại là mấy tên Công An quản giáo. Lên xe mới biết chỉ có mỗi mình tôi là được ưu ái cho phép người nhà cùng đi theo ra trại A-20. Các anh em bạn tù sau khi hỏi thăm tôi, biết được nàng chỉ mới là hôn thê chứ chưa là vợ tôi, đều không dấu được niềm mến phục nhưng không kém phần ái ngại cho chúng tôi. Thử thách cho nàng hãy còn nhiều lắm, lâu lắm vì các anh em đều biết rõ bản án còn lại của tôi. Dường như nàng hiểu được ánh mắt ái ngại của anh em. Rất bình tĩnh và đầy bản lĩnh, vui vẻ, thân tình, nàng nói lớn cho cả xe đều nghe:

- Thừa các anh! Nếu lần này ra A-20 rồi đều được trở về nhà thì em kính mời tất cả các ANH EM BẠN của anh C. đây vui lòng nhín chút thời gian tới dự đám cưới của tụi em vào ngày... tại nhà

của tụi em số... vào lúc... giờ. Em nghĩ là các anh cũng không chấp nhứt chuyện tụi em vì hoàn cảnh nên thất lễ, không gởi thiệp mà mời miệng như vậy phải hôn?

Cả xe (ngoại trừ mấy tên Công An ra vì bọn nó biết nàng chỉ nói riêng với anh em bạn tù của tôi) vỗ tay hoan hô rần rần trong sự im lặng khó chịu của bọn Công An. Từ Saigon ra tới trại A-20 gần 600Km, chúng tôi không được xuống xe ở các tiệm cơm dọc đường mà phải ngồi ăn cơm ngay trên xe. Nếu có đi vệ sinh thì phải đi từng nhóm 5 người có 5 quản giáo đi kèm sát bên. Thấy kiểu cách siết cứng chúng tôi như vậy, tôi biết ngay là chuyến đi này của tôi khó lòng mà có ngày trở về như mong đợi. Tuy không nói ra nhưng nhìn ánh mắt thất vọng của nàng, tôi biết là cái kế hoạch nàng đã âm thầm trù tính cho tôi trốn thoát dọc đường sẽ không thể nào thực hiện được. Xe tới Đại Lãnh chuẩn bị leo đèo Cả gần nửa đêm, đột ngột dừng lại một nơi vắng vẻ. Đèn trong xe bật sáng soi rõ những gương mặt đăm chiêu, đầy ái ngại của anh em tù. Như kế hoạch đã bàn tính trước, tất cả các tên Công An ngồi bật dậy, hai tên nhảy xuống đường đứng hai bên phải và trái của xe, tay cầm đèn pin bật sáng, tay lăm lăm AK-47, phòng ngừa có người trèo cửa sổ phóng xuống đường trốn thoát. Mấy tên Công An còn lại lấy còng số 8 ra còng từng cặp hai người tù lại với nhau. Nhưng khi tới tôi (ngồi băng ghế sau cùng của xe. Nàng đã cố tình xin đổi chỗ ngồi của anh em cho chúng tôi ngồi băng ghế sau xe để dễ trốn thoát) thì bị... lẽ do không còn anh em nào để còng chung tay với tôi. Nàng tỉnh bơ giằng lấy cái còng trong tay tên Công An (còn đang lúng túng chưa biết xử trí ra sao) bóp vào tay tôi rồi vào tay... của nàng. Nàng đưa cao tay lên lôi theo cả tay tôi, như như trước mặt tên Công An, nhìn thẳng vào mặt hắn, nói gần từng tiếng:

- Như vậy anh yên tâm chưa?

Hắn càng thêm lúng túng, bối rối với hành động bất ngờ của nàng, miệng lí nhí:

- Nhưng mà... chị không phải là... không được phép... Nàng cười khẩy:

- Chấp nhận làm vợ của tù thì phải chấp nhận cùng chung số phận với chồng. Đeo còng vô tay chứ đâu phải đeo huy chương mà phải cần có phép vậy anh?

Cả xe vỗ tay rầm rầm tưởng như không bao giờ dứt. Tên Công An xơ rớ, ngần ngừ một chút rồi lẳng lặng bỏ về chỗ hắn ngồi!

10. Cùng một tử vi duyên số.

Chuyện nàng theo tôi ra tận trại giam, nhất là hành động và lời nói khí khái của nàng trên chuyến tù xa, đã thành câu chuyện truyền miệng mãi về sau của các anh em tù chính trị trại A-20. Ra tới trại, trời vẫn chưa sáng. Xe dừng trước cổng nơi nhà thăm nuôi. Tên quản giáo gọi tôi và nàng xuống xe, dẫn vào giao cho tay Công An quản lý khu thăm nuôi, nói là cho tôi được thăm gặp 24 giờ, sẽ nhập trại sau. Tên Công An nhà thăm nuôi ngạc nhiên nhìn tay nàng đang bị còng dính tay tôi, cho tới lúc đó vẫn chưa được tháo ra. Thấy hắn đang trở mắt nhìn, nàng cười lớn:

- À ! Cái này là em mượn của anh N. (tên quản giáo) để giữ anh C. lại với em cho chắc ăn! Em sợ ảnh... lường gạt em, làm đám hỏi với em rồi quất ngựa truy phong đó anh. Bây giờ em xin... bàn giao ảnh lại để các anh canh chừng ảnh dùm em nha.

Tên Công An nhà thăm nuôi ngỡ ra một lúc vì chưa kịp hiểu ra lời xiên xỏ, chưởi khéo của nàng. Khi đã thấm ý, hắn cười mếu máo, lắc đầu, chắc lưỡi:

- Tôi chịu thua chị luôn ! Ở đâu mà anh C. tìm ra được chị thật là xứng vợ, xứng chồng quá đi. Khi chỉ còn hai chúng tôi trong phòng thăm nuôi, nàng mất hẳn vẻ lạnh lợi, sắc xảo mà trở nên mềm nhũn trong vòng tay tôi, khóc trong câm lặng. Tôi không ngờ, hoàn toàn không thể nào ngờ được nàng là một người con gái có bản lĩnh khác thường như vậy. Ngay trong nghịch cảnh không lối thoát, nàng vẫn bình

tính ứng xử quyền biến, khôn khéo mà không phải ai cũng có thể làm được như vậy. Tôi đâu có chọn lựa và cũng không thể nào chọn lựa, chỉ nhờ duyên số tiền định mà thôi! Một lúc sau, nàng gạt nước mắt, mở cái túi xách, lấy ra một quyển tập học trò cũ, bìa bên ngoài đã ố vàng vì thời gian, lật lật rồi chọn ngay một trang đưa cho tôi:

- Anh hãy đọc đi, đây là lá số Tử Vi trọn đời của em do một người bạn thân của ba em đã chấm và giải ra. Bác ấy là một Sĩ Quan Hiến Binh thời ông Diệm chứ không phải chuyên làm nghề bói toán. Lúc em mới hai tuổi tức năm 1962, ông có tới nhà mừng sinh nhật của em. Không biết tại sao ổng bỗng em một lúc rồi nói với ba em:

- Mấy rần nuôi dạy con nhỏ này nha Ch. (tên ba vợ tôi), sau này khi lớn lên, nó sẽ là đứa vượt trội hơn hết trong số mấy đứa con của mấy. Số của mấy đừng mong có con trai, nhưng con nhỏ này còn hơn ba thằng con trai cộng lại nữa đó. Để tao chấm cho nó một lá số Tử Vi rồi giải ra cho mấy coi tao coi tướng nó có đúng không nha. Em đã gìn giữ lá số này bao nhiêu năm nay rồi và gần như em thuộc lòng nó luôn. Anh đã cho em biết 7 điều tiên tri số mệnh của anh rồi thì hôm nay, em sẽ cho anh biết số mệnh của em. Em muốn anh đọc ở cung Phu của em, tức nói tới người chồng của em,

nhưng cái đèn dầu con cóc này lù mù lắm anh không đọc được đâu, để em đọc thuộc lòng cho anh nghe nha: # Đường số là một người rất gan dạ, bản lĩnh hơn người, cương trực, rất căm ghét sự bất công, áp bức, giữa đường gặp chuyện trái tai, gai mắt hay ra tay nghĩa hiệp, cứu người thế cô. Mạng nữ nhưng do tánh khí như trang nam tử hảo hán nên khó bề lập gia thất sớm được, phải tới năm ba mươi mới gặp được ý trung nhân. Chồng của đường số là một... (xin phép bỏ qua vì không tiện nói về cái tôi) Do là người như vậy nên mới khắc chế, thu phục được đường số. THỜI GIAN ĐẦU, VỢ CHỒNG PHẢI GÁNH CHỊU TAI ÁCH LÀ BỊ MỘT THỜI GIAN DÀI SỐNG XA CÁCH, VỢ NAM CHỒNG BẮC HAI PHƯƠNG. Sau khi tái hợp mới hòa duyên sắt cầm, sống trọn đời hạnh phúc. Chính tôi đây cũng đã... thuộc lòng lá số của nàng nên khi viết đoạn này, tôi gõ một mạch từ đầu tới cuối mà không cần phải mở ra đọc lại.

- Hôm vừa làm đám hỏi của tụi mình xong, anh có nhờ má kể lại cho em nghe chuyện anh đã nói trước với má 7 điều tiên tri về... em, để cho em thấy là anh không dựng chuyện. Em tức cười trong bụng lắm vì thấy sao mà lá số của anh và em giống như in khuôn với nhau vậy đó. Em muốn cho anh đọc lá số này của em rồi nhưng sợ anh nản chí. Em đã cố hết sức tận nhân lực cùng anh mong thoát số mệnh, nhưng cuối cùng thì mình cũng phải chịu thua! Thôi số tụi mình đã như vậy rồi thì anh cũng đừng buồn, đừng lo nữa. Thân cá chậu chim lồng, anh có lo cũng không có được gì đâu.

Nàng còn dặn thêm:

- Ở trong trại, em chỉ xin anh cố gắng giữ gìn sức khỏe để còn có ngày về với em. Em nghe má kể lại chuyện của anh trong trại thời gian trước khi anh về gặp em, anh rất là “cứng đầu, khó trị” nên cứ bị chiếu tướng hoài. Thôi bây giờ đã có em rồi, anh cố gắng sống sao cho phải đạo đi. Anh có thể vì nghĩ tới em mà chịu nhục, nhưng không thể vì em mà chịu hèn được. Anh cũng đừng sợ mất em. Như lá số của em đã nói thì không mong gì anh

sẽ có mặt trong ngày cưới của tụi mình được đâu. Anh cứ để cho em lo, em sẽ thuyết phục gia đình hai bên cứ đúng ngày đã ước hẹn mà làm đám cưới, cho dù không có mặt... chú rể. Sau khi làm đám cưới xong, em sẽ ra đây hưởng “tuần trăng mật” với anh ở ngay nhà thăm nuôi này. Chịu hông? Cười cái đi em thương!

11. Án Chung Thân Mãn Đời

Nhìn cái cười méo xẹo trên gương mặt đau khổ giống như người bị bệnh trĩ kinh niên của tôi, nàng phá lên cười vang vô tư lự như không có chuyện gì bi đát đang xảy ra cho hai đứa, rồi vừa cười nắc nẻ vừa nói:

- Em nói cho anh biết nha, nhà nước kêu anh án chung thân còn giảm án rồi có ngày tha cho anh về, chứ lần này em kêu cho anh cái án chung thân thì đừng hòng em... giảm án cho anh nha. Em sẽ xiềng cổ anh tới mãn đời luôn đó.

Qua sáng hôm sau, tôi bị dẫn vào nhập trại, trở lại đội lao động khổ sai như ngày nào. Còn nàng thui thủi một mình trở về nhà báo tin dữ cho hai gia đình biết. Nàng đã thực hiện đúng như đã hoạch định với tôi đêm chia tay trong nhà thăm nuôi. Gia đình đôi bên đã tổ chức một đám cưới linh đình với đông đủ bà con, quan viên hai họ nhưng không có... chú rể! Má tôi đã đóng vai chú rể, thay tôi để theo như tục lệ, trao nhẫn cưới, bông tai, dây chuyền cùng các thứ lễ vật cưới cho nàng. Ngay sau lễ cưới, má tôi đã dẫn nàng ra thăm tôi và xin cho tôi được thăm gặp... mười ngày để cùng nàng “hưởng tuần trăng mật” ngay tại nhà thăm nuôi của trại tù A-20! (Xin nhắc lại: nhà tù thời đổi mới rồi, chuyện gì cũng có... thủ tục đầu tiên). Có một chuyện đáng nhớ là trong những ngày trăng mật, tôi có nhắn lời mời anh bạn tù rất thân là Thiếu Tá H.Q.T. (vị Tiểu Đoàn Trưởng Công Binh QLVNCH tôi đã nói ở phần trên. Hiện anh đang định cư tại California, USA theo diện RD, tù chính trị) ra nhà thăm nuôi để tôi ra mắt vợ mới cưới của tôi cho anh biết mặt. Anh đã cho tôi biết từ năm 82 bảy điều tiên tri số mệnh của tôi giống y như chú Ba P. đã nói. Khi anh T. vừa an vị, tôi gọi nàng ra và nói:

- Em rất cảm ơn anh đã tiên đoán 7 điều về người vợ của em từ 7 năm về trước. Hôm nay em xin được giới thiệu với anh, đây là vợ của em. Anh coi có... đúng là cô này không, hay là còn cô... nào

khác để em còn liệu bề tính toán chuyện tương lai.

Anh T. phá ra cười trong khi tôi vẹo mình đi vì cái ngất đầu đống một bên sườn non mà nàng tặng cho tôi. Sau tuần trăng mật, cứ mỗi ba tháng một lần, nàng đều đặn lặn lội, trèo đèo vượt suối (Đúng nghĩa đen! Những anh em nào đã từng ở trại tù A-20 và gia đình của họ sẽ rất thông cảm khi thấy tôi dùng câu thành ngữ này) ra thăm nuôi tôi cho tới ngày nàng không thể đi được nữa vì... cái bụng bầu đã gần tới ngày sinh nở, nàng mới bắt đầu đi tạm giao lại chuyện thăm nuôi cho má tôi. Năm 1990, nàng đã sinh cho tôi một đứa con trai đúng như phần số đã định. Khi con tôi được bảy tháng, nàng bỗng nó ra A-20 thăm ba của nó lần đầu tiên. Ông Giám Thị Trưởng A-20 hay tin, ra tận nhà thăm nuôi, vừa bỗng bế đứa giỡn với con tôi, vừa chúc mừng chúng tôi. Ông ta nổi tiếng là không ưa trẻ con nhưng không hiểu sao lại rất thích thằng con của một tù nhân như tôi. Hễ cứ nghe vợ con tôi ra thăm là thế nào ông ta cũng có mặt làm vú em trông coi con cho chúng tôi. Suy gẫm lại, có thể ông ta sau lần xem chết năm 1989 may nhờ có cha D. báo trước nên nay ông ta lại một lần nữa chúng kiến tận mắt chuyện “Con người ta có duyên số và định mệnh hay không” nên ông ta mới có ưu ái đặc biệt với con trai của chúng tôi chăng? Và có thể do chính tác động đó mà thay vì phải chịu chung đủ chín năm rưỡi án khổ sai, tôi chỉ phải trả nợ số kiếp thêm có... bảy năm tù! Năm 1996, nàng dẫn con trai tôi, khi đó đã được sáu tuổi, ra tận trại giam đón tôi ngày mãn án, mà nhất quyết không để cho tôi về một mình. Chắc có lẽ nàng đã biết rõ lá số của tôi rồi, nên nàng sợ có con... yêu nữ nào đó phổng tay trên, uống công nàng chờ đợi rông rã suốt bảy năm trời ngày tôi trở về. Từ ngày tôi mãn bản án chung thân sau 17 năm ba tháng thụ hình, tôi vẫn đang tiếp tục thụ hình bản án chung thân của chính nàng tuyên án, mà không bao giờ mong có ngày được ân xá!

Xin chân thành cảm ơn các bạn đã đọc chuyện này của tôi và qua câu chuyện dài dòng này, chắc có lẽ các bạn đã có câu trả lời cho câu hỏi mà hàng triệu triệu người trên thế giới vẫn thắc mắc, không biết “Con người có duyên số và định mệnh hay không?”.

Nguyễn Như Ý

Con Ki Già

Để nhớ lại thời gian mấy anh em tui sống hăm hút với nhau ở rẫy rừng mù sương, tuy vất vả nơi hẻo lánh nhưng là thời gian hạnh phúc an bình, dù là quá ngắn ngủi...

1. Thuở trời đất nổi cơn gió bụi

Bạn thân mến,

Bữa trước tui qua biếu quà Tết bà lối xóm, mới thấy trong nhà bà có con chihuahua tí xíu đẹp tuyệt vời luôn. Anh chàng thâm lặng quá nên mình ở kế bên mà không hay biết sự có mặt của ảnh. Khi thấy tui mon men tới gần tính làm quen, ảnh mới lù lại, bốn chân xoạc ra oai hùng và bắt đầu sủa, trời đất ối tiếng sủa nghe cũng dễ thương nữa, ấu ấu ấu ấu... Có anh này giữ nhà chắc ăn trộm nó vô dọn hết nhà rồi nó bốp mũi ảnh bỏ vô bị xách đi luôn quá ha ha !

“Mười triệu đó, không bớt một cắc !”, bà lối xóm nói. Trời Phật ơi, nói theo kiểu phim Bắc, mua con cún mất biết bao nhiêu cân thóc ! Ghê thiệt, nhưng phải nói là cũng đáng đồng tiền bát gạo, “đắt xắt ra miếng” : dáng anh cún rõ ràng là rất giống, từ đầu tới chân màu vàng rơm, bộ điệu cực kỳ thanh tú và sang trọng như một con nai đực thu nhỏ, bốn chân cao, ngực ưỡn vồng, xương chân nhỏ bằng tay cái, mỏ nhọn mắt lồi đen lay láy, cái mũi gãy cúp mà dễ thương lạ kỳ ! Thằng nhóc nhà tui mà thấy chắc nó ngó em cún tới rớt con mắt luôn !

Thiệt đúng là chó nhà giàu, thức ăn là mấy cái bánh nho nhỏ hình khúc xương thơm phức, đựng

trong cái chén tuyệt đẹp in chữ puppy cách điệu, làm tui chột nhố mà thương đứt ruột mấy con chó giữ rẫy nghèo khổ của tui những năm sau 75, chuyên ăn độn cơm với khoai mì và hột mít luộc (vì trong sân có trồng vài cây mít), chan chút nước khô cá đù kho muối mà tui nó táp phập phập vài miếng là hết tô, còn thòm thềm lượm từng miếng khoai mì rơi vãi ngoài đất lấm lem cát bụi.

Tui tội nghiệp nhất là con Lucky, ở nhà hay gọi tắt là con Ki, tên là vậy nhưng cuộc đời không lucky chút nào, đường đường là berger lai nên khá bụi con nhưng trước khi vượt biên chủ nó nhờ anh Ba tui đem về rẫy nuôi (sau đó cái villa của chủ nó ở đường Cây Điệp gần đường Đinh Tiên Hoàng Sài Gòn bị niêm phong và tịch thu vì cả nhà đi vượt biên hụi bị bắt, ngày ngày cả nhà chủ nó phải xuống ruộng ngâm mình nhổ cỏ lác và ăn cơm với rau muống luộc cả rẫy chấm với nước muối ở một trại cải tạo dưới Năm Căn, Cà Mau, vì cái tội “bỏ đất nước đi tìm.. bơ sữa”, sau đó đứt liên lạc, chẳng biết gia đình đó sau này ra sao).

Con Ki dần quên nỗi buồn chia ly, hằng ngày giải trí bằng cách ngóng mỏ ra đám lau sậy ngoài rẫy sủa ông ổng đuổi mấy con chồn gian ác rình bắt gà hay mấy tay thợ mộc say rượu hát ê a ngoài

đường mòn về khuya...

Đất trại rộng lắm, đất của mình mà mình rào lại bị người ta ghét, thiệt là cái xứ gì kỳ cục... Vài người lối xóm rất hung dữ, lại khoái ăn thịt chó thịt mèo nên cuộc đời của mấy con chó giữ rẫy nhà tui cũng lắm gian nan. Con Chiêu Hà bị bắt ban đêm, mờ sáng nghe đám con trai đất bên lao xao ra giếng xách nước mài dao và mỗi rơm. Con Ngọc Thố đi chơi mãi không thấy về, mấy ngày sau có người kể lại, nói nó bị một xe Jeep cán chết, họ đã bỏ chạy một đổi mà nghĩ lại còn tiếc, cho de xe lại xách con chó quăng lên xe lúc nó còn đang giẫy chết máu me đầy mình.

Còn con Ki một bữa tự nhiên nằm buồn hiu hỏ ăn. Khi tui tới vuốt ve hỏi han mới thấy nó bị chém một nhát dài rất sâu bên sườn, máu đen dính bết lông, vết thương còn rịn máu. Ôi ôi đau lòng ! Tui chảy nước mắt : “Sao mày không cho tao hay, để chịu đựng một mình ?” Nó rên ư ử khi được xúc thuốc, được ưu tiên ăn cháo trắng với miếng đường tán (mấy năm đó, chó mà được ăn cháo trắng là sang lắm rồi) mà mặt vẫn lạnh tanh hờ hững, chắc là nó đau quá. Người ta nói “chó liền da, gà liền xương” thiệt đúng, nếu người ta mà mất máu kiểu đó chắc nằm bẹp dí cả tháng trời, còn con Ki chỉ vài ngày là chạy lon ton đi cà khịa với con mèo mẹ rồi.

2. Cún cũng truân chuyên

Chuyện tình của con Ki cũng như cuộc đời nó, không có một happy ending. Cách đó một con đường và một triền dốc là nhà một ông chủ trại cưa. Con chó Vện của ông này ngấp nghé nằng Ki nhà tui ghê lắm, tui tui hay cà rờn dặn con Ki : “Giấy rách phải giữ lấy lề nghe hôn Ki, cái thằng dữ dần mất nét đó cứ rượt cắn gà nhà mình hoài, mấy đầu gì cũng giống berger, không được cặp kè với thằng đó nghe chưa !”. Nhưng ở cái xứ chó ăn đá gà ăn muối đó có lẽ tìm đồ mất cũng không ra một thằng nào xứng đáng hơn nên con Ki nhà tui đành vuốt bụng ngậm ngùi về nâng khăn sửa túi cái thằng xấu xí vằn vện đó (đó là tui nói cho “văn chương”, thật ra nó đi hẹn hò với trai mà mặt mày tí ta tí tởn chó có ngậm ngùi chi đâu!).

Kết quả của mối tình vụng trộm này (cũng dỏc nữa, con Ki này ghê lắm, nó chẳng sợ gì ai mà lên lút, có khi còn dám dẫn thằng nọ về tận nhà, hai

đứa bày trò yêu đương nhăng nhít lẫn lộn ở bãi cỏ ngoài rẫy khoai mì ngay trước nhà !) là cái “ba lô ngược”, rồi nó hạ sanh hai đứa nhỏ, một con đực khỏe mạnh tròn vo đen thùi, tui đặt tên là Tonneau (mẹ vàng cha vện nhưng con lại hắc quấy, chắc là giống chú bác đi cậu chi đây !), và một con cái lem luốc vằn vện èo uột sổ mũi liên miên từ lúc mới sinh cho tới khi chết, thấy nó coi bộ hồng thọ, tui đặt tên Phù Du.

Khi con Ki vừa sanh xong chừng vài tiếng đồng hồ, liếm láp hai đứa con sạch sẽ và cho bú xong xuôi, nó liền chạy một mạch về phía nhà thằng Vện (thiệt tình tui cũng thắc mắc quá, không biết nó chạy qua bên làm chi?) rồi chúi xúi chạy u về úm con. Anh Ba tui hỏi : “Sao, Ki, thằng Vện nó chịu cấp dưỡng cho mày không ?”. Cả nhà xúm lại cười rân. Con Ki ngó mặt ra, chắc nó không hiểu tại sao cả nhà xúm lại cười nó, nhưng mặc, nó không quan tâm, bây giờ trong mắt nó có lẽ chỉ quan trọng nhất là “hai cục vàng” nhỏ xíu đang chồi chồi nhủi nhủi vô lòng nó bú tí.

Con Tonneau thấy khỏe mạnh vậy lại chết trước, mà nó bị bệnh gì kỳ lắm, cả người sưng lên, nhứt là chỗ bộ phận sinh dục, rồi bỏ ăn mà chết, có lẽ do mẹ nó cả đời ăn cơm độn khoai mì, mà khổ, thời đó con người còn ăn độn tới da mặt bụng beo, huống gì chó mèo ! Em gái nó cầm cự được tới mùa Tết năm sau, nó thoi thóp mòn mỏi rồi một bữa tắt thở trên tay tui, trên mình vẫn còn mặc chiếc áo do chính tay tui “thiết kế” đặc biệt đúng size nó với hàng nút bóp đơm dài trên lưng. Con Ki ngẩn ngơ mấy ngày liền, chắc nó thấy vắng mấy đứa con lớn xộn rồi mà cứ lẻo đẻo đeo vú mẹ kéo lết, hay nó nhớ cái dáng râu rĩ của đứa con gái yếu ớt, cứ mỗi lần nháy mũi là đứng xuống tấn bốn chân rồi hất xì một cái run bắn mình mẩy, mũi dãi lòng thông phát ghê.

Con Ki trở lại thời kỳ son rỗi ! Anh Ba hay gọi con Ki với chiếc xe Honda SS50 của anh là “chiến hữu”. Anh Ba khó tánh nhưng hiền, hay gần gũi với thú vật chó không hung dữ như thằng Út lúc bị vướng chân là nó quạu quọ đá phóc một cái khiến con Ki kêu hự một tiếng khi rớt xuống đất.

Trước khi anh Ba gặp nạn mấy ngày, tự nhiên con Ki cứ tru suốt. Má tui sợ lắm, vừa đe nẹt con Ki vừa cầu Trời khẩn Phật, nhưng cái gì tới là tới

làm sao tránh được. Anh Ba không có nhà, chiếc xe Honda của anh cứ bị dòm ngó suốt nên chị Tư đem bán rẻ cho một người quen. Khi ông đó tình cờ chạy ngang, nghe tiếng xe, con Ki đang ngủ lơ mơ bỗng ngồi vụt dậy vẩy đuôi lia lịa, miệng rít lên ư ử cuống quít. Khi chiếc xe vụt qua và con Ki chợt nhận ra người ngồi trên xe không phải anh Ba, nó thất vọng nằm dài xuống, đầu đặt lên hai chân trước, mắt buồn bã xa xăm. Nhà bốn năm con chó giữ trại, sao chỉ mình con Ki là để ý chờ anh Ba về ?

Nhưng anh Ba mãi mãi không về, con Ki lúc đó cũng già yếu lắm rồi. Không biết có phải trùng hợp ngẫu nhiên, nó chết đúng một tháng sau khi nhà tui hay tin anh Ba chết trong tù. Tối đó thấy nó tệ quá - bỏ ăn nhiều ngày ốm rạc, mũi khô xám, mắt dại - Má tui vừa nói vừa khóc hu hu : “Chắc con Ki sắp đi theo anh Ba tụi bây rồi”. Chị Tư nói : “Thằng Út bỏ đi chơi hoài, không có nó ai chôn con Ki ! Mà biết chôn ở đâu bây giờ ?” Má chép miệng : “Thôi chôn nó gần bụi tre đi”. Bạn có tin được không, sáng sớm hôm sau không thấy con Ki trong nhà, ra kiểm khắp rẫy, mới thấy nó nằm chết chèo queo ngoài bụi tre tự bao giờ, mắt mở trừng trừng, bộ lông xơ xác ướt nhẹp hơi sương... Cả nhà đã khóc anh Ba cả tháng rồi, giờ tối khóc con Ki... Nó chết mà mắt mở trừng trừng, phải chăng vẫn nhớ về một thời vang bóng với tiếng sủa ông ông oai hùng trong ngôi biệt thự mênh mông ở Sài Gòn, hay nó vẫn mãi trông anh Ba tui về, người hay vỗ đầu nó nói chuyện, cười khà khà và gọi nó là “chiến hữu” ?

Mùa mưa năm sau, bụi tre Mạnh Tông nơi chôn con Ki đột nhiên tươi tốt dù thằng Út rất lười dọn gốc. Những mụt măng nhung nhau mập mạp nhú lên chen chúc hết đợt này tới đợt khác. Tui xắn măng đem về Sài Gòn biếu mấy Thầy trong Đại học Tổng Hợp giáp vòng vẫn chưa hết măng. Con Ki cả đời giữ rẫy đắc lực, tới chết cũng còn có ích, mà tội nghiệp, nó lỡ sống vào cái thời cả nước đói khổ, người còn không có cơm ăn, phận chó ra gì ! Có lẽ kiếp trước nó nợ nhà tui chẳng ?

3. Sứ giả thưởng thiện phạt ác

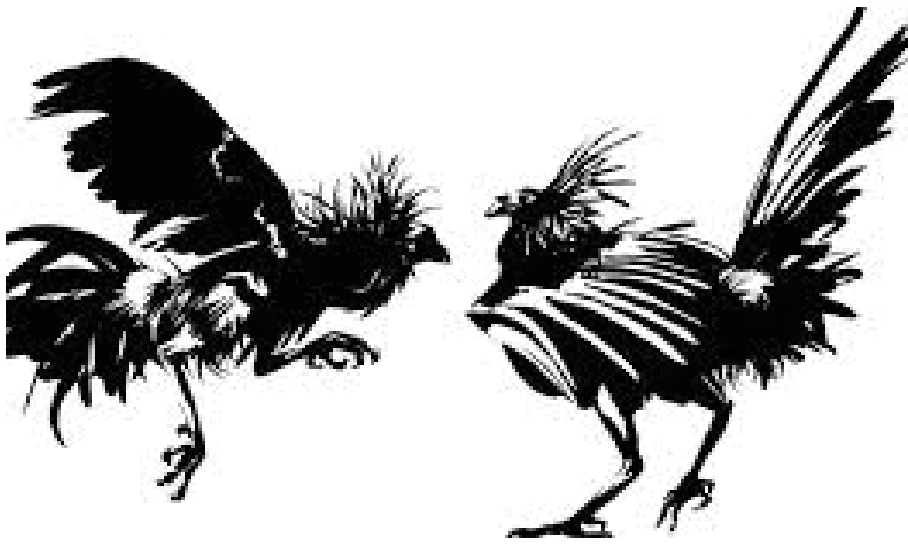
Ồ quên, để tui kể bạn nghe chuyện con Ki từng làm trợ thủ nhiệt tình cho tui trong việc “thực thi công bằng xã hội”. Chuyện là vậy, ngày nọ có anh

bạn của anh Ba tui ghé chơi, đem theo con gà nòi lông xám. Anh này vốn là kỹ sư công chánh, sau 75 đi... buôn gà, rồi rẽ qua buôn gà đá. Nghe anh ca tụng con gà đang ẵm trên tay có nhiều tướng quý mà phát ham, nào là con “Tướng Quân” này là con “thần kê”, có tướng “lắc mặt né chuồng”, nào là tướng “lục đỉnh” mỗi chân ba cựa... Không biết thần kê ra sao, nhưng vừa vô sân là nó lắc mặt lia lịa, mắt láo liêng thấy ghét, hai cánh khuynh khuynh xệ xệ ra về ta đây, lông thì có mấy cọng để lộ ngực và hông đỏ au giống y một gã cao bồi vườn mặ áo chim cò bỏ nút ngực.

Buổi tối nghe anh đó nói chuyện với anh Ba ca tụng giống gà nòi anh hùng quá trời, tui nghe chướng tai nhưng không dám tranh cãi, sợ bị rầy con nít nói leo. Hôm sau anh đó về Biên Hòa, chẳng biết sao gọi lại con Tướng Quân cho anh Ba nuôi giùm vài tháng. Trời đất ơi, gà chiến mà để lại đây ăn chơi trác táng “nhất dạ đế vương” với vài chục em gà mái hơ hớ kiểu này một thời gian chắc không liệt bại cũng gổỉ mỗi chân chồn !

Tui chờ khách về, hậm hực nói với anh Ba :”Em có thấy gà đá anh hùng chỗ nào đâu, khi một con gà lâm trận, đó là nó đánh lại một địch thủ không quen biết không thù hận, chỉ vài cái chớp mắt là cái cựa của nó đâm trúng mắt hay xuyên cổ. Nó không có trí khôn bị người ta xúi giục giết hại đồng loại, giết hại anh em, sao gọi là anh hùng ? Nếu “hiếp dân ngôn từ” mà gọi là “dũng” thì đó là chỉ cái dũng của kẻ thất phu !”. Anh Ba tui cười hì hì : “Con gái hay lý sự coi chừng sau này bị ống chề đó nghe !”. Kê, ống chề thì ống chề, trung ngôn nghịch nhĩ mà !

Con Tướng Quân mới về đã đi một vòng cà khía với con gà trống của tui trong sân, và vì nó là tay gà chiến nên con gà trống của tui đá thua chạy có cờ. Từ đó nó trở thành Tần Thi Hoàng làm chủ đám tam cung lục viện, con gà trống của tui dám hó hé xáp lại gần con gà mái nào là nó chạy đến đá cho trời chết. Tui ngứa mắt lắm rồi, vì vốn ghét quân cướp có “pa tăng” (môn bài), nhưng phải tới khi một chuyện quá bụng xảy ra lúc anh Ba không có nhà, tui mới quyết định trừng trị nó đích đáng. Số là con gà mái trắng đang ấp một ổ trứng gần nửa tháng rồi, mà nó ham ấp quá đến bỏ ăn, đem lúa

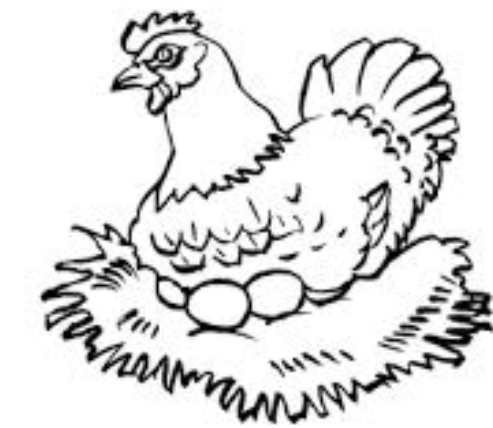

về, nằm thở hồng hộc nơi thêm nhà. “Giỏi đa Ki, để tao đi kiếm đồ ăn thưởng cho mày”. Còn thằng tướng cướp hèn nhát chuyên hiệp đáp kẻ yếu đuối thì sợ xanh máu mặt, cứ thơ thần mãi ngoài rẫy khoai mì, tới chiều sẫm mới dám lỏn lén về chuồng.

Tui dặn thằng Út giấu anh Ba chuyện này, cho tới khi ảnh trả con gà về cho bạn ảnh ở Biên hòa và bữa nọ cho hay : “ Thằng T nó nói con Tướng Quân tự nhiên bị “rớt”, không còn chiến như trước nữa”. Thằng Út buột miệng : “Chắc tại chị Năm cho con Ki rượt nó chạy sút quần hôm trước đó”. Anh Ba đang nằm võng ngồi nhồm dậy liền : “Ủa sao vậy Như?” Tui tỉnh bơ : “Tại nó hiệp người quá đáng. Có sứ giả thường thiên phạt ác ở đây thì bọn gian ác đâu có đất sống”. Anh Ba tui lắc đầu phì cười : “Thiệt hết biết cái con này !”.

Chắc bạn cũng đang cười tui phải không? Ồ, đã có một thời tui luôn ước ao được trở thành một nhân vật huyền thoại nào đó, Batman, Spiderman hay Superman gì đó, để đi trừ gian diệt bạo cứu giúp kẻ yếu. Nhưng bi kịch là tui và gia đình lại trở thành những nạn nhân khốn khổ thân cô thế cô. Do vậy tui đã chảy nước mắt ròng ròng khi hay tin Christopher Reeve, người đóng vai siêu nhân mới chết gần đây sau bao nhiêu năm ngồi xe lăn vì té ngựa chấn thương cột sống. Tui khóc vì nghĩ tui có khác chi anh chàng sống mũi thẳng vút và cặp mắt xanh biếc này đâu, là một kẻ tàn phế từng đóng vai siêu nhân, dù chỉ là lấy lại sự công bằng cho con gà mái tội nghiệp !!!

TCQN Tết Canh Dần

tới tận miệng, nó chỉ mổ vài cái lấy lệ rồi lảng xằng lấy mỏ trở trứng dưới bụng. Một bà mẹ tuyệt vời !

Qua tối tuần thứ ba, nó lòng không nhảy xuống sân chạy lại máng tìm nước uống, dáng đi yếu ớt nghiêng ngã. Chợt con Tướng Quân ở đâu xông xộc nhào tới đập mái. Gà mái đang ấp đâu bao giờ chịu trống nên con gà trắng xù lông

cự lại. Tui chưa kịp chạy ra can thiệp thì pặc! bằng đôi chân gân guốc của một thằng lỗ mãng vai u thịt bắp, con Tướng Quân quất một cú đá như trời giáng vào đầu khiến con gà mái khốn khổ tội nghiệp ngã lăn ra đất giãy đành đạch. Ôi ôi đau lòng ! Phẫn nộ ! Giọt nước tràn ly ! Tức nước vỡ bờ, tui hét lên một tiếng : “Ki !” (chắc lúc đó nhìn mặt tui thấy ghê lắm, có lẽ là mắt trợn trắng lông mày dựng ngược như Trương Phi thét quân Tào Tháo ở cầu Trường Bản !!!), và quăng cục đất về phía thằng gian ác, lúc này đã biến thành nạn nhân khốn khổ kêu trời không thấu, chỉ còn nước cục ta cục tác la làng chạy vắt giò lên cổ.

Con Ki khỏe thiệt, nó rượt con gà chạy băng đồng, xa xa thoáng thấy con Tướng Quân la éc một tiếng, bay vụt lên, con Ki hăng tiết phóng vọt lên theo, tấp phập một cái, hựt, lông phao câu Tướng Quân bay tứ tán, ôi ôi đã thiệt ! Tui khoái chí quá, lại thấy con mái trắng hồi tỉnh cục cục trở vô chuồng ấp lại, nghĩ trừng phạt vậy đủ rồi nên ra lệnh thu quân : “Ki, thôi !”. Con Ki đang hứng chí phóng bạt gió, nghe tui kêu, nó thắng lại cái kết đứng ngơ ngác giữa cánh đồng lau : một bên là bại tướng chạy thực mạng, một bên là bốn phận phục tùng... Nó dẫn đo vài giây rồi lon ton ngoan ngoãn chạy

Ao thả vịt

Ao thả vịt : nơi hội tụ ghi những vui buồn xảy ra trong cuộc sống. Ao đón nhận tất cả những chia sẻ của quý độc giả. Ao không đăng những bài chỉ trích cá nhân, chửi rủa hay những bài nặc danh... nhưng sẵn sàng cho đăng đàn mọi ý kiến làm đẹp cuộc sống ...

Những bài viết do tác giả chịu trách nhiệm, chứ không nhất thiết phản ảnh lập trường của Ban Biên Tập Nhịp Cầu. Xin mời quý vị cùng tham gia...

Hãy bỏ cái xấu, giữ cái đẹp ...

Sáng thứ bảy có tí việc, tui chạy lên xóm “Ốt De” (Haute-pierre), vừa bấm cửa nhà người quen đã nghe tiếng hát vọng ra : “Xin cho tôi được một lần, Nhìn đàn chim trắng bay, Dập dìu qua đó đây, Ngày đó được nghe súng im hơi, Đờ thôi oán thôi hờn, Mến thương cùng kiếp người...”. Mỗi sáng sớm nghe cha nội này dô mấy câu Boléro cũng thấy mùi mẫn quá sức, nhưng Tư tui làm bộ làm tịch lên giọng khi chủ nhà mở cửa :

- Trời đất, tác giả Bảo Thu mà nghe ông ca kiểu này, dù có chết chắc cũng đờ mồ lên quá ! Làm gì mới sáng sớm lên giọng Bôlêrô dữ dằn ông ?

- Mời ông Tư dô nhà chơi ! Ông biết mà, tui một bụng Bôlêrô nha ! Tui đang sửa soạn trình luận án ở “Xọt Bon” về nhạc Bôlêrô của một thời chinh chiến trên quê hương Dzierc nam...

Tư tui thầm nghĩ nữa rồi, lại một tên cũng sắp ra trường “Xọt Bon” ! Mừng cho quê hương Dzierc Nam ta toàn dân “trí thức” thứ thiệt, chứ không phải bằng cấp “dỏm” ! Đờ đúng là “dạn ngày sâu”. Tui lên tiếng :

- Í, chắc mấy cha nội gạo cội “năm bờ oan” từ “Xọt Bon” xuống tận cái tỉnh “Trật Búa” này thỉnh mời ông lên tới thủ đô Ba Lê làm luận án phải hông ?

- chứ sao ! ông Tư biết mà... mình dân chơi đâu sợ mưa rơi...

- đúng rồi ! mưa rơi ướt áo dân chơi nằm nhà...

- Ông Tư kê tú đứng tui hoài, dạo này tui lớn rồi nha... Vả lại có tí tuổi hay giận hờn lắm đó !

- Ủ há ! mà thôi, sao sáng nay hứng khởi đờ bài ca “Cho tôi được một lần” dậy ?

Không trả lời tui, nhưng cha nội ca tiếp : “Cho tôi được một lần, Nhìn quê hương đờ sáng, Một lần nhân nghĩa sống lên ngôi, Người người cùng chung vui một lối, Đờ thôi không lờ dờ, vì đã yêu thương rồi...”

- Nghe ông ca tui buồn thúi ruột “quê hương đờ sáng” cái con khỉ tiêu gì ? sắp thành người “Trung quốc xấu xí” hết rồi ông ơi !

- ông Tư dạo này “pét xi mít” đó nha ?

- ông nói cái gì, dạo này “dăng minh” ha, nói tiếng Dzierc Nam còn phăng thêm tiếng Tây ?

- làm sao mình làm người Trung quốc được : quê hương Dzierc Nam ta ngạo nghễ. Một ngàn năm nô lệ giặc Tàu phò, đánh đuổi chúng về đến tận Ải Nam Quan. Thành Cát Tư Hãn chiến thắng vang lừng trên năm châu bốn bể, nhưng tới Dzierc Nam gấm vóc bị quân dân ta đánh chạy té khói luôn.

- Ải Nam Quan mất rồi cha nội ơi !

- nhưng quân nhà ta lúc nào cũng bách chiến bách thắng !

- thắng cái con khỉ khô ! năm “bảy nhăm” bỏ của chạy lấy người mới qua được đây...

- tại thằng Mỹ bỏ mình, “đờng bỏ em một mình... đờng bỏ em một mình”...

- thằng Mỹ, thằng Tàu, thằng Nga, thằng ba láp ba xú... có thằng nào thương mình đâu ông ơi...

- thôi ! chính trị chính em nghe mệt quá ông Tư ! Tôi có cái “meo” hằng ngày bị tấn công với mấy bài “chính chị xa lông”, nên tôi vát nó vào “pu ben” hết... Tôi bị chửi là hồng biết yêu nước, không cầm cờ đi biểu tình chửi Tàu phò... Bị chửi tức cành

hông luôn ông ơi !

- ông bị chửi hả ! sướng nha. Tui nghe các cố nói Chúa Giêsu dạy rằng : bị vả má này, thì đưa luôn cái má khác cho người ta tát...

- ái da ! đạo này ông Tư đạo đức quá nha...

- đâu có ! tui nghe những bậc hiền thánh nhân trong Cộng đoàn khuyên như dây mà !

- dây hả ! “dị” nào dây... ông Tư cho xin cái số phon để tui gọi thỉnh giáo xem...

- thì ở thành phố “Trật Búa” này thiếu gì các bậc cao nhân, thánh hiền, khuyên đủ người ta phải để cho “*Một lần nhân nghĩa sống lên ngôi, Người người cùng chung vui một lối, Đời thời không lừa dối*” đó mà !

- tôi sợ mấy cha nội làm “thánh tui” lắm nha. Miệng thì khuyên răn đạo đức, đằng sau lưng “một bồ dao găm” đó...

Tư tui cũng buồn thay cho ông bạn bị chửi. Tại sao dân Việt ta khoái chửi vậy hè ? Có bậc cao nhân nào giải thích cho Tư tui biết được không ? Trước đây, đọc trên “in tờ nét” có đăng câu chuyện và hình “phở chửi”, “cháo chửi” ở thủ đô văn hóa “ngàn năm văn hiến” ăn thịt chó ở Hà Nội nước Việt Nam Xã Nghĩa. Nghe nói bà bán hàng chửi khách thô thảm, thế nhưng dân ta cứ tỉnh bơ đến ăn phở, ăn cháo chửi coi như “nơ pa”...

Ngoài ra còn có “cụ” mang tên Long Vi viết nguyên một bài nói về “Văn hóa chửi của người Việt Nam”. Ái chà ! chửi mà cũng có văn hóa nghe rợn người “khủng long” í quên kinh khủng luôn. Đúng thế, dù tiếng Tây tiếng U của mình thuộc loại đứng hạng bét, loại “i tờ”, loại không có thứ hạng, loại không được đưa lên “du túp” cho được triệu triệu “viu”... nhưng cũng biết đại khái là các dân tộc đó chỉ có một vài từ không đáng kể để nói lên ý nghĩa “chửi”... còn dân Dziệc Nam ta thì Ố là la ! cả một “kho tàng”. Chửi cỡ nào cũng có! Đôi khi chửi ném đá dẫu tay! Chửi “In tờ nét”, chửi “du túp”, chửi dẫu tên, chửi sau lưng... Này nhé các cụ thử nhìn xem còn nhiều cách chửi khác của dân ta :

Chửi bóng chửi gió ; chửi cạnh chửi khốe ; chửi cha không bằng pha tiếng ; chửi cho vàng cây héo lá ; chửi chó chửi mèo ; chửi chó mắng mèo ; chửi chùm chửi lấp ; chửi đổng ; chửi lên mắng xuống ; chửi lộn ; chửi mắng ; chửi mèo quèo chó ; chửi người vắng như vắng người chết ; chửi như chó ăn

vã mắt ; chửi hay như hát ; chửi như mất gà ; chửi như ó ; chửi như tát nước vào mặt ; chửi như vật thịt ; chửi rửa ; chửi tắt bếp ; chửi thề ; chửi trống ; chửi trùm chửi lợp ; chửi tưới hột sen ; chửi xiên chửi xéo ...

Nhìn lướt qua thấy lạnh cả người. Trong các lối chửi kể trên thấy không có cái nào được cả. Tất cả đều đi ngoài lối sống đạo của người Kitô hữu bình thường. “*Chửi cho vàng cây héo lá*” như thấy cả một bầu trời mùa thu âm đạm là cái chửi nguyên rửa, xúc phạm những người khác bằng những lời cay độc. Như thế không thể xứng danh người Kitô hữu... Lại còn có những người “*chửi chùm chửi lấp*” tới tấp và to tiếng nhằm che lấp việc làm sai trái của mình. Đúng luận điệu Xatan ! Nhưng quý dị đừng tưởng “*chửi như hát hay*” là hay ho nhé ! Lối chửi này là lối chửi thường xuyên đến mức trở thành chuyện bình thường, lúc nào thích chửi là chửi. Như vậy cũng ghê gớm lắm lắm ! Mong rằng trong chúng ta đừng học theo lối “*chửi như mất gà*” dai dẳng và thậm tệ như các bà ở chốn thôn quê chửi khi bị kẻ khác lấy trộm gà nhà mình...

Và ngày nay với thời đại thông tin nhanh chóng, cứ nhìn lên “In Tờ Nét”, “Phê xơ bút” (Facebook), “Tít Tờ” (twitter)... thấy dân ta lôi nhau lên đó chửi nhau “bú xua”. Từ cái chuyện nhỏ nhặt không đáng, đến chuyện lôi đời tư của nhau lên trên đó dùng những từ thiếu hoa mỹ để “phạng” nhau chí chöhe. Đúng là chốn giang hồ “máu tanh mưa gió”. Nhìn thấy mà đau đốn lòng”. Ở đây Tư tui viết rõ ràng “đau đốn lòng”, xin quý dị đừng đọc lộn con “*hướng nòng nên Chúa*”. Tội cho Tư tui lắm nha!!!

Kết thúc câu chuyện vợ vẫn sáng thứ bảy hôm nay, Tư tui kể cho quý dị nghe câu chuyện khá thú vị về con chim Đại bàng gà : Có người nhặt được quả trứng đại bàng, đem bỏ vào ổ gà đang ấp trong chuồng. Chú đại bàng con nở ra và lớn lên cùng lứa với đàn gà con. Cứ thế suốt đời đại bàng con chỉ làm những việc mà lũ gà con vẫn làm, và cứ tưởng mình là một gà con. Nó cũng bới đất tìm sâu bọ, cũng kêu chíp chíp như anh em gà.

Một hôm, ngược nhìn trời cao, nó trông thấy một con chim tuyệt đẹp bay phía trên trong bầu trời lồng lộng thênh thang. Với dáng vẻ uy nghi dũng mãnh, cánh chim ấy nhẹ nhàng băng giữa cuồng phong, chỉ

lâu lâu mới khê nhíp đôi cánh vàng mạnh mẽ của mình. Đại bàng gà kinh hãi buột miệng:

- Trời! Cái gì vậy?.

Lũ bạn gà tranh nhau trả lời:

- Đó là đại bàng - vua của các loài chim. Đại bàng thuộc trời cao, còn bọn mình thuộc về mặt đất. Bọn mình chỉ là một lũ gà vô danh tiểu tốt.

Một buổi chiều man mát trong khu vườn xanh tươi, cả lũ gà đang tung tăng vui đùa, bỗng nhiên cả bọn láo nháo trốn chạy tán loạn. Đại bàng gà còn đang ngơ ngác thì vút một cái, nó đã nằm gọn trong vòng tay của bác đại bàng. Mở mắt ra, nó đã thấy mình ở tuốt trên đỉnh núi chót vót, rung rinh trên cành cây trên mặt hồ trong vắt thủy tinh. Bác Đại bàng hỏi:

- Chú mày là gì?

Đại bàng gà trả lời với vẻ rất xác tít:

- Cháu là gà con.

Bác Đại bàng dút khoát:

- Chú mày là đại bàng.

Đại bàng gà ngang bướng đốp chát:

- Không phải, từ bé, mọi người bảo cháu là gà.

Có ai gọi cháu là đại bàng đâu.

- Thôi được, thử nhìn xuống hồ nước mà xem, mặt mũi chú mày giống lũ gà con chết tiệt hay giống vẻ oai phong của ta.

Đại bàng gà nghiêng mình trên mặt hồ trong veo và cực kỳ ngạc nhiên, lần đầu tiên khám phá ra khuôn mặt đích thực của mình:

- Thì ra cháu quả thật là đại bàng. Thế mà từ trước tới nay cháu cứ tưởng mình là tên gà con chết nhất.

Từ đó đại bàng gà tập sống đời đại bàng chính danh. Thời gian đầu tập bay quả là khó! Cả mấy tháng trời mới bay cao chừng một thước, rồi tháng này qua tháng kia, nó đã bay cao hơn.. Cuối cùng nó vui sướng tung bay trên bầu trời thênh thang tự do bất tận.

Nhìn xuống mặt đất, nó bỗng thấy hàng ngàn chú đại bàng gà vẫn còn nhọc nhằn bươi đất tìm giun dế. Nó biết mình phải làm gì để giúp đỡ anh em mình thoát khỏi cảnh tù túng, chật hẹp, để tất cả đều vui hưởng trong khung trời bát ngát, lồng lộng hoan lạc bình an và hạnh phúc.

Xin cho mọi người chúng ta hãy là chim Đại bàng cho dù được ấp ủ trong ổ gà thế gian tranh chấp, hôi tanh mùi máu... Và Tư tui chỉ là người đi

đó đây như ông bạn Nguyễn Minh Hùng “ghi chép lại vài mẩu chuyện của núi sông quê hương...”, và mong thay nhìn thấy được dân ta bỏ cái xấu để giữ lấy cái tốt đẹp... Thiết nghĩ, cái lối chửi của nhiều người Việt Nam hiện nay đã bị lạm dụng quá mức ; Xin đừng đem “Chửi” ra làm một lối sống văn hóa mới cho người Việt Nam ta nhé !

Tư Trật Búa

10 Điều Vợ Dận

Làm trai cho đáng nên trai

Mười điều vợ dận không sai một điều.

Thứ nhất, chớ có nhậu nhiều

Đúng năm rưỡi chiều thì phải hồi gia.

Thứ hai, không được lân la

Mấy nơi thư giãn massa, mass gân.

Thứ ba, cứ mỗi cuối tuần

Đưa vợ đi sắm áo quần thời trang.

Thứ tư, tiền thưởng, tiền lương

Nhận về nộp đủ vợ thương nhất đời.

Thứ năm, vợ có lảm lời

Cũng phải vui vẻ mà ngồi lắng nghe.

Thứ sáu, tiền để đổi xe

Sắm vàng cho vợ để khoe xóm giềng.

Thứ bảy, thì phải thật siêng

Giúp vợ chợ búa, nấu cơm giặt đồ.

Thứ tám, không được có bồ

Không được tơ tưởng mấy cô chân dài

Thứ chín, không được bạc bải

Không chơi đề đóm có ngày tan gia

Thứ mười, không được bê tha

Việc nước chịu tất, việc nhà đảm đang.

Mười điều vợ dận rõ ràng

Nếu không thực hiện lỡ làng đời trai.

(st)

Trang Biếm Họa

Ý Lễ xin trong tháng 6

Cộng Đoàn Công Giáo Việt Nam tại Strasbourg

- 1- Gia đình anh chị Công Thịnh xin Lễ cầu cho linh hồn Maria.
- 2- Gia đình Đỗ Văn Trò xin Lễ cầu cho các linh hồn Phanxicô Đỗ Văn Học, Phêrô Châu Văn Đức, Maria Châu Thị Thanh và cầu cho các linh hồn mồ côi.
- 3- Anh chị Đường-Lan xin Lễ cầu cho Maria Vũ Thị Tuyết, Maria Lâm Thị Hương, Lễ cầu cho Tiên Nhân, các linh hồn mồ côi, Lễ cầu bình an cho Họ Nội-Ngoại, Lễ tạ ơn Chúa và Đức Mẹ.
- 4- Chị Loan xin Lễ cầu cho linh hồn Gioan Baotixita Đinh Ngọc Bảo
- 5- Anh Đặng Văn Thạnh và cháu Vy xin Lễ cầu cho Magarita Anna và linh hồn Rieber Jacques và Anna Thị Thu Rieber.
- 6- Chị Xuyên xin Lễ cầu cho linh hồn Giuse Khang và Lễ tạ ơn Chúa và Đức Mẹ.
- 7- Chị Trình xin Lễ cầu cho linh hồn Giuse Hoàng Văn Trình.
- 8- Anh Vi xin Lễ cầu cho Bố là Vincentê Phan Văn Tiệp.
- 9- Anh Philippe xin Lễ cầu Giuse Hoàng Văn Trình.
- 10- Chị Kane Jeanne xin Lễ cầu cho linh hồn Bác Vĩnh Yên.
- 11- Chị Kane Thị Loan xin Lễ cầu cho linh hồn Matta Huỳnh Thị Để.
- 12- Chị Ngoan và các cháu xin Lễ cầu cho linh hồn Augustinô Nguyễn Văn Rao vừa qua đời.
- 13- Anh Phạm Văn Tứ xin Lễ cầu cho linh hồn Maria Phạm Thị Nhu, giỗ đầu 1 năm.
- 14- Phụ huynh các em Tuyên Xưng Đức Tin xin Lễ cầu nguyện cho các em.

Cộng Đoàn Công Giáo Việt Nam tại Colmar

- 1- Ông bà Nguyễn Văn Nguyên xin Lễ giỗ cầu cho Bà Phạm Thị Sơn và 1 Lễ cầu bình an cho gia đình và các cháu.
- 2- Gia đình anh chị Quyết xin Lễ cầu cho các linh hồn.
- 3- Bà Henriette xin Lễ cầu cho linh hồn Jean Paul Dương Văn Đến.
- 4- Bà Trương Thị Diệp xin Lễ tạ ơn.

Cộng đoàn Công Giáo Việt Nam tại Mulhouse

- 1- anh chị Đô-Oanh xin Lễ cầu cho linh hồn Mẹ là Maria Đoàn Thị Tấn.
- 2- Nga-Long xin Lễ tạ ơn Chúa và Đức Mẹ.
- 3- Anh chị Thành xin Lễ cầu cho linh hồn Maria Đoàn Thị Tấn và Maria Trần Thị Giáp.
- 4- Các con xin Lễ cầu cho linh hồn Maria Đoàn Thị Tấn.

Lịch trình Thánh Lễ tháng 9 & 10.2014

Tháng chín 2014

1. Chúa nhật 07/09/2014 : Thánh Lễ tại Nhà Thờ Sainte Bernadette lúc 11giờ15.
2. Chúa nhật 21/09/2014 : Thánh Lễ tại Nhà Thờ Saint Paul ở Colmar lúc 15giờ.
3. Chúa nhật 28/09/2014 : Thánh Lễ tại Nhà Thờ Saint Luc ở Mulhouse lúc 15giờ.

Tháng mười 2014

1. Chúa nhật 05/10/2014 : Thánh Lễ tại Nhà Thờ Sainte Bernadette lúc 11giờ15.
2. Thứ bảy 18/10/2014 : Thánh Lễ giỗ cha Võ Quang Linh tại Neunkirch lúc 11giờ.

Lễ kính các Thánh Tử Đạo VN

Sáng chúa nhật 19/10/2014 : Thánh Lễ tại Nhà Thờ Saint Paul ở Colmar lúc 11giờ. Thánh Lễ chung với Giáo Xứ Pháp (tiếng Pháp và tiếng Việt Nam).

- Sau Thánh Lễ sẽ có tiệc thân hữu do Cộng Đoàn Công Giáo Việt Nam tại Colmar thiết đãi.

Chúa nhật 26/10/2014 : Thánh Lễ tại Nhà Thờ Saint Luc ở Mulhouse lúc 15giờ.

Tháng mười một 2014

1. Thứ bảy 01/11/2014 : La Toussaint. Lễ kính các Thánh Nam Nữ tại Nhà Dòng OMI lúc 10giờ30. Sẽ có nghi thức dâng nến tưởng niệm các linh hồn đã qua đời từ tháng 11/2013 đến tháng 11/2014.
2. Chúa nhật 02/11/2014 : Thánh Lễ tại Nhà Thờ Sainte Bernadette lúc 11giờ15.
3. Chúa nhật 16/11/2014 : Thánh Lễ tại Nhà Thờ Saint Paul ở Colmar lúc 15giờ.
4. Chúa nhật 23/11/2014 : Thánh Lễ tại Nhà Thờ Saint Luc ở Mulhouse lúc 15giờ.

Danh sách độc giả ủng hộ Nhịp cầu tháng 8/9- 2014

(tiếp theo số 206)

44. Anh chị Sơn Vân (Mulhouse)	40 euros
45. Chị Nguyễn thị Ngoan	50 euros
46. Anh Lê văn Đăng	40 euros
47. Anh Phan văn Tấn	30 euros
48. Anh Chị Thân Kiệt	30 euros
49. Chị Hương	30 euros
50. Bác Trân (Colmar)	30 euros
51. Chị Cúc (Suisse)	30 euros
52. Chị Mai	50 euros
53. Anh chị Vi Thủy	30 euros

Xin chân thành cảm ơn tất cả các độc giả ân nhân.
Nhờ lòng hảo tâm của quý vị, Nhịp Cầu mới có thể tiếp tục đến với các gia đình trong Liên Cộng Đoàn Công Giáo Việt nam tại vùng Đông Bắc Pháp...

Phân ưu

Chúng tôi vừa nhận được tin buồn,

Bà Maria Noelle NGUYEN
(épouse TRAN) Thi Hồng Yên (bà Thúc)

đã qua đời lúc 5 giờ sáng ngày 15-06-2014

tại bệnh viện (Hôpital Civil), hưởng thọ 72 tuổi.

Cộng Đoàn Đức Mẹ La Vang xin chân thành chia buồn

cùng gia đình, các Cháu và cầu nguyện cho linh hồn

Marie Noelle Trần thị Hồng Yến, được sớm về hưởng Nhan Thánh Chúa
trên Thiên Đàng.

Strasbourg ngày 16 tháng 06 năm 2014

Linh mục Tuyên Úy Lâm Thái Sơn

Linh mục Vincent Lê Phú Hải omi.

Chủ tịch Cộng đoàn Đức Mẹ La Vang Strasbourg.

Các Soeurs Dòng Mến Thánh giá Huế tại Strasbourg.

Hội Đồng Mục Vụ.

Cảm tạ

Xin chân thành cảm tạ :

Quý cha, quý sơ,

Ông chủ tịch và Hội Đồng Mục Vụ Cộng Đoàn Đức Mẹ La Vang,

Quý Sư Bà, Sư Cô và Ban đại diện chùa Phổ Hiền,

Quý đại diện các hội đoàn, đoàn thể,

Quý ông bà và toàn thể thân bằng quyến thuộc,

Đã điện thoại, diên thư chia buồn, đến đọc kinh cầu nguyện tại tư gia, tặng hoa phúng điếu,
dâng thánh lễ, tham dự thánh lễ an táng

Tiến đưa linh hồn Maria Noelle Nguyễn Thị Hồng Yến

đến nơi an nghỉ cuối cùng

Trong lúc tang gia bối rối có nhiều sơ sót kính xin quý vị niệm tình tha thứ

Trần trí Tường cùng vợ và các con

Trần Tường Nhân và vợ

Trần trí Ân cùng vợ và các con

Trần Trí Phước cùng vợ và con

Trần Tiến Đức

Toàn gia quyến đồng cảm tạ

CÁO LỖI

Chúng tôi xin cáo lỗi cùng bạn đọc vì dịch giả giả đã không ghi rõ ràng và đúng thứ tự loạt bài **5 GIỜ NỮA TÔI SẼ GẶP ĐỨC GIÊSU (Dans 5 heures, je verrai Jésus)** của tác giả : Jacques FESCH) do Phan Hữu Lộc phỏng dịch, để bạn đọc dễ theo dõi, nên xin bạn đọc theo bảng ghi rõ lại thứ tự như sau:

- I. số 199 : tháng 5 và tháng 6/2013.
- II. số 200 : tháng 7 và tháng 8/2013.
- III. số 201 : tháng 9 và Tháng 10/2013.
- IV. số 202 : tháng 11 và tháng 12/2013.
- V. số 204 : tháng 3 và tháng 4/2014.
- VI. số 205 : tháng 5 và tháng 6/2014.

Kết quả thu, chi Hội Chợ Xóm Làng Việt Nam 8/6-2014

Thu :	4024 euros
Chi :	2010 euros
Lời :	2014 euros

Quý Vị Ủng Hộ

1. Quán Café (Gia đình Charline Au Appavou + Chị Bé)	490 euros
2. Soeurs Mến Thánh Giá Huế	100 euros
3. Xe Phở Ngoan - KT	100 euros
4. Mme Christine Nguyễn + ông Chủ tịch	109 euros
5. Xe Sinh tố 50E + 20E tiền cọc	70 euros
6. Anh chị Thanh Thắm	20 euros
7. Cháu Tuyết Anh	10 euros
8. Ban Thể thao ủng hộ ủng hộ trụ sở	50 euros

Thủ Quỹ: Cao Kim Thanh

Phân ưu

Chúng tôi vừa nhận được tin buồn,

thân phụ anh Huỳnh Nhật

đã qua đời trong tháng 6/2014 tại Việt Nam

Cộng Đoàn Đức Mẹ La Vang xin chân thành chia buồn cùng gia quyến, các Cháu và cầu nguyện cho hương hồn người quá cố sớm hưởng miền Cực Lạc

Strasbourg ngày 1 tháng 07 năm 2014

Linh mục Vincent Lê Phú Hải omi.
Gia đình Minh Thế.

Hộp thư Nhịp Cầu

Nhịp Cầu xin gửi đến quý độc giả kính mến,

Từ lúc sáng lập cho đến hôm nay Nhịp Cầu luôn trung thành với đường lối và chủ trương của mình. Luôn lắng nghe mọi ý kiến đóng góp với thành ý xây dựng. Luôn có những diễn đàn để tạo cơ hội cho mọi ý kiến khác biệt đóng góp. Nhịp Cầu sẵn sàng đối thoại thẳng thắn không phân biệt bất cứ thành phần nào, mục đích mang đến sự cảm thông và hiểu biết nhau hơn.

Vì thế những thư góp ý của độc giả gửi về Nhịp Cầu xin cho biết tên hoặc địa chỉ để liên lạc khi cần thiết (Toà soạn giữ kín tên địa chỉ của độc giả). Nhịp Cầu không cần thiết trả lời những thư nặc danh hàm ý vu khống, mạ lỵ mà không đưa ra được những chứng cứ xác thực nào. Xin quý độc giả lưu ý, chân thành cảm ơn !

Nhịp Cầu

Thư Viện Cộng Đoàn Đức Mẹ La Vang
Có đủ các loại sách báo phổ thông, Văn hóa, biên khảo, truyện dịch, võ hiệp, tiểu thuyết, truyện thiếu nhi Tuổi Hoa, sách nhạc, thơ, CD nhạc xưa v.v...

Sách ngoại ngữ chủ đề Á đông, báo chí Việt Nam Hải ngoại.

Địa chỉ :

3, Chemin du Doernelbruck

67000 Strasbourg

Tél : 03 88 31 63 89

**Mở cửa thường trực vào mỗi Chúa Nhật
từ 14 giờ 30 đến 16 giờ 30.**

Xin được phục vụ quý độc giả.

Thư Viện Cộng Đoàn Đức Mẹ La Vang

**Hội chợ Xóm Làng
La vang - Strasbourg tháng 6.2014**

Tổng kết các lớp Giáo Lý Niên khóa 2013 - 2014

Hành Hương Thánh Thérèse - Lisieux

từ ngày 27 đến 29 tháng 6 năm 2014

Nhà thờ Bãi Dâu (Vũng Tàu)

Còn gọi Trung tâm Đức Mẹ Bãi dâu, gồm một số công trình kiến trúc tôn giáo, như đền thánh Giuse, bốn mạng giáo phận Xuân Lộc, tượng đài quần thể các Thánh Tử Đạo Việt nam, Nhà tổ nơi đặt 60 hài cốt các thánh Việt Nam. Trên sườn núi là một Đàng Thánh Giá dài 260m gồm 14 bộ tượng, mỗi tượng cao 3m. Cuối Đàng thánh Giá là một tượng Đức Mẹ bồng Đức Giêsu. Cánh phải là đường Mân Côi, dài 210m, gồm 113 bậc đi xuống theo triền dốc của núi. Cuối đường Mân Côi là đường dẫn vào thánh đường Đức Maria. Thánh đường được thánh hiến ngày 22.07.1995.

